

YIRCA'NIN ZEYTİNİ ANKARA'DA KÖK SALSA

Niye daha büyük, en büyük binalarda yaşamalıyız? Neden elektrikle ışıl ışıl aydınlatılmış, havası dev klimalarla sağlanan AVM'lerden daha fazla, daha fazla kuralmalıyız? Niye çimento ve demir-çelik sanayisini, tarıma tercih etmeliyiz? Son kalan ormanlarımızın üstüne yeni havaalanları dikecek kadar çok uçmamız gerekiyor mu gerçekten? Kazdağları'nın altındaki altın, doğanın altını üstüne getirmemizi gerektirecek kadar gerekli mi? Niye güneş ve rüzgâr varken, hala insan yaşamı pahasına kömürü yerüstüne çıkarmak ve kömür santrali kurmak zorundayız? Neden "kalkındıkça" daha fazla enerji harcamamız gerekiyor? Kalkındıkça artacak zenginlik gerçekte kimin cebinde birikecek? Kalkınmalı mıyız?

Zorunda mıyız?

Deniz Gümüşel >> s.08

Adalet Güven Duygusu Yok Ediliyor

Aydın Bodur >> s.6

Selam Olsun Umudu
Yeryüzüne Indiren Kız Kardeşlere

Özge Altınyayla >> s.10

AKP'nin Talibanı IŞİD (mi?)

Aydın Şimşek >> s.11

Bundan Böyle Arabalar mı
Yaşayacak Ankara'da

Tuba Kahraman >> s.14

Mamak'ta Kış Çok Sert Geçecek

Mesut Demir >> s.14

Barcelona Yazılar VI: Bar Jai-ca

Murat Sevinç >> s.16

Turşu Mevsiminde,
Kış Çayları Arifesinde Kalecik'te

E. İrem Akı >> s.17

Bilgi Kitabevi Kapandı

Akın Atauz >> s.22

Uçan Süpürgeler

Fahri Aksirt >> s.23

Türkiye Barolar Birliği'nden Halit Çelenk Hukuk Ödülüne Destek

TBB, Halit Çelenk'in anısına ailesi ile birlikte, bir "hukuk ödülü" verecek. Ödül, sadece hukuk alanında değil, tüm sosyal bilimlerde eser sahiplerine verilebilecek. Değerlendirme, Halit Çelenk'in yaşamı, eserleri ve yaşam mücadelesi, fikirleri ile hukuk ve/veya hukuk/toplumsal ilişkiler bağlantısı kurularak yapılacaktır. Değerlendirme komitesinde Rona Aybay, Korkut Boratav, Murat Özdemir, Erşen Sansal, Ali Rıza, Aydın, İlker Kılıç, Başar Yaltı, Özlem Şen, Bilgütay Durna ve aileyi temsilen kızı Serpil Çelenk bulunuyor.

Solfasol >> s.6

Uğur Kavas: Fotoğrafın Peşinde Ankara Sevdası

Özlem Mengilibörü,
Can Mengilibörü,
Aydın Bodur >> s.18

Kent Karnesi Kentin Karar Alıcılarını Takip Ediyor

Bizler, Bisikletliyiz, veri madencisiyiz, gezginiz, yurttaş gazeteciyiz, filmseveriz, permakültürcüyüz, okuruz, yazarız, arkadaşız... Bir süredir düzenli olarak toplanan, daha güzel bir Ankara'nın hayalini kuran bir grup gönüllü kentliyiz. Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi kararlarını sistematik olarak incelemeye koyulduk. Şimdiden itibaren de anladıklarımızı, keşfettiklerimizi Solfasol okuyucularıyla paylaşacağız.

Büyükşehir Belediye Meclisi kararları uzun, sıkıcı ve anlaşılabilir. Onca işin gücün arasında kim gidecek de okuyacak - okusak da ne değişecek... Çok şey değişebilir!

Gelecek aylarda Kent Karnesi'nde...

Büyükşehir Belediye Meclisi kararlarından seçmeler.. Yeni TOKİ adresleri hangi bölgeler olacak? Adalet Sarayı ve Hal yıkılıyor mu? Varlık Mahallesi... Eymir... Buldukça ve anladıkça paylaşacağız.

Yanyana gelerek çoğalacağız.
Görüşmek üzere! >> s.15

Solkasol Kent Atölyesi

>> s. 22

Makul Şüphe

İlgili oldukları tek duruma bakılmadan ele alındıklarında, uydurulan bağlantılar da kendi başlarına "makul" sayılabilir. Bu da, farklı insanların 'makul' olandan farklı şeyler anlamalarıyla birlikte, "makul şüphe"yi kaypak bir terim haline getiren ana nedenlerden biri oluyor.

İoanna Kuçuradi >> s.11

KaçAK Sarayda Yalnız Günler

ABD'de Beyaz Saray, İngiltere'de Kraliyet (Buckingham) Sarayı, Fransa'da Else Sarayı, Almanya'da Bellevue Sarayı, Rusya'da Kremlin Sarayı vs. vs. hepsinin ismi saray olmasına rağmen çağdaş yönetimlere özgü mütevazı ve en azından asırlık geleneksel yapılar, ama ya cumhuriyetin AOÇ'yi hukuksuzca işgal eden kaç'AK Sarayı!?

Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı bütçesi, 2002'den bu yana % 2106 artmış ve 297 trilyon TL'ye ulaşmış. Dünyadaki başkanların, krallar ve/veya kraliçelerin, bu bütçeyle karşılaştırıldığında fakir kalmaları çok muhtemel. "Zavallı Obama", Beyaz Saray'da yediği yemeklerin paralarını cebinden ödüyormuş. "Zavallı Putin'in, Kremlin Sarayı, Aksaray'ın onda birinden küçükmüş. "Zavallı Wulf", Almanya'da üç kuruşluk bir konut kredisinde nüfuz kullandığı öne sürüldüğü için istifa etmeyi ve yargılanmayı seçmişti. Üstelik yargılandı ve aklandı.

Bu örneklerle, yolsuzluk iddiaları ile anılan Cumhurbaşkanımız Sayın Erdoğan'ı karşılaştırınca, akli başında herkesin kafası karışıyor. BBC'nin kendisi ile yaptığı söyleşide Mimar Nevzat Sayın, AKP zihniyetinin Türkiye'yi tahrip ettiğini ve asıl kafası karışık olanın Cumhurbaşkanı olduğunu söylüyor.

fiyatlarla panoları son kullanıcılara kiraladığını söylüyor. Aracıların aradan çıkartılması durumunda Ankaralıların yıllık 18-20 milyon TL kayba uğratıldığını ve bu vurgunculuğun en az 10 yıldır sürdüğünü, dolayısıyla da kaybın en az 180 milyon TL olduğunu ekliyor.

Yapılan yolsuzluğun yanında, sansüre kadar giden usulsüzlüklerin de yapıldığını söyleyen Erdoğan, bu panolara parasıyla ilan vermek isteyen CHP'ye (ortaya dökülen bizzat Belediye Başkanı Gökçek ile Başbakanlık Danışmanı Varank arasındaki telefon konuşmasının tapelerinde görüleceği gibi) engeller çıkarıldığını vesansür uyguladığını da dile getirdi. sendika.org/Abo/Solfasol, Çizgi: Erhan Muratoğlu

Sayın'a göre Erdoğan'ın Atatürk Orman Çiftliği'ne mahkeme kararlarını hiçe sayarak yaptırdığı Ak Saray, "kafası karışık, ne yapacağını bilemeyen, geriye doğru bakmayı bilmeyen, geriye doğru baktığında bulabileceği şeylerin sayısı hakkında bile bir fikri olmayan, ileri doğru bakışı tıkalı, arada bir yerde kalmış bir adamı yansıtır". Sayın'a göre Çankaya'daki Cumhurbaşkanlığı Binası ya da Pembe Köşk, Cumhuriyete özgü, Batıya özenen, modernist bir yapı ama mütevazı... Bugünkü AK Parti "mimarisi" ise eklektik, oradan buradan bir şeyler tırtıklayan, kendi kültürel ifadesi olmadığı için yansıtamayan bir mimari akım olarak adlandırıyor. Entelektüel bir iktidarı yok bu iktidarın, bir şey bulmaya çalışıyor ve uyduruyor. Ataşehir'deki cami, adliye saraylarındaki Selçuklu mimarisi özentisi, okullarda Osmanlı mimarisi arayışları... İktidar, Selçuklu olmak istiyor ama aralarında Selçuklu mimarisini bilen yok... Bakın binalara, Selçuklu bir taç kapı, arkasındaki kütlelerin ondan haberi yok, pencereler başka bir telden, duvarlar başka bir telden çalıyor. Bir camiyi alıp bakın: Niye bundan 600 yıl önceki gibi, yani yapmaya çalıştıkları gibi olamıyor? Bir bütünlük fikri olmadığı için, parçalar bir araya geldiğinde bir bütün oluşturamıyor, olsa olsa bir yığın oluyor.

Cumhuriyet'ten Ayşe Sayın'ın haberine göre de, sayıştay raporlarında da, Ak Saray'ın yapım sürecinde yüklenici firma REC İnşaat, yasal birim fiyatlar üzerinden yüzde iki bine varan fazla ödemelerin yapıldığı da tespit edilmiş. Ak Saray için 1 milyar 300 milyon TL harcanmış.

Muhalefet, Cumhurbaşkanını 'Ak Saray'da yalnız bırakıyor.

Ak Saray ile ilgili tartışmalar sürerken, Cumhurbaşkanı Erdoğan Cumhuriyetin 91. yılında vereceği resepsiyonu, Ak Saray'da vereceğini ilan etti. Aralarında CHP, HDP, MHP'li muhalefet milletvekilleri bu resepsiyona katılmayacaklarını duyurdular. Mimarlar Odası ve CHP, yapılmaması için mahkeme kararları olmasına rağmen, bizzat cumhurbaşkanının emirleriyle hukukun ayaklar altına alınarak inşaatın yapılmasına karşı tepkileri sürüyor. Kılıçdaroğlu, Ak Saray'ı Osmanlı'nın batış dönemindeki Dolmabahçe Sarayı'na benzetti ve hukuku hiçe sayan Erdoğan tarafından kaçak yaptırılmış bir yapı olduğunu söyledi ve iktidara geldiklerinde burayı ODTÜ'ye vereceklerini söyledi. *Cumhuriyet-BBC/Abo/Solfasol - Çizgi: Erhan Muratoğlu*

CHP Milletvekili Aykut Erdoğan Yeni Belgeler Açıkladı Gökçek'le İlgili Yeni Yeni Yolsuzluk İddiaları!

CHP Milletvekili Aykut Erdoğan, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in kayıt dışı reklam panolarından yasadışı 90 milyon dolar gelir elde ettiğini söyledi. Erdoğan, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Gökçek'in reklam panolarını kayıt dışı olarak kiraladığını ve fahiş karlar elde ettiğini belirtti.

Şu anda belediyeden ilk kiracı olan firmanın (İlbak A.Ş.) sahibinin Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yakın arkadaşı olduğuna da dikkat çeken Aykut Erdoğan, bu reklam panolarının İlbak A.Ş. tarafından toptan olarak daha sonra Ströer isimli başka bir aracı kuruma kiralandığını ve bu firmanın da oldukça yüksek

fiyatlarla panoları son kullanıcılara kiraladığını söylüyor. Aracıların aradan çıkartılması durumunda Ankaralıların yıllık 18-20 milyon TL kayba uğratıldığını ve bu vurgunculuğun en az 10 yıldır sürdüğünü, dolayısıyla da kaybın en az 180 milyon TL olduğunu ekliyor.

Altındağ Belediyesi, "Ankara Kent Müzesi" kuruyor

Altındağ Belediyesi, Ulucanlar Cezaevi'nin yanındaki eski matbaa binasını restore ederek Kent Müzesi kurmak için çalışmalara başladı. Bu kent müzesi için Altındağ Belediyesi ilk iş olarak fotoğrafçı Uğur Kavas, Ankaralılar Vakfından Güven Dinçer, Turan Tanyel, Erman Tanıl, safah Ahmet Yüksel, Mehmet Akan, Necati Kazancı, Timur Özkan gibi isimleri göreve çağırması.

Müze için binayı restore etmenin yanında, Altındağ Belediyesi Başkanı Veysel Tiryaki başkanlığında, 600 bin TL gibi küçük bir fon da bu iş için ayrılmış. Müzede sergilenecek resim ve diğer objeler için 200 panoluk sergi yeri, stantlar yapılmış; ayrıca koleksiyonculardan Ankara ile ilgili malzemeler tedarik edilmiş. Sergileme amacıyla çalışan danışmanlar, fiili olarak görev de almış. Mesela "Ankara'da Kılık Kıyafet" temalı panoları, Uğur Kavas düzenlemiş. Kılık kıyafetten, altın paralara, soğukluk tezgâhından sergilenecek çeşitli malzemeleri toplamanın dışında, sergi başlıklarını çıkartmak, yazıları yazmak, belgeleri toplamak ve sergilenecek duruma getirmek gibi hazırlıkları da üstlenmiş, danışmanlar. Müzede "İlkçağlarda Ankara", "Ankara Sinemaları", "Posta Pullarında Ankara" gibi başka temalar da belirlenmiş. Aslında Müzeyi 27 Aralık'ta Atatürk'ün Ankara'ya gelişi gibi anlamlı bir günde açmak istiyorlar, ancak yetişmesi pek mümkün görünmüyor.

Altındağ Belediyesinin web sitesinde, kurulacak Ankara Kent Müzesi için Ankara ile ilgili her türlü eski fotoğraflar, tarihi tapu kayıtları, plan ve haritalar, el yazması kitaplar geçmiş dönemlerde günlük hayatta kullanılan araç ve gereçler, kıyafetler, spor- el sanatları ile ilgili malzemeler, eski müzik çarlar, plaklar vb. için müzeye katkı isteniyor. Yapılan çağrıda "Müzemize yapacağınız gönüllü bağışlar (gerek orijinaller gerek dijital kopyaları) kabul edilmekle birlikte uygun görülen eserler için satın alma yoluna da gidilecektir" deniyor. Abo/Solfasol

ANKARA KENT MÜZESİ İÇİN İLETİŞİM : ALTINDAĞ BELEDİYESİ KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER MÜDÜRLÜĞÜ PROJE ŞUBESİ : Duygu KALAYCI - TEL: 319 01 12 / 150

Akün ve Şinasi Sahneleri Gizlice Satıldı!!!

Daha önce sivil toplum örgütlerinin ve meslek odalarının direnişi ve dönemin DT Yöneticileri kurumun eski Genel Müdürü Lemi Bilgi ve Ankara Müdürü Akif Yeşilkaya'nın girişimleriyle satılması engellenen, Akün Sineması ve Şinasi Sahneleri, yeni DT yönetiminin ilgisizliği sebebiyle kimse duymadan apar topar satıldı. Üstelik de değerinin çok altında bir bedele: 23 milyon TL'ye...

Devlet Tiyatroları Sahnelerini Bırakacak mı? Binaların satılmasıyla DT'ye de Akün ve Şinasi Sahnelerinden tahliye yolu görüldü. Tahliye taleplerine karşı DT yönetiminin direnip direnmeyeceği bilinmiyor. Devlet Tiyatrolarının 2014-2015 sezonunda bu binalarda oyun koyup koyamayacağı ise belli değil. Binaları satın alan şirket, henüz binaları hangi amaçla aldığını açıklamadı.

DT Borç Batağına İtiliyor! Yönetim değişimi ardından Devlet Tiyatroları'na yönelik saldırılar ise artıyor. Bütçesi yarı yarıya azaltılan Devlet Tiyatroları borç batağına sürükleniyor. Piyasaya olan borçlarını ödemekte zorlanan DT yeni oyunların yapımı için de bütçe ayıramıyor. DT'nin bütçesi personel giderlerini ancak karşılar düzeyde. DT kısa süre önce de Türkiye Sanat Kurumu (TUSAK) yasa tasarısı ile sanatta sansüre konu olmuştu. Abo/Solfasol

Gözlerinize İnanamayacaksınız Burası Aynı Hacı Bayram!

Ankara Büyükşehir Belediyesi, Hacıbayram Meydanı ve çevresinde uzun bir süredir "iyileştirme(!?)" çalışmaları yapıyordu. Önceki Solfasol sayılarında da haberleştirdiğimiz gibi iş makineleri, altında binlerce yıllık tarihi kalıntılara zarar vererek kazdılar, döktüler ve yeniden kapattılar. En son Hürriyet Ankara ekindeki fotoğraf, bu kazıların hangi boyutlara geldiğini gözler önüne seriyor. Hükümet Caddesinde yol tamir için yapılan kazıda, Roma Dönemine ait sütunlar ortaya çıkıyor ve kazı ekipleri, korku içinde hemen üstünü kapatıp, asfaltlamayı tercih ediyor.

Bölge aslında kırmızı renkli tuğla taşlarla Hacı Bayram Veli için yapılan küçük ama şirin camiden adını alır. Bu caminin çevresinde Bayrami tekkesi, Bayrami şeyhinin evi gibi Hacıbayram Külliyesi'ni oluşturan küçük yapılar vardır. Ama tarih boyunca başka camilerde rastlanabileceği üzere eski Ankara fotoğraflarında da görüldüğü gibi çarşılaşmaya rastlanmıştır. Meydanın her yerinden hatta yukarıdan kaleden bile bakıldığında çift şerefyesi ile Hacı Bayram Camisi hemen göze çarpardı.

Aylık Kısa Ankara Haberleri ve Kısa Yorumlar

Akın Atauz

Bilgi Kitapevini hiç görmüş müydünüz?

Bilgi Kitapevi kapandı. Böylece, Ziya Gökalp-GMK Bulvarları yayının kuzeyinde, sadece (veya genellikle) sınav kitabı satanların (ve bir banka tarafından desteklenenlerin) dışında, başka kitapevi kalmadı. Gerçi bilgi Kitapevi de, başlangıçta (1955'te açıldığında) ders kitapları da satıyor, kitapçılığı ve kırtasiyeciliği bir arada götürüyor (kırtasiye en son döneme kadar hep güçlü bir biçimde var olmaya devam etti), daha sonraları, yayıncılık da yaparak ayakta kalmayı başarıyordu.

Eski kitapçı dükkanlarında olduğu gibi, Bilgi de, bir bankonun arkasında duran tezgahlar ve onun da arkasında duran yüksek kitap rafları biçiminde düzenlenmişti başlangıçta. Almak istediğiniz kitabın adını tezgahlara söylüyordunuz, o da kitabın raftaki yerini ezberlediği için, kitabı bulup bankonun üzerine koyuyordu. Siz de parayı ödeyip çıkıyordunuz.

Bir dönem, (yaklaşık, 12 Mart darbesinin gücü 70'lerin ortasında kırılana kadar) Kızılay'daki en gözde kitapevlerinden biri olduğu söylenebilir. Ama son dönemlerde (bir kitapçı olarak) özellikle genç yaş kuşaklarının ilgisini hiç çekmiyordu artık. Özel müşteri grubu, belki bir avuç "eski tüfek" yaşlı Ankaralıdan ibaret, bazen de, ne kitap alacağını bilmeyen bir-kaç şaşkın müşterinin uğradığı bir kitapçıya dönüşmüş durumdaydı.

Zaten Sakarya Caddesi, balıkçılar, ekmekçiler, kozmetikçiler, "fast food" satan birçok kokulu dükkan müşterisiyle ve kaldırımları ayakta döviz bozmak için işportacılık yapan "broker"larla dolu, telaşlı ve kitapla yakın-uzak bir ilişkisi bulunmayan kalabalığın hızlı akışının yatağı gibiydi. Sakarya yayalaştırıldıktan ve metro ağzına bağlandıktan sonra iki düzeyli hale geldiği ve yanlardaki dükkanlar bir metreye yakın yüksekte kalmış olduğundan, arkada bir kitapçı dükkanı olduğunu algılamak ve düşünmek bile zorlaşmıştı. Çevresi, bir kitapçı dükkanı için, giderek daha elverişsiz hale gelmişti. Öyle ki, kitapçıyı gören herkesin, "burada ne kadar güzel fast food kebabçı olur" diye aklından geçireceği bir konumda kalmıştı Bilgi Kitapevi.

Roma Dönemi sütunları bulundu

Hürriyet Ankara'nın (24 Ekim 2014) verdiği habere göre, Ankara Valiliğinin yanı başında, Hükümet Caddesi'nde iş makinesiyle yapılan kazı sırasında ortaya çıkıveren ve "sıra halinde bir tünel boyunca uzanan sütunların üzeri, kanalizasyon boruları döşendikten sonra, toprakla kapatıldı."

Hacıbayram Tepesi'nin, Ankara'nın en eski kült tepesi olduğu, bugün bile Ankaralıların tarafından kutsal olarak kabul edildiği, Ankara'da Müslüman kadınlar ve erkekler tarafından en çok önemsenen (bu nedenle de Melih Gökçek tarafından yıldızlarla süslenen) caminin ve türbenin burada olduğu bilinen şeylerdir. Diğer bir deyişle bu tepe, yaklaşık 3000

Büyükşehir Belediyesi yaptığı bütün kentsel iyileştirmelerde restorasyon yapılan bölgenin AVM'leştirilmesi mantığı ile işler yapıyor. O şirin küçük Hacı Bayram Camisi ve Külliyesinden adını alan Hacıbayram düzenlemeleri de aynı mantıkla yapılmış. Bu çalışmalar başlamadan önce işlerini kaybedeceklerini söyleyen kitapçı esnafından bazıları, bu iyileştirme çalışmalarına karşı çıkmış ve Başkan Gökçek tarafından kamulaştırma tehdidi ile susturulmuştu. Şu anda yeni kitapçılar, tespihçiler, çay ocakları adeta bir alışveriş merkezine dönüşmüş. O küçük sevimli çay ocakları, devasa ne idüğü belirsiz yeme içme mekânlarına dönüşmüş. Tespihçiler, kocaman dev dükkanlar olmuş. Meydana girmeden önce alakasız Uzakdoğu işi koca bir kapı sizi karşılıyor, o kadar dev ki altından geçerken üzerindeki yazıları okumak mümkün değil.

İnsanın gözüne inanabilmesi mümkün değil, meydanın içindeki dev alışveriş mekânlarından, meydana adını veren Hacı Bayram Camisini görebilmek mümkün değil. Bu arada zamanında önünde güvencinler beslenen o şirin camiye de müdahaleler olmuş. Caminin pencere pervazlarına kuşlar konup pislemesin diye çiviler konulmuş, kuşlar kaçırılmış. Gökçek'in şatafatlı özentilerine karşı bu eleştiriler, sadece laik kesimlerden gelmiyor; islamcı yazarlardan Mehmet Doğan da Yeni Akit'deki yazısında benzer eleştirilerde bulunmuş. *Abo/Solfasol - Görseller: Uğur Kavas Koleksiyonu*

yıldır, bu kentin hemşerileri tarafından kesintisiz bir biçimde önemsenmiş ve kutsanmış, dini törenlerin, ritüellerin yapıldığı bir alan olarak kullanılmış ve ziyaret edilmiştir. Ankaralıların kabul ettikleri dinler ve bu dinler için yapılmış olan kutsal yapılar değişse bile, Ankaralıların bu tepeye atfettikleri kutsallık hiç değişmeden kalmıştır. Yaklaşık 3000 yıldır kesintisiz sürdürülen bir kent geleneğidir bu.

Dünyanın hangi kenti, 3000 yıllık bir tarihin içinden bugüne kadar kesintisiz gelmiş, yaşayan bir kutsallık algısını ve geleneğini önemsemeyiz? Bu son derece nadir, özgün ve emsalsiz bir durumdur. Ankara belki en önemli tarihi kentlerden biri değildir ama yaklaşık 3000 yıldır kesintisiz sürdürdüğü bir kent tarihine sahiptir ve daha da önemlisi, kentin tepelerinden birine kentlilerin atfettikleri kutsallık anlayışı, kutsal olan değişse bile, kopmadan, bugün bile yaşatılmaktadır.

Roma dönemi, hatta İslam döneminin dışındaki bütün dönemler, Müslüman belediye yöneticileri tarafından önemsiz/ gereksiz görülebilir. Ancak, bütün Ankaralıları da öyle mi düşünüyor? Kendi geçmişine önem veren bütün kentlilerin, bu maddi ve manevi mirasa (zaten çok fazla örselenmiş ve darmadağın edilmiş İslam öncesi kent mirasına) sahip çıkması gerekmez mi?

Bu durumda, belki bir kentli tepkisi, (umutsuz olsa bile) Ankaralıların yapabilecekleri en iyi şeylerden biridir?

Bir küçük kent gözlemi: Üniformaya saygı

Ekim ayının son günlerinde, Demetevler istasyonundan metroya bindim. Çok kalabalık değildi ama ayakta duranlar vardı. Duraklardan birinde, vagonun kapısı açıldı ve içeriye genç, gayet atletik görünümlü lacivert üniformalı bir polis bindi. Buraya kadar her şey normal.

Ancak kapının karşısındaki sırada oturmakta olan genç bir çocuk (yaklaşık 18-20 yaşlarında) polisi görür-görmez, cin çarpmış gibi ayağa fırladı ve oturduğu yeri polise verdi. Polis o kadar gençti ki, bu yerin kendisine verilmiş olabileceği düşünmesi bile zor olmalı. Ancak, üniforma çok ciddi ve iyi dekore edilmiş bir üniformaydı. Sanırım genç çocuğu yerinden

sıçratan, bu üniformaya karşı duyulan saygı, ya da korku, ya da hayranlık veya buna benzer başka bir şeydi.

Polis üniformasının, bu kentin gençlerinden bazıları üzerinde bu denli güçlü bir etki yaptığını görmek, o kadar şaşırtıcı ve korkutucuydu ki, bir süre, ne düşüneceğimi bilemedim. Bu olayda, polisin korku ve kutsallık karşımı bir saygıyı hak ettiği düşünüldüğü kesin. O genç çocuk, göstermesi gereken itaat ve baş eğme konusunda nasıl bir eğitim alarak yetişti acaba? Nasıl bir deneyimi ve beklentisi var, polis üniformasına karşı acaba?

Genç çocuğun üniformaya verdiği tepki, içinde yaşadığımız kültür bakımından belki yadırganacak bir olay sayılmaz. Birlikte olduğumuz insanlar, sivil veya askeri bir üniformaya her zaman, önem ve değer verdiler ve o üniforma önünde eğildiler; o üniformadan gelecek komutlara itaat etmenin, gerçekçi, bir davranış olduğu değerlendirilmesini yaptılar.

Ancak, bu manzarada yine de gariptenecek şöyle öğeler yok mu?

Üniformaya itaat bakımından,

Bir kentli davranışı olarak, Ankara metrosunda oluyor. Üniformalı ayakta dururken, sivil bir hemşeri, oturmaya devam ederek saygısızlık etmek istemiyor.

Bunu yapan çok genç biri; yani itaatkar olmasından çok isyankar olması beklenen çağda. Üstelik yerini verdiği polis de çok genç biri. Yani "büyükler saygı göstermek töresi" ile bir ilgisi yok davranışın.

Bu durumda iki soru ortaya çıkıyor gibi:

"Kent insanı özgürleştirir" denir. Kentlilikle birlikte gelişmesi beklenen özgürlük/ özsaygı/ kendine güven vb gibi duygular-davranışlar bakımından, hemşerilerimize ne kadar güvenebileceğiz? Ya da, bu kentte kentlileşme, özgürlük/ özsaygı vb bakımından fazla etkili değil mi?

Bu manzara, bu kentte polisin nasıl bir konumda olduğunu düşündürüyor ister-istememez. Bu derece korkutucu hale gelmiş ve egosu şişmiş olan polisler karşısında, kamusal alandaki varlığımız bakımından, ne kadar güvencedeyiz?

AKP Bingöl Suikastini Araştırmak İstemiyor!

İktidar tarafından 6-7 Ekim olaylarındaki şiddetin tek sorumlusu gösterilen HDP, verdiği Meclis Araştırma Komisyonu Önergesinde, iki polisin hayatını kaybettiği, Emniyet Müdürünün ise ağır yaralandığı Bingöl suikastinde "gladyo benzeri devlet içindeki gizli güçler" in rolünün araştırılmasını istedi. Önerge AKP oylarıyla reddedildi.

Kobani'de IŞİD tarafından sıkıştırılan Kürt ve Arapların ölüm kalım savaşında, direnenlere destek amacıyla HDP'nin sokaklara daveti sonucu, birçok insan sokağa çıkmıştı. Yurdun birçok noktasında sokağa çıkanlar, devletin kolluk güçleri ya da gizli paramiliter güçlerin şiddeti ile karşı karşıya kalmışlardı. Ekim ayının ortasına kadar sokak çatışmalarında 50'ye yakın kişinin önemlice bir kısmı, bizzat devletin kolluk güçlerinin kullandığı şiddet sonucu öldü. Ama IŞİD'e destek sunan ya da IŞİD'e direnen YPG'yi teröristlikle suçlayan ve Kobani'ye destek verilmesinden yana olmayan gruplar ile HDP'li gruplar arasında da yer yer çatışmalar oldu ve kimi yerlerde HDP'li gruplar tarafından da şiddet kullanıldı. Bu şiddeti olumlamayan HDP'li birçok sorumlu, sokağa çıkanların tansiyonunun yüksek olduğunu, taraftarlarının da kimi şiddet olaylarına karıştıklarını, bu şiddeti zaman zaman engellemekte zorlandıkları kabul ettiler. Ancak iktidar yetkililerinin, devletin neden olduğu tüm ölümlerin sorumluluğunu HDP'lilerin üzerine yıkmaya çalıştığını, yine devletin gizli güçlerinin kurduğu tezgahların olduğunu ifade eden HDP'liler özellikle Bingöl'deki polis cinayetinin aydınlatılması için Meclis Araştırma Komisyonu kurulması teklifi sundular.

6 Ekim'de Bingöl'de düzenlenen saldırıda 2 polis öldürülmüş, Emniyet Müdürü ağır yaranmıştı. Aynı gün akşam saatlerinde polisçe düzenlenen operasyonda Bingöl çıkışında 4 kişi öldürülmüş ve bu kişilerin suikastin faileri olduğu ilan edilmişti. PKK'nın sorumluluk almadığı bu cinayeti, devlet yetkilileri, PKK'lılara yıkmaya çalışmıştı. Daha önceki örneklerde PKK, yaptığı tüm saldırıları sahiplenmişti. Ancak Bingöl'deki polislerle Mardin'de askerlerin öldürülmesini, PKK hiçbir şekilde üstlenmedi. Saldırıların kendileri tarafından yapılmadığını ilan ettikleri gibi ölümlerin devlete yakın gruplar tarafından yapılmış olabileceğine, olayların birer provokasyon olduğuna işaret edildi. Bu suikastların ardından hükümet tarafından getirilen yayın yasakları da soru işaretlerini artırıyor. Yapılan balistik incelemelerinde suikastta kullanılan kurşunların PKK'lı oldukları gerekçesiyle güvenlik güçleri tarafından öldürülenlerin silahlarına ait olmadığı ortaya çıktı.

HDP'li Baluken, Bingöl'de polis suikastı ile ilgisi olmayan 4 vatandaşın yargısız olarak infaz edildiğini öne sürdüğü teklifinde, gladyo tarzı bir yapının yine devreye girdiği ifade edildi ve olayların araştırılması istendi. Araştırma için CHP'li Tanrıku destek verirken AKP'nin tüm sözcüleri, önerge aleyhine söz aldılar ve önerge AKP oyları ile reddedildi. *Abo/Solfasol*

"Aydınlanmacı Öğretmen" Vecihi Timuroğlu'nu ve "Devrimci Genç" Nasuh Mitap'ı kaybettik

Sonbaharda Yaprak Dökümü...

Ankara, Ekim ayında "Aydınlanmacı Öğretmen" Vecihi Timuroğlu'nu, kasım ayının hemen başında "Devrimci Genç" Nasuh Mitap'ı kaybetti.

Öğretmen Vecihi Timuroğlu, Ankara'da DTCF'yi bitirdi, lise öğretmenliği yaptı. TÖS ve TÖB-DER hareketi içinde yar aldı. TİP geleneğine yakındı. İlk şiirleri Varlık Dergisinde çıktı. Cemal Süreya, Ahmet Say ve Ragıp Gelencik ile Türkiye Yazıları dergisini çıkarttı. 1980 sonrası Türkiye İnsan Hakları Kurumu (TIHAK) kurucusu oldu. Aydınlanmadan yanaydı. *Göz Göz Olmak, Simavne Kadısı Oğlu Şeyh Bedreddin ve Varidat, İslamın Akla Bakışı Üzerine Bir Deneme* gibi kitapları ses getirdi.

Nasuh Mitap ise AÜ-SBF'dendi ve 1970'lerde gençliğin efsanevi liderlerinden biriydi. 12 Martta içerden çıktıktan sonra "Devrimci Yol" Dergisi etrafında Dev-Genç'in yeniden yapılandırılması için çalıştı. 12 Mart'tan sonra, 12 Eylül'ü de işkencelerde geçirdi. Uzun süren Dev-Genç davasında savunmasını "bu davanın saflarında yer almaktan onur duyuyorum. Mahkemenizin vereceği karar ne olursa olsun esas olarak tarih önünde devrimciliğimin gereklerini yerine getirememekten dolayı yargılanacağımı biliyorum. Ve bu yargılamada aklanmayı umut ediyorum" diyerek Sosyalizme, ülkesinin ve halkının özgür, bağımsız ve aydınlık geleceğine olan inancını tekrarladı. *Abo/Solfasol*

Vecihi Timuroğlu

Nasuh Mitap

Ankara Üniversitesi Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Hocalarını Unutmadı!

Boran, Berkes, Boratav ve Başoğlu 75. Yıllarında Anıldılar

Ankara Üniversitesi - DTCF Sosyoloji Bölümü, 1939 yılında Behice Boran ve Niyazi Berkes'in DTCF sosyoloji kürsüsüne gelişleri ve o dönem DTCF'nin akademik ikliminin de etkisi ile Türkiye'de yeni ve farklı bir sosyoloji anlayışının oluşmasının 75. yılı nedeniyle bir toplantı düzenledi ve Türkiye'de sosyoloji biliminin gelişmesine katkılarından dolayı, Niyazi Berkes, Pertev Naili Boratav ve Muzaffer Şerif Başoğlu anıldı.

Anma etkinliğini hazırlayan Sosyoloji Bölüm Başkanı Hayriye Erbaş, Boran ve arkadaşlarının AÜ-DTCF'de sosyal bilimlerin gelişmesine yaptıkları katkıyı hatırlattı ve 1948'de sosyoloji kürsüsünün kapatılarak fakülteden uzaklaştırılmaları ile fakültelerinin ve tüm Ankara'nın çok şeyler kaybettiğini ifade etti. Etkinlikler boyunca, Korkut Boratav, Raşit Kaya, Gökhan Atılğan, Zafer Toprak, Serpil Sancar gibi bilim insanları, Boran ve arkadaşlarının sosyoloji ve bilim-sanat dünyasına yaptıkları katkıları paylaştılar. *DTCF/Abo/solfasol - Foto: Abo*

Bundan 75 yıl önce Behice Boran, Niyazi Berkes, Muzaffer Şerif Başoğlu ve Pertev Naili Boratav, Ankara'nın aydınlık için soluk bile alınmaz ortamında bilim ve sanat camiası için bir vaha oluştururlar. Önce Yurt ve Dünya dergisini çıkarırlar, bu dergi çevresinde dostları ve öğrencileri, Sıdıka ve Ruhi Su, Mediha Berkes, Adnan Cemgil, Sabahattin Ali, Nazife Cemgil, Orhan Kemal, Mehmet Kemal, M. Cevdet Anday, Rifat Ilgaz, Kemal Bilbaşar, Mübaccel Kıray, Fatma Başaran gibi birçok değerli aydın bir araya gelir ve Ankara'nın entelektüel dünyasını geliştirirler. Boran'ın, Boratav'ın, Berkes ve Başoğlu'nun DTCF'deki dersleri, birçok üniversiteli tarafından ilgi ile karşılanır. Ancak bu aydınlanma dönemi kısa sürer, Ankara'daki milliyetçi muhafazakar hava ağır basar. Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel tüm çabalarına rağmen, görevlendirdiği hocalarını koruyamaz. Korkunç bir cadı avı başlatılır ve dört hocanın da üniversiteyle ilişkileri kestirilir. Boran haricindeki 3 hoca yurtdışındaki üniversitelere gider. Boran, Türkiye'de kalır ve bir süre sonra siyasi mücadeleye atılır.

Ethem'in Katiline 7 yıl veren Mahkeme, Ailesine 10 yıl ceza istiyor! Adaletin Bu mu Dünya!

Haziran Direnişinde Ankara'da Ethem Sarısülük'ü öldürdüğü belirlenen Ahmet Şahbaz isimli polis, duruşmaya tanınmamak için takma saç, bıyık ve gözlükle katılmıştı. A. Şahbaz'ı taktığı peruğa rağmen tanyan ve mahkeme kurallarına uygun olarak zanlının kimlik tespitinin yapılmasını isteyen Ethem'in ailesi ve yakınları, katilin peruk ve bıyıklarını çıkarmasını istemiş ve peruk ve takma bıyığı çıkarmak için müdahale etmişlerdi. A. Şahbaz'ın çevresindeki polis arkadaşları ise harekete geçen aileye saldırmış ve arbede çıkarmışlardı. Katil polis, çıkan arbede nedeniyle, Ethem'in ailesini suçlamıştı. Duruşmalar sonunda A. Şahbaz'ın Ethem'in katili olduğuna dair

suçu sabit görüldü ve 7 yıl 9 ay cezaya çarptırıldı. Şimdi aynı adalet A. Şahbaz'ın darp edildiğine ve kendisine hakaret edildiğine ilişkin suç duyurusundan yola çıkarak, Ethem'in ailesine 10 yıla kadar ceza istiyor.

Bu suçlama karşısında, 17 Aralık'ta yapılan ilk duruşmada, Ethem'in yakınları, mahkemeye kimlik tespiti yapılabilmesi için takma saç ve bıyığın çıkartılması için yardımcı olmaya çalıştıklarını, tam tersine A. Şahbaz'ın polis arkadaşları tarafından kendilerinin darp edildiklerini dile getirdiler. Duruşma ileri bir tarihe ertelendi. Sendika.org/abo/solfasol - Foto: sendika.org

AKP İktidarında En Az 14 555 İş Cinayeti İşlendi! Ölüm Hep İşçiye, Hep Madenciye...

İnşaatlarda ardi ardına gelen asansör düşmeleri gibi kazalarla gelen ölümlü kazaların ardından, madenlerdeki kaza haberleri de tekrar çoğaldı. Önce Işıklar'ın Soma'daki linyit ocağında çıkan yangının ardından bir başka ölümlü kaza haberi de Ankara İvedik Organize Sanayi Bölgesi'nde bir buz imalathanesinde tankerden gaz boşaltımı sırasında patlama haberiyle geldi. Patlamada tanker şoförü öldü. 2 işçi ağır yaralandı.

Bu haberler bir yandan akıp giderken Meclis'te bir soru önermesine karşılık verilen cevapta 12 yıllık AKP iktidarı süresinde sigortalı 14555 işçinin "iş kazalarında" yaşamını yitirdiği itiraf edildi. Bu sayıya sigortasız olarak çalışırken ölen işçiler dahil değil!

Karaman Ermenek'te en az 18 madenci su altında kaldı. Görgü tanıklarının anlattığına göre, öğlen yemeğini yerüstünde yemek yerine yeraltında yiyen madencileri sular aldı. Üstünden günler geçmesine karşın, madende su boşaltma çalışmaları devam ediyor. Bölgeye giden hükümet yetkilileri, protestolarla karşılandı. TEMA, bölge için yaptığı bir çalışmada, Karaman dahil İç Anadolu'da suyun derinlere çekildiğini ve madenler için tehlike yarattığını raporlamıştı. Yine Çalışma Bakanlığının bir denetim raporunda da, Uyarlar'a ait adı geçen madende gerekli su sondaj çalışmalarının yapılmadığı raporlanmıştı.

Dev-Maden-Sen 18 işçinin galeride mahsur kalması üzerine yaptığı açıklamada Has Şekerler Madencilik Limited Şirketi'nin AKP ile ilişkilerine dikkat çekti. Sendika, işletmelerde iş kazası adıyla süren iş cinayetlerinin, yasa ve kural tanımaz tutumlarının altında siyasal iktidara yakınlık, "nasıl olsa kimse bana bir şey yapamaz" düşüncesinin yattığını belirtti. Dev Maden Sen "Maden ocaklarında sağlıklı çalışma ortamı ve iş güvenliğinin sigortası işçilerin kendi sendikalarında örgütlenmeleriyle olanaklıdır" derken bunun için sendikal örgütlenmeyi engelleyen bütün barajların ve yasal engellerin biran önce kaldırılması gerektiğini ifade etti. Daha 3 ay önceki Soma faciasından bu yana, çağdışı, güvencesiz çalışma koşullarından dolayı 32 madenci daha yaşamını yitirdi. Bizzat bu madenleri sermayedarlara rövans sistemiyle veren iktidar, para uğruna denetimlerin es geçildiğini, madenlerdeki çalışma koşullarının çağ dışı olduğunu bakanları ağızından itiraf ediyor. Bakanlar, acılı madenciler tarafından protesto ediliyor. Hükümeti protesto etmek isteyenler, polis şiddeti ile karşı karşıya kalıyor. Ankara'ya yürümek üzere yola çıkan Soma'lı madenciler, önce Karaman'a madenci kardeşleriyle dayanışmaya giderken polis tarafından durduruldu. Madenciler için Ankara'da da Madenci Anıtı önünde ve Güvenpark'ta anma ve gösteriler yapıldı. Polis göstericilere yine aşırı ve orantısız şiddet kullandı. Ankara'da birçok gösterici dövülerek gözaltına alındı.

İSiG Meclisinin Ekim ayı raporuna göre en az 160 işçi öldü. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi Ekim ayında en az 160 işçinin öldüğünü açıkladı. Hayatını kaybeden işçilerin 27'si kadın, dördü çocuk, üçü göçmen işçiydi. Ekim ayında en çok tarım ve orman işçileri öldü, ölüm şekli olarak ise trafik ve servis kazaları ilk sırada yer alıyor. Meclisin raporuna göre, ekim ayıyla birlikte 2014 yılının ilk 10 ayında 1600 işçi öldü. Abo/Solfasol - Foto: Abo

Mülteciler Bizden Değil mi? İstanbul Boğazında Çoğu Çocuk 24 Ölü, 13 Mülteci Kayıp

12 metrelik eski bir tekne ile Avrupa'ya geçmek isteyen 42 Afgan mültecinin 24'ü öldü. 13'ü kayıp. En çok 10 kişi bulunması gereken teknede 43 kişiydiler. Teknede telsiz yoktu. Can yeleklerinin sayısı yeterli değildi. Mülteciler, soğuk suda donarak ölmek için yedişer bin avro ödemişler, insan tacirlerine.

Sokaktaki genel kanı mültecilerin, bizden olmadığı Televizyonlardan önce alt yazı geçti. Birçok tv kanalı, haberi aktarmak için program akışları kesmek zorunda hissetmedi. Sokaktaki taksici, haberi taksidedeki radyodan ilk işiten müşterisine, "yok yok, önemi yok, mülteciler" dedi.

Devlet katında çok mu farklı?

Mazlum-Der'in broşüründen okuyoruz: Haksız yere, aylarca/yıllarca gözaltında tutulan mülteciler serbest bırakılsın. Türkiye'de mülteciler haksız olarak uzun süre, insanlık dışı şartlarda gözaltında tutuluyorlar. Türkiye Cumhuriyeti Devleti bu ihallerden ötürü uluslararası mahkeme kararlarında her defasında mahkûm edilmektedir. Şimdi de Muhammed Abdulmutalipov, Kawa Abdo ve Rinat Habidulla adlı mülteciler serbest bırakılmıyor, mahkeme kararlarına uyulmuyor ve adeta birer rehine gibi polisin elinde tutuluyor.

Mazlum-Der devlet eliyle rehin tutulan mültecilerin serbest bırakılmasını talep ediyor Mülteciler hakkında temel insan haklarına riayet edilsin, aylardır ve yıllardır polisin elinde adeta rehin tutulan üç mülteci serbest bırakılsın. Uluslararası Göç Örgütü'nün rakamlarına göre Akdeniz ve Karadeniz sularında sadece geçen sene, Avrupa'ya geçmeye çalışan 3072 mülteci boğularak yaşamını kaybetti. Bu son yirmibeş yıldaki en yüksek rakam. Mazlumder/abo/solfasol

20 Yıldır Adalet Arıyorlar Cumartesi Annelerine 500. Hafta Desteği

Çocukları Devlet eliyle kaybedilen 'Cumartesi Anneleri'nin bundan tam yirmi yıl önce başladıkları oturma eyleminin 500.süne yurtdışından ve yurtiçinden destek geldi.

Kayıpları için adalet arayan Cumartesi Annelerini, 500. oturma eylemlerinde yurtdışından ve yurtiçinden aydınlık, kanaat önderleri, siyasetçiler, sanatçılar, akademisyenler, çalışanlar ve öğrenci temsilcileri yalnız bırakmadı. Cumartesi Anneleri yaptıkları açıklamada, kayıplarının faillerinin kimler olduğunu, kimlerin hesap vermesi gerektiğini, yurtiçinden, yurtdışına herkese anlattıklarını, bir tek iktidarlara duyuramadıklarını dile getirdiler.

Cumartesi Annelerinin Galatasaray Lisesi önünde yaptıkları 500. oturma eylemine, başta DİSK, KESK, DBP, HDK, CHP ve aydınlardan pek çok isim destek verdi.

Cumartesi Anneleri 500. Haftada Galatasaray Meydanı'ndayken aynı saatlerde Ankara'da da destek eylemleri yapıldı. CHP Ankara İl Örgütü, Ankara Adalet Bakanlığı önünde, KESK ve HDP ile birlikte çeşitli sol örgütler, Yüksel Caddesinde İnsan Hakları Anıtı önünde basın bildirisi okudular, gösteri yaptılar. *IHD/Abo/Solfasol - Foto: Nur Yılmazlar*

Ankaralılarından "Rüşvet ve Yolsuzluğun Üstünü Kapatma"ya İtiraz

17 Aralık rüşvet ve yolsuzluk soruşturmasının, savcılığın "kovuşturma açılmasına yer olmadığı" kararı ile kapatılmasına razı olmayanlar itiraz dilekçelerini savcılıklara verdi. Avukat Ali Arif Cangı'nın, "17 Aralık rüşvet ve yolsuzluk soruşturmasının, savcılığın 'kovuşturma açılmasına yer olmadığı' kararı ile kapatılmasına razı olacak mıyız? Ben razı olmadığım için itiraz ettim. Razi değilseniz yurttas olarak sizin de itiraz etmenizi öneriyorum" diyerek başlattığı kampanyaya Ankaralıdan da katılımlar oldu ve bir grup Ankaralı https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=390310431136006&id=100004711573253

web adresinde de sunulan dilekçeyi, Ankara Cumhuriyet Savcılığı kanalıyla, kararın verildiği İstanbul Cumhuriyet Savcılığı ve İstanbul Sulh Ceza Mahkemesi'ne iletti.

Dört Bakanın istifa ettiği 17 Aralık sürecinde İçişleri Bakanı Muammer Güler'in oğlu, Ticaret ve Sanayi Bakanı Zafer Çağlayan'ın oğlu, Halkbank Genel Müdürü Arslan, İranlı işadamı Reza Zarrab ve birçok kamu görevlisinin olduğu 53 şüpheli gözaltına alınmış, tutuklanmış, haklarında önce tezkere düzenlenmiş ancak

başta dönemin Başbakanı Erdoğan olmak üzere, siyaseten yapılan müdahaleler sonrası yargıdaki değişikliklerle bu soruşturma dosyasının kovuşturulmasının engellendiğine dair kaygılar ağırlık kazanmıştı.

İtiraz sahipleri, dilekçelerinde 17 ve 25 Aralık soruşturmasının bir hukuk devletine yakışır biçimde devamının gerektiğini, "ayakkabı kutularından çıkan milyonlarca dolar, ele geçirilen kaynağı açıklanamayan milyonlarca dolar ve euro ile tl ve şüphelilerin karanlık ilişkileri karşısında soruşturmanın savcılık aşamasında kapatılmaya kalkışılması bir yurttas olarak adalete güvenimi ortadan kaldırmaktadır" diyerek itirazlarını sundular. ABO / Solfasol / Çizgi: Erhan Muratoğlu

“Adalete Güven Duygusu Yok Ediliyor”

Aydın Bodur

Süregiden uygulamalarla yok edilen adalet duygusu İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün (Human Rights Watch - HRW) gündeminde. Örgüt son raporunda yargının siyasallaştırılması, yürütmenin yargıyı ele geçirmesi ve hak talep edenlere polisiye-askeri tedbirlerle karşı konmasına dair kaygılar paylaşıyor.

Hükümet politikalarına karşı en küçük eleştirilere bile dayanamayan iktidar, yargıya doğrudan müdahaleyi, HSYK seçimlerine müdahale ederek, yeni yargı tasarıları ile polisiye tedbirlerin artırılmasını sağlayarak ya da jandarmanın içişlerine bağlanması gibi tedbirlerle çoğaltıyor ve yargıyı siyasallaştırıyor.

HRW yaptığı son açıklamada, yeni yargı düzenlemeleri ile iktidar politikalarına karşı gelmenin gitgide zorlaştırıldığına işaret etti. Yürütme, yargıyı HSYK yoluyla da eline geçirdi, ardından iktidar politikalarını eleştiren ve gösteri yapanlara karşı polise ağır bastırma yetkileri veren yeni kanun taslağı da meclise getirildi. Böylece iktidarın daha önce söz verdiği yargı reformları birer birer elden gidiyor. Yeni yasayla polis, mahkeme kararı olmadan arama yapma, gözaltına alma ve dinleme yetkisine sahip olacak. HRW, çıkartılmak istenen bu yasanın özellikle Kobani protestolarının ardından gelmesine ve “hükümeti eleştiren herkese karşı kullanılacağı tehlikesi”ne dikkat çekiyor.

“Somut Delil - Güçlü Şüpheli”den “Makul Şüpheli”ye...

Yeni taslak kabul edildiğinde, polis artık “makul şüpheli” tarifi altında tanımlanacak yetki kapsamında mahkeme izni olmaksızın üst, mekân ve araba araması yapabilecek. Oysa daha geçtiğimiz Şubat ayında, “makul şüpheli” ifadesi polisin yetkileri arasından kaldırılmış ve “somut delile dayalı güçlü şüpheli” şartı getirilmişti. Birbirine tamamen zıt bu düzenlemelerin bu kadar kısa sürede değiştirilmesi, 17 ve 25 Aralık soruşturmaları ile yolsuzluklara karıştığı iddia edilen Başbakan ve Bakan oğulları, Bakanlar ve başka iktidar yetkililerinin yolsuzluk suçlamalarıyla yargılanmaktan kurtulmak için sadece kendileri için çıkartıldığı izlenimi veriyor. Böylece iktidarın aslında hep kendine demokrat olduğu endişesi de yayılıyor.

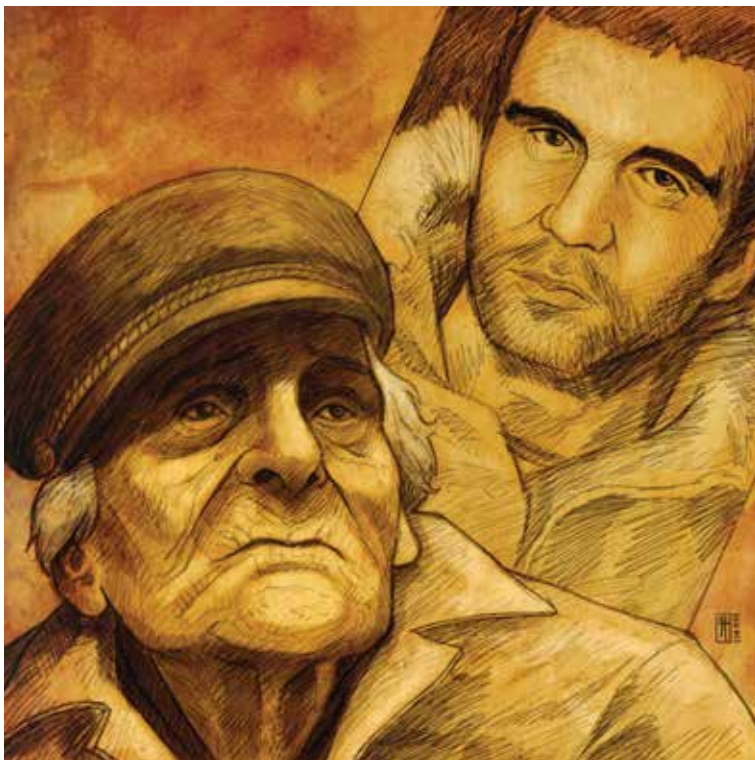
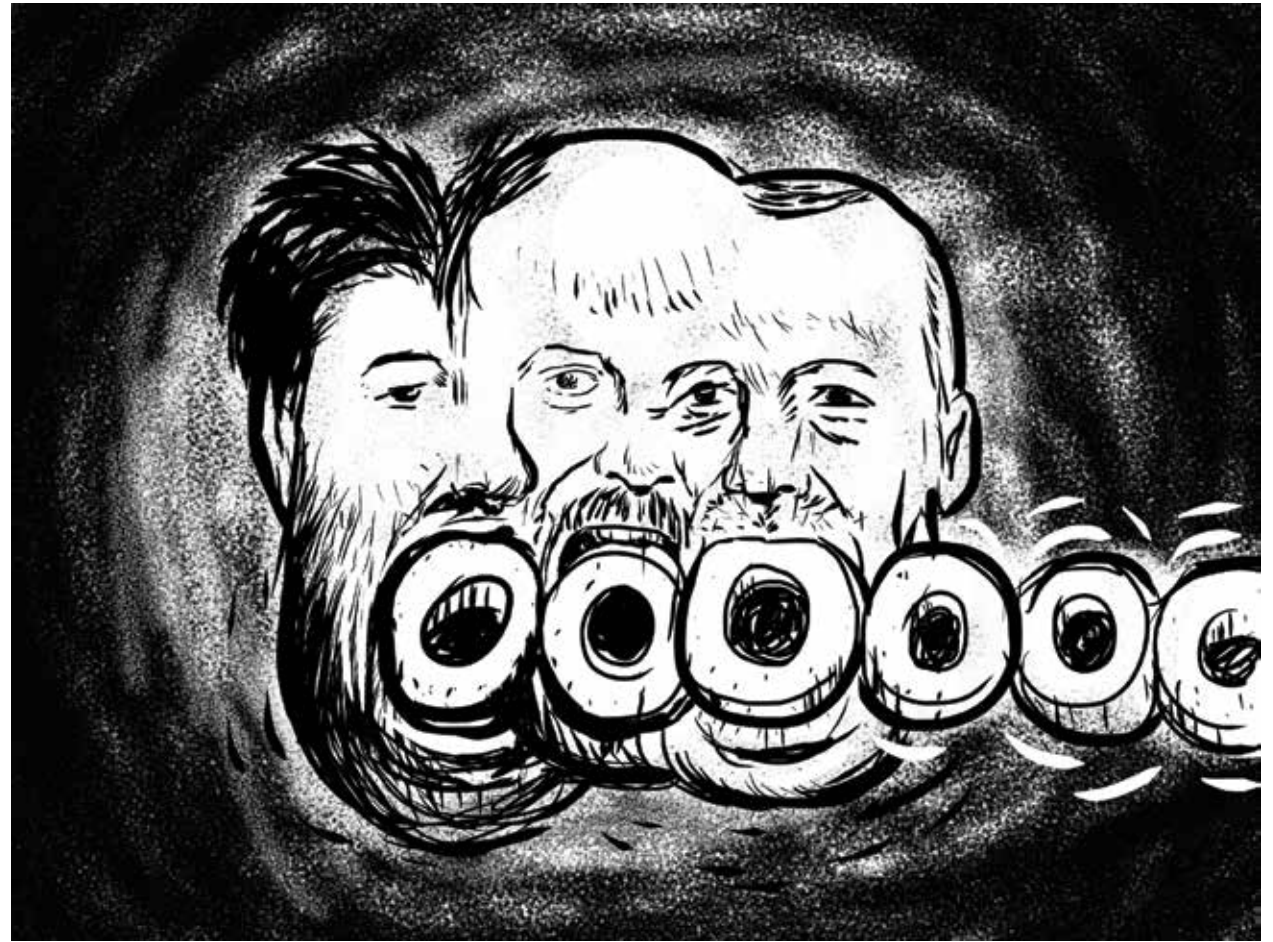
17 Aralık ve 25 Aralık soruşturmalarının Hükümet tarafından (şimdilik) bertaraf edildiği bu ortamda akla şunlar geliyor:

Artık polisin somut delile dayalı güçlü şüpheli yerine, makul şüpheliyle insanları gözaltına alması, gözaltına alma sürelerini uzatmasında sakınca görülüyor. Makul şüpheli ve gözaltıları kolaylaştıran düzenlemelerden başka, tasarıyla mahkemelerin mal varlığına el koyma yetkisi de genişletiliyor. Artık zanlıların bile mal varlıklarına el koyma yetkisi olacak hâkimlerin. Böylece yolsuzluk suçlamalarıyla karşı karşıya kalan yetkililerin kurtarıldığı, ama mesela Gezi Direnişinde sokaklara çıkmış olan Çarşı Grubundan insanların mal varlığına el koyma

yetkisi ile donatılmış hâkimlerin olduğu günler geliyor. Aynı yaptırımların, Recep Tayyip Erdoğan'ın, sürekli, kendisine darbe girişiminde buldukları suçlamasını yönelttiği, eski müttefiki F. Gülen grubuna bağlı kişilere karşı açılan/açılacak davalarda da uygulanması için, örneğin en son BankAsya operasyonları ile olduğu gibi baskı yapıldığı izlenimleri yayılıyor. Mahkemenin dinleme izni verdiği suçların kapsamı genişletiliyor; anayasal düzene karşı ve güvenliği tehdit edecek suçların da aralarında olduğu birçok suç isnadı, soruşturma safhasında dinleme yapılabilmesi için yeterli görülecek. Dinleme kararını da Ağır Ceza Mahkemeleri değil, onun yerine temmuz ayında oluşturulan ve şimdiye kadar bir çok kritik kararın altına imza atan bir sulh ceza hakimi tek başına verebilecek. Avukatlar, soruşturma süresince müvekkillerinin dosyalarını inceleyemeyecek, dosyadaki suç isnatlarını ve dayanaklarını öğrenemeyecek. Bu da şubat ayında yapılan reformla iptal edilen, “Savcı soruşturmanın salahlığının tehlikeye girmemesi için delilleri saklı tutabilir” maddesini geri getiriyor.

Tasarı kamu personelini “tehdit etmek” gibi yeni bir suç kapsamı getiriyor. Bu maddeyle hükümeti eleştiren herkesin potansiyel suçlu görülmesinin önü açılıyor. Aynı şekilde kamu personelinin de yapmış olduğu tehditler suç kapsamına alınırken bu suçlara 2 yıldan 5 yıla kadar hapis cezası verilebilecek. Mahkemelerin sıklıkla “hakaret” suçlamasıyla insanları mahkûm ettiği düşünülecek olursa, “tehdit” suçlamasının muhalif sesleri susturmak için bir başka yol olacağı kaçınılmazdır. Bir diğer gelişme ise askeri bir güç olan Jandarma'nın yurtiçinde güvenlik gerekçesiyle içişlerine bağlanmak istenmesi.

“Arama yapma, mal varlığına el koyma ve dinleme yetkisi kapsamının genişletilmesi, hükümetin muhaliflerine karşı yeni bir operasyon hazırlığında olduğu yönünde tehlike çanlarının çaldığını gösteriyor” diyen HRW Türkiye gözlemcisi Webb, “Türkiye'nin insan haklarında geriye gitmeye ve eskilerden hatırladığımız kötü muamelede bulunan polis gücünü yeniden getirmeye niyetli olduğunu gösteriyor” dedi. – Çizgi: Erhan Muratoğlu

Türkiye Barolar Birliği'nden “Halit Çelenk Hukuk Ödülü”ne Destek

Halit Çelenk, ömrünün sınıfsız ve sömürsüz bir gelecek peşinde, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için mücadele ederek geçirdi. Çoğunlukla devrimcilerin, mazlumların avukatlığını yaptı. Gün geldi savunduğu yoldaşları ile birlikte devletin karşısında sanık konumuna düştü. Devrimciler, en çok “Üç Devrimci Fidan”ın avukatlığından dolayı ona minnet duydu.

TBB, Halit Çelenk'in anısına ailesi ile birlikte, bir “hukuk ödülü” verecek. Ödül, sadece hukuk alanında değil, tüm sosyal bilimlerde eser sahiplerine verilebilecek. Değerlendirme, Halit Çelenk'in yaşamı, eserleri ve yaşam mücadelesi, fikirleri ile hukuk ve/veya hukuk/toplumsal ilişkiler bağlantısı kurularak yapılacak. Değerlendirme komitesinde Rona Aybay, Korkut Boratav, Murat Özdemir, Erşen Sansal, Ali Rıza Aydın, İlker Kılıç, Başar Yaltı, Özlem Şen, Bilgütay Durna ve aileyi temsilen kızı Serpil Çelenk bulunuyor.

Halit Çelenk ödülleri duyurusu, Barolar Birliği'nde bizzat Baro Başkanı Metin Feyzioğlu tarafından açış konuşması ile yapıldı. Senelerce hak mücadelelerinde birlikte olduğu arkadaşı Prof. Rona Aybay, Çelenk'in 12 Mart'ın hukuksuzluğuna, en kararlı mücadele edenlerin başındaki aydınlardan olduğunu söyledi. Kızı Serpil Çelenk Güvenç ise, babasını “umudu her zaman insanda bulan biri” olarak tanımladı ve kuruldaki avukatları selamlayarak “AKP faşizmine direnen hukukçularda da yeni Halit Çelenkleri görüyorum” dedi. Ödül, 1 Şubat 2015'e kadar toplanan eserler arasında seçilecek olana verilecek. Daha detaylı bilgi <http://www.halitcelenk.org> adresinden alınabilir. Abo/Solfasol, Çizgi: Ozan Küçükusta

“Sınıflı toplumlarda hukuk, temelde egemen sınıfların yasalasmış iradesi ve emekçi sınıf ve tabakalar üzerinde bir baskı aracıdır. Emekçi sınıf ve tabakaların tarih boyunca sömürü düzenine karşı verdikleri –çoğu kez kanlı- mücadeleler sonunda kazanılan hak ve özgürlükler bir savaşım aracı olarak önemli olmakla birlikte, bu, hukukun değinilen temel karakterini değiştirmez”
Halit Çelenk

Gezici Festival Sinemaseverlerle 20. Kez Buluşacak: 28 Kasım - 4 Aralık Ankara, 3 - 7 Aralık Eskişehir, 5 - 8 Aralık Sinop

Ankara Sinema Derneği'nin T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın katkılarıyla düzenlediği Gezici Festival, 28 Kasım - 8 Aralık 2014 tarihleri arasında sinemaseverlerle 20. kez buluşacak, bu yıl da Ankara'dan yola çıkacak. 28 Kasım - 4 Aralık'ta başkentteki gösterimleri devam ederken, 3-7 Aralık tarihleri arasında Eskişehir'de, 5 - 8 Aralık'ta Sinop'ta tamamlanacak.

Festivalde "Sinema Aşkına" Festivalin 20. yıl teması, "Sinema Aşkına". Tema çerçevesinde gösterilecek filmlerden, hayranlık duyduğu yönetmenin yerini almaya çalışan bir sinemaseverin hikâyesini anlatan Yakın Plan (Nema-ye Nazdik -Abbas Kiarostami, 1990, 98'), aşkın saplantıya ve yanlışlıklar komedisine nasıl dönüşebileceğini gözler önüne seriyor. Kiarostami'nin bu klasik yapıtını kendi sinemasında göstermek isteyen yönetmen Nanni Moretti'nin kısa filmi Yakın Plan'ın Galası (Ilgiornodellaprimadi Close Up) ise meslektaşına ve ana-akım dışı sinemaya bir saygı duruşu niteliğinde. Usta yönetmen Krzysztof Kieslowski Amatör'de (Amator, 1979), kamerasına giderek daha çok bağlanan ve dünyaya yalnızca vizörden baktığı için çevresindekileri yitiren bir diğer sinemasevere odaklanıyor. Cem Kaya'dan Motör, 60'lı ve 70'li yılların popüler Türk sinemasının tutkulu emektarlarını yakından tanımayı sağlıyor. Mark Cousins ise, İlk Film'de (The First Movie, 2009) kamerayı yetişkinlerin dünyasından çocuklarınkine taşıyor. Çektiği her filmle bir anlatım aracı olarak sinemanın sınırlarını zorlayan Jean-Luc Godard, son filmi Dile Veda (Adieu au language, 2014) ile bu kez bizlere dijital ve üç boyutlu sinemanın, Hollywood'un ufkunun çok ötesinde, derin ve çok boyutlu bir anlatıya imkân sağlayabildiğini kanıtıyor. Diktatör Olduğumda (Quand je serai dictateur -Yaël André, 2014) ise sinemanın olanakları üzerine bir diğer güncel deneme. Film, bir zamanlar amatör sinemacıların gözdesi olan Süper 8 formatındaki görüntüler aracılığıyla kurguladığı hikâyesi ile sinemada gerçeklik ve kurmaca arasındaki ilişkiyi sorguluyor.

Murathan Mungan'ın Seçtikleri...
Gezici Festival'in klasikleşmiş Dünya Sineması, Türkiye 2014, Kısa İyidir ve Çocuk Filmleri bölümleri yine var. Festival'in klasikleşme yolunda ilerleyen bir diğer bölümü: bu yıl Murathan Mungan'ın seçtikleri olacak. Mungan, "Gerçeğe Açılan Üç Kapı" ile sinema aracılığıyla gerçekle olan ilişkiyi sorguluyor: Fotoğrafta ne görmek istiyoruz? Blow Up (Michelangelo Antonioni, 1966), Ne duymak istiyoruz? The Conversation (Francis Ford Coppola, 1974) ya da hangi hikâyeye inanmak istiyoruz? Rashomon (Akira Kurosawa, 1950).
Gezici Festival'in bir diğer bölümü "Osmanlı'da Sinema" ise Osmanlı topraklarında 1896'dan 1922'ye kadar farklı sinemacılar tarafından çekilen ve çeşitli arşivlerde bulunan filmleri gün yüzüne çıkarıyor. Bu yılki program kapsamında film ve videoları gösterilecek olan Canan Şenol, aynı zamanda sergisiyle de festivale konuk oluyor. Sanatçının sergisi, Siyah Beyaz Galeride açılacak. Gezici Festival'i yalnız bırakmayan ve her yıl festivale birbirinden özgün ve eğlenceli afişler sunan Behiç Ak, 20. yılda da hazırladığı afişle Gezici Festival'in parçası olacak. abo/Solfasol

20. GEZİCİ FESTİVAL 2014 20th FESTIVAL ON WHEELS 2014

28 Kasım - 4 Aralık Ankara
November December

3 - 7 Aralık Eskişehir
December

5 - 8 Aralık Sinop
December

twitter.com/gezicifestival
facebook.com/gezicifestival
vimeo.com/gezicifestival
flickr.com/gezicifestival

www.gezicifestival.org • www.festivalonwheels.org

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
MINISTRY OF CULTURE & TOURISM

ANKARA SİNEMA DERNEĞİ
ANKARA CINEMA ASSOCIATION

Elbistan Termik Santrali - Türkiye

Almanya'nın Kuzeyindeki Bavarya eyaletinden bir güneş tarlası

Ölüm Kömürün Fıtratında mı var?

Türkiye'de yılda 57 bin MW elektrik üretiliyor. Bunun % 61'i (35bin MW) termik santraller vasıtasıyla üretilmekte. %35'i (20bin MV) hidroelektrik santraller yoluyla, geri kalan % 4'ü rüzgâr ve ihmal edilebilecek kadar küçük bir kısmı ise jeotermal enerjiden üretiliyor. Uzmanların söylediğine göre geçtiğimiz 15-20 yılda doğalgaz çevrim santralleri için verilen teşviklerin benzeri (sabit fiyat garantisi ile elektrik alımı) rüzgâr ya da güneş enerji santralleri için uygulansaydı, bu gün bu tabloda termik santraller aleyhine oldukça farklı bir durum olacağı açıktı.

Güneş ülkesi olduğunu iddia eden Türkiye'de güneş enerjisinden elektrik neredeyse hiç üretilmiyor. Ülkelerinde güneş göremedikleri için yazları Akdeniz kıyılarına akın eden Almanların ve İngilizlerin güneş enerjisinden elektrik elde etmekte Türkiye'yi sollaması ne yaman çelişkidir! Bütün bir yıl boyunca güneşli havaya hasret kalan İngiltere'de 21 Haziran'da ülkedeki elektrik enerjisinin %8'i güneşten karşılandı. Aynı gün Almanya'da toplam üretilen elektrik enerjisinin yarısından fazlası (23 GW) güneşten toplandı. Almanya, Türkiye'nin doğalgaz için enerji teşviki verdiği yıllarda, benzer teşviki güneş ve rüzgâr için vermişti.

Üretilen elektriğin %60'dan fazlası kömüre bağlı olunca, güvenlikçi teknolojiye yatırım yapmayan, insan hayatına önem vermeyen anamalcı sistemin daha çok para için, daha çok kömür çıkartılmasının zorlaması, yeni cinayetlere neden olmaktadır. Evet termik santrallere zorunlu bırakılan enerji politikalarıyla yönetilen bir Türkiye'de madencinin kömür çıkartırken ölmesi fıtratında var. Abo/Solfasol

Yırca'nın Zeytini Ankara'da Kök Salsa

Deniz Gümüşel - deniz.gumusel@gmail.com

Mayıs ayında yaşanan tarifsiz işçi katliamının ardından Soma, Eylül ayının başından beri de Yırca köyünde kurulması planlanan kömürlü termik santrale karşı köylülerin direnişi ile gündemde. Ana akım medyadan bile izleme şansı bulduğumuz direnişte, Yırca köylüleri acele kamulaştırması yapılan zeytinlik arazilerine inşaat şirketinin iş makinelerini sokmamak için 52 gün gece gündüz nöbet tuttular. Bu süre boyunca jandarmanın gözleri önünde, şirketin özel güvenlik elemanları tarafından darp edildiler, kelepçelendiler, kulübelere hapsedildiler; ama yılmadılar. Zeytinlikleri hukuksuzca dikenli tellerle çevrildi; bırakıp gitmediler. Hem geçimliklerini sağlayan, hem on yıllardır yoldaşları olan zeytin ağaçlarını yalnız bırakmadılar.

İyi haber, 10 Kasım günü geldi. Soma'nın Yırca köyünde devlet-şirket işbirliği ile yapılmak istenen ikinci kömürlü termik santrale Danıştay 'olmaz' dedi. Yırca Köylüleri ve Greenpeace'in ortak açtığı dava sonucunda, Kolin İnşaat'ın kullanımına verilmek üzere, Bakanlar Kurulu'nca alınan zeytinliklerin 'acele kamulaştırma' kararı da iptal edildi. Emsal niteliğindeki karar, zeytinliklerde küçük zeytin ve zeytinyağı işletmeleri dışında hiçbir sanayi yatırımı yapılamayacağını net biçimde ifade ediyor.

Ama ne acayip ki, bu ülkede adalet olay yerine hep geç geliyor (eski Yeşilçam filmlerindeki polis sahnelerini hatırlayın). Yırca'da da öyle oldu. Kolin İnşaat'ın iş makineleri, Danıştay kararının kamuoyuyla paylaşılmasından *sadece saatler önce*, 7 Kasım'da seher vakti, zeytinlik alana girerek 6000 (yazı ile altı bin) zeytin ağacını topraktan söktü, attı. Acele kamulaştırmayı durdurma kararıysa, Danıştay tarafından *ağaç katliamının ardından* resmi internet sitesine yüklendi.

Kararın ardından Hükümet adına açıklama yapan Bülent Arınç ise, önce konunun özel şirketin sorumluluğunda olduğunu söyledi. Sonra da, "aslında dağ taş zeytinlik" diyen Arınç, Türkiye'nin daha fazla enerjiye ihtiyacı olduğunu iddia ederken, zeytincilik kanununda, sanayi yatırımlarının önünü açacak gerekli değişiklikleri yapacaklarının da sinyali verdi.

Zeytin ağaçlarının ardından döktüğü gözyaşlarını saklama gereği duymayan Yırca Köyü Muhtarı Mustafa

Akın, "O zeytini nasıl yiyeceksiniz" diye sormuştu. Danıştay'ın kararının ardından Akin haklarını aramayı sürdüreceklerini belirterek, "(...) zeytin kanunu değişmeden buraları eski haline getireceğiz. Biz boş araziler de dâhil olmak üzere, buraları örnek bir zeytinlik haline getireceğiz." dedi.

Yırca'da ilk zeytin ağacı dikimi 15 Kasım 2014 Cumartesi günü köylüler ve desteklemeye gelenler tarafından yapılacak.

Yırca'da Zeytin Ağacı Yere Düşer, Ankara Ağlar

Yırca halkının ve zeytin ağaçlarının haklı direnişine kamuoyu da destek verdi. İstanbul'da ve Ankara'da Kolin İnşaat'ın ofisleri önünde protesto eylemleri gerçekleştirildi. Nöbetteki köylülerin özel güvenlikçiler tarafından darp edilmesi ve kelepçelenmesinin ardından Ankara'da yapılan ilk eylemde, bir kadın eylemci de benzer şekilde şiddete maruz kaldı. Eylemci, Ankara Dayanışması tarafından yapılan basın açıklaması sırasında fotoğraf çekerken, şirketin güvenlik elemanları tarafından, iki otobüs dolusu çevik kuvvet polislerinin gözleri önünde yumrukları ve tekmelemleri. Polisin olaya karışmaması tercih etmesi, diğer eylemciler tarafından "polis görevini yap, halkı koru" sözleriyle protesto edildi.

6000 zeytin ağacının kesilmesinin ardından, 10 Kasım'da da, Ankara Barosu avukatları bir sessiz protesto eylemi için Kolin'in önündeydi. Şirketin avukatları tarafından engellenmeye çalışılan eylemde, Ankaralı avukatlar, kesilen 6000 ağacın resimlerini binanın önüne bıraktılar.

Aynı saatlerde yine şirketin önünde bir başka protesto eylemi daha vardı. Filistin Sokak'tan geçenlere zeytin tadımı yaptıran üçbeş Ankaralı kadın, bir yandan da Kolin'in ve devletin Yırca'daki adaletsiz uygulamaları, köylülere ve zeytin ağaçlarına uyguladıkları şiddet hakkında tadım için duranlarla konuştu. Tadımın sonunda toplanan zeytin çekirdekleri şirket binasının ana kapısının önüne şu sözler eşliğinde ekildi: "Buraya ektiğimiz zeytin tohumları yeşerecek ve Kolin'in ağaç katlederek elde ettiği bu zenginliğe müdahale edecek. Biz yıkmayacağız bu binayı. Bu binayı zeytin ağaçlarının kökleri yıkacak."

Mesele 6000 ağaç meselesi değil!

Yazık ki Yırca'daki zeytin ağacı kıyımı ve ne güzel ki Yırca köylüsünün direnişi, memleketteki ne ilk, ne de yakın gelecekteki son çarpıcı örnekler. İstanbul'da Validebağ Korusu'nun imara açılması için oynanan bin bir oyun ve korusunu koruma konusunda tavizsiz İstanbul halkının direnişi eşzamanlı başka bir hikâye. Gezi Direnişi, şimdi çoğumuza sanki uzak bir düş gibi gelse de, daha geçen yıl, insanlarla ağaçların kardeşliğinden yola çıkılarak yazılan bir destan.

Bütün bu olan biteni birbirine bağladığımızda, hani çocukken çözdüğümüz noktaları birleştirme bulmacaları misali, karşımıza epey büyücek bir düşman çıkıyor. Asıl

meselenin bize dayatılan adaletsiz, eşitliklessiz, doğaya ve insana hoyratça saldıran ekonomik sistem olduğunu görüyoruz. Kapitalist ekonomik sistem bizi karmaşık ilişkilerle birbirimize bağlıyor. Soma'da hoyratça yaşamdan koparılan 301+ madenciyse, sökülüp atılan zeytin ağaçları zaten göbekten bağlı. Tıpkı Üçüncü Köprü'yle ODTÜ Ormanı arasındaki bağ gibi, Gezi Direnişi'nde yitirdiğimiz canlarla Torunlar İnşaat'ın iş cinayetine kurban giden işçiler arasındaki bağ da görmek için bakan gözler için apaçık ortada.

Niye daha büyük, en büyük binalarda yaşamalıyız? Neden elektrikle ışıl ışıl aydınlatılmış, havası dev klimalarla sağlanan AVM'lerden daha fazla, daha fazla kurmalıyız? Niye çimento ve demir-çelik sanayisini, tarıma tercih etmeliyiz? Son kalan ormanlarımızın üstüne yeni havaalanları dikecek kadar çok uçmamız gerekiyor mu gerçekten? Kazdağları'nın altındaki altın, doğanın altını üstüne getirmemizi gerektirecek kadar gerekli mi? Niye güneş ve rüzgâr varken, hala insan yaşamı pahasına kömürü yerüstüne çıkarmak ve kömür santrali kurmak zorundayız? Neden "kalkındıkça" daha fazla enerji harcamamız gerekiyor? Kalkındıkça artacak zenginlik gerçekte kimin cebinde birikecek? Kalkınmalı mıyız? Zorunda mıyız?

Ağaçlar kesilirken gösterdiğimiz duyarlılığın somut sonuçlara ulaşabilmesi açısından, hükümetin enerji, maden, tarım, sağlık, emek, velhasıl tüm ekonomi ve kalkınma politikalarını da yakından takip etmek, bir sistem eleştirisi perspektifi ile bunlara müdahale etmek de gerekiyor. Noktaları birleştirelim. Bakalım ortaya ne çıkacak?

Soma'da Canımı Aldın, Yırcalı'da Zeytinimi Kesme!

Soma'daki maden faciasında ağır kayıplar veren Soma'nın Yırcalı köylüleri tek geçim kaynakları binlerce yıllık zeytinliklerini kaybetmemek için direniyorlar. Soma ve çevresinde iki kömür santrali zaten doğal yaşamı zehirliyordu. Şimdi de üçüncü bir termik santral açmak için devlet apartopar ihaleyi Kolin A.Ş.'ye verdi. Santral için binlerce yıllık zeytin ağaçlarının olduğu bölge kamulaştırılarak zeytin ağaçlarına kıyılıyor. Köylüler dava açmış olmalarına rağmen, Kolin A.Ş. aynı gün çıkacak Danıştay kararını beklemeden, bölgeye dozerlerini soktu ve 800'e yakın zeytin ağacını kesti. Karşı çıkan köylüler, özel güvenlikçiler tarafından dövüldüler.

David Harvey'den Yırcalı'ya Destek: #zeytinimikesme Tek geçim kaynakları ağaçları ve termik santralle birlikte sağlıklarını da kaybetmek istemeyen Yırcalı köylülere yurtiçi ve yurtdışından destek yağıyor. Dünyaca ünlü,

Marksist antropoloji ve coğrafya Profesörü David Harvey de yaptığı açıklama ile Yırcalı köylülere destek verdi. Harvey, BBC'ye yaptığı açıklamada, Gezi'den, Brezilya'ya ya da Soma'ya uzanan protestoların incelenmesi gerektiğini, insanların gündelik hayatlarına iktidarlar tarafından yapılan müdahalelerin bu protestolara neden olduğuna işaret ediyor ve herkesin Yırcalı köylülerin "#zeytinimikesme" eylemlerine destek vermesi gerektiğini söylüyor.

Ankara Dayanışması da Kolin A.Ş. Önündeydi! Ankara Dayanışması bileşenleri de, Kolin A.Ş.'nin Ankara Genel Müdürlük Binası önüne gittiler ve Kolin A.Ş.'nin termik santralden vazgeçmesini istediler ve Yırcalı köylülerine Kolin A.Ş. güvenlik elemanları tarafından yapılan saldırılara tepki gösterdiler. Ancak her sermayedar gibi, Kolin A.Ş. sahipleri de kendilerini protesto eden bu grubun dağıtılmasını istemiş olsalar gerek ki güvenlikçiler, Ankara'da da tıpkı Soma'da Yırcalı köylülerine saldırdıkları gibi protestoculara tekme-tokat saldırdı. /BBC/Abo/Solfasol

Kömürün Karası Zeytinin Acısına Karıştı

Burçak Karaman Uysal - EGEÇEP Eş Sözcüsü

7 Kasım Cuma sabahına yeni bir acıyla uyandık, Soma'da kömürün karası zeytinin acısına karıştı... Yırca'da 6000 zeytin ağacı dozerlerle, dakikalar içinde katledildi. Kolin Grubu tarafından yapılmak istenen termik santrale karşı günlerdir yaşam nöbeti tutan köylüler şirketin özel güvenlik görevlileri tarafından darp edildi... Rakamlarla ifade ederek soğuttuğumuz acılara, yabancılaştığımız cinayetlere bir yenisi daha eklendi, Soma'da henüz "301" işçinin acısı dinmeden...

An durdu, vicdanlar tutuldu. Ardından -mış- gibi Danıştay kararları geldi, tabi ki artık çok geçti. Hukuka, adalete olan inançlar bir kez daha yerle bir oldu. Dünyanın ilk ve tek kaçak sarayında oturan bir "Başganımız" olması bu sarsıntının, bu şaşkınlığın şiddetini azaltmaya yetmedi.

O ağaçlar sadece tarlada yeşil, sofrada zeytin değildi. O ağaçlar umutla hayata tutunan köylüydü, dalına konan kuş, hasadını bile oyuna çeviren çocuktuk; o ağaçlar yaslanacak bir omuz, asırlık tarih, kim bilir kaç ömür, biriktirilmiş koca bir kültürdü.

Bugün Pazar, fidanlarımızı aldık, Yırca'ya zeytin dikmeye gittik. Bizim gibi onlarcası gidiyor, daha da gidecek. Şirketin arkasında koca bir devlet önünde özel güvenlik görevlileri var. Ağaçlarımızın ve bizim güvenliğimizi sağlayacak, yargı kararlarını uygulayacak bir devlet yok! Hak yok, hukuk yok, jandarma yok, kaymakam yok, vali yok!

Yırca Muhtarı Mustafa Akın'ın gözyaşları var, boğazında düğümlenen... Biz varız, zeytin dalında yeşerecek umutlar bir de...

Zeytin ağaçlarının ardından, onca yıllık emeklerinin, ömürlerinin ardından ağlamaktan gözleri şişmiş ama söyleyecekleri bitmemiş, öfkesi hiç dinmemiş güzelim kadınlar hala yaşam nöbeti tutuyorlar... Topraklarını henüz kaybetmemiş olmanın umuduyla her gelene nefesleri yettiğince yeniden yeniden dertlerini anlatıyorlar, seslerini bir duyan olur, yanlarına bir gelen daha olur diye...

Yırcalıların zeytin ağaçları gitti ama umutları hala topraklarında... O umutları yeşertmekse bizim elimizde...

Ağaçlarımıza sarılmak, birbirimize sınıksız tutunmak zorundayız. Umudu da isyanı da dört bir yanda büyütme zorundayız!

Yürümeye mecali olmayan, soğuk yağmurlu bir Pazar günü zeytin fidanı dikimine gelen iki büküm teyzeme, köylüler, korumacı bir kızgınlıkla; "bu havada sen niye kalktın geldin be teyzem?" diyor. Teyzem tereddütsüz cevap veriyor; "bugün gelmecem de ne zaman gelcem?"

Evet, ne bekliyorsunuz, bugün öfkelenmeyeceksiniz de ne zaman öfkeleneceksiniz, e bugün gelmeceğiniz de ne zaman geleceğiniz!

"...Yani, öylesine ciddiye alacaksın ki yaşamayı, yetmişinde bile, mesela, zeytin dikeceksin, hem de öyle çocuklara falan kalır diye değil, ölmekten korktuğun halde ölüme inanmadığın için, yaşamak yanı ağır bastığından..."
Nazım Hikmet, 1947

Üniversiteliler Gökçek Tehdidine Karşı ODTÜ'de Ağaç Dikiyor

Geçtiğimiz yıl Gökçek'in bir gece yarısı baskınıyla ODTÜ ormanında 3000 ağacı katletmesinin ardından başlatılan "Bir Ağaç Sizden Bir Orman Bizden" kampanyası kapsamında bu yıl, 24000 fidan dikildi. Geçtiğimiz yıl ODTÜ ormanı üzerinden yol geçirmek için bir gece yarısı baskınıyla ODTÜ ormanının 3000 ağacı katledilmişti. Bu olayın ardından ODTÜ Geliştirme Vakfı'nın girişimiyle geleneksel ağaç dikme şenliklerini "Bir Ağaç Sizden Bir

Orman Bizden" adıyla bir kampanyaya dönüştürdü ve geleneksel "ODTÜ Ağaç Dikme Şenliği ve Eymir Gölü Günü"nde mezunlar, öğrenciler ve pek çok Ankaralının katılımıyla ağaçların dikimi tamamlandı.

Etkinlik Rektör Prof. Dr. Ahmet Acar açış konuşmasında geçen seneki gece yarısı 3000 ağacın kesilmesinin ardından kampanyanın nasıl başladığını anlattı. "Toprağı ranta açarak çok para elde edebilirsiniz, lakin bunu bir ilerleme olarak gösteremezsiniz. Asıl ilerleme bilimle ve sanatla olur" dedi.

Eymir'e yapılaşma tehdidi!

Geçtiğimiz günlerde Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Gölbaşı Özel Çevre Koruma Alanı içerisindeki

ağaçlandırılacak alana Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü'nün "diplomatik otel turizm toplu yapısı" ruhsatı verme aşamasında olduğunu ifade etmesiyle, 24 Ekim'de askıya çıkan ÇED raporu, Eymir'i de yapılaşma tehdidi altında bırakıyordu. Acar konuşmasında buna da değindi ve "çocuklarımıza sadece betondan oluşan bir dünya bırakmak istemiyorsak bu tür kampanyaları çoğaltmak gereklidir" diyerek konuşmasını bitirdi. Konuşmanın ardından ODTÜ personeli bir halk oyunları etkinliği ile gelenleri coşturdu. Halk oyunları gösterisinden sonra, oldukça yoğun bir katılımı dikim sahasına gidildi.

Öğrenci Kolektifleri de, sırtlarında kolektif önlükleri ve yoğun bir katılımı şenlikte pek çok ağaç diktiler. Abo/Solfasol

Selam Olsun Umudu Yeryüzüne İndiren Kız kardeşlere...

Özge Altınyayla - Fotoğraf: Pelin Kalkan

"Barbarlığa karşı insanlığın zaferini kutlamak istiyorsak bizim silah tutan ellerimizden, günlerdir bir an bile kapanmayan gözlerimizden, birbirimizin nefesiyle ısınmaya çalışan taşlaşmış asker bedenlerimizden fazlasına ihtiyaç var. Biz buradayız, savaşıyoruz. Ama bu savaşın cephesi sadece yıkılmış binaların, ölüm kokan sokakların olduğu bu kent değil. Bu cephe insanlığın en büyük tehdidi olan faşizme karşı, bütün kadınların kendi ülkelerinde barbarlığı destekleyen hükümetlerine karşı cephe açmasıyla başarıya ulaşacaktır. Dileğim tüm kadınlarımızın bizim yanımızda olduğunu haykırması."
YPJ'li bir kadın direnişçinin kız kardeşine yazdığı mektuptan...

25 Ekim Cumartesi günü, Ankara Kadın Platformu'nun çağrısıyla, "Kadın Dayanışmasında Sınır Yok" adlı bir panel düzenlendi. Kadınlar, Kobanê direnişinin 40. gününde Şengal'i, Rojava'yı, IŞİD'i, direnişi ve direnişteki kadının rolünü konuştu.

Gazeteci Pınar Öğünç, HDP İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel, yazar Hüda Kaya, Barış için Kadın Girişimi Aktivisti feminist Seher Kalkan gibi panelistlerin yanında, direnişin ortasından kopup gelen Kobanê Halk Meclisi eş başkanı Ayşe Efendi, Kobanê Kadın Meclisinden Narin Temu ve Rojava Kadın Meclisi'nden Gülistan Alhussein'i ağırlayan panel sınırları, etnik kökeni, dili, dini, coğrafyayı yok eden bir kadın dayanışmasının, kadın devriminin ve kadın özgürlüğünün altınını çizildiği bir buluşmaya ev sahipliği etti.

"Kendi hayatında devrim yapmayanların devrimiyle ilgilenmek istemiyorum" diye bir cümle kurdu Pınar Öğünç konuşması sırasında. Belki de Rojava Devrimi'nden bahsederken ya da Kobanê Direnişi'nden söz ederken bu kadar çok 'kadın' vurgusu yapıyor oluşumuzun nedeni buydu; Kürt kadınlarının kendi hayatlarında yaptıkları devrim...

Devletin ve erkek egemen anlayışın tüm gücüyle evde, sokakta, okulda, iş yerinde baskı halinde tutmaya çalıştığı kadınlar, ellerine silah alıp kendilerini, ailelerini, topraklarını korumaya başladı. Kapitalist sistemin kadın bedenini kâr anlayışı üzerinden piyasalaştırdığı, sömürdüğü bir düzene karşı Kobanê direnişi,

Arin Mirkan gibi bedenini çetelerin saldırılarına karşı silah olarak kullanan kadınları ortaya çıkardı.

Tüm panelistlerin konuşmaları sırasında vurguladıkları ortak nokta da bu çizgide ilerledi; Kobanê direnişinde direnen kadınlar, yalnızca Kürt coğrafyasındaki kadınlar için değil, kapitalist sistemin, erkek egemen anlayışın üzerine basıp geçmeye çalıştığı tüm dünya kadınları adına direniyor.

Ve panelistlerden biri... Ayşe Efendi. Kobanê Halk Meclisinin eş başkanı, ama o aynı zamanda oğlunu direniş sırasında kaybeden bir anne. Kürt özgürlük hareketinin felsefesine, Apocu felsefeye olan bağlılığını, konuşmasında minnetle vurguluyor, "Kadınlar devrimle yeşerdi. (...) devlet, erkek, aile tarafından sağır, kör, dilsiz edilmiş kadınlar, Apocu felsefeyle dirildi."

Ve o da ısrarla tüm dünya kadınlarının direnişi sahiplenmesi gerektiğinden bahsetti, "Kadınlar bir, kadınların acıları bir. Kadınlar doğururken bile aynı acıyı çekiyor. (...) Bu direniş yalnızca kürt halkı adına, kürt kadını adına yapılan bir direniş değildir. Tüm dünya kadınları adına yapılan bir direniştir." Konuşmasını bitirirken Ayşe Efendi, tüm kaybettikleri ve tüm kazanacakları için bir söz verdi, "Başımızdaki örtüleri yalarımıza bağlayarak, bedenimizi çetelere karşı siper edeceğiz."

Ayşe Efendinin konuşması bittiğinde biraz durup kendime gelmem gerekti. Çünkü karşınızda kadın devriminin somut hali duruyor gibiydi. Konuşmasını da oturarak yapmak yerine kürsüye geçip yaptı. İnancı, inatçılığı, dik duruşu ve ses tonundaki gürlük, direnişin damarlarında gezinen ruhunu yansıtıyordu.

Narin Temu da direnişin coğrafyasından gelenlerin o coşkuyla konuştu. "Kadınlar nasıl ki bir evi yönetebiliyorsa, bir toplumu, bir devleti de aynı rahatlıkla yönetebilirler. Kadınların hakim olduğu toplumlarda eşitlik ve barış vardır. Kadınlar şuan yaşamın her alanında etkin durumda. Çünkü kadınlar artık köle olmak istemiyorlar. (...) Özgürlüğü yalnızca kadın bedeni üzerinden tanımladı kapitalizm. Oysaki kadın yalnızca bedeninden ibaret değildir, kadın iradedir. (...) Kadınlar birleşirse yalnızca Ortadoğu'da

değil, tüm dünyada bir şeyleri değiştirebilirler."

Önlerinde saygıyla eğildiğim bu direniş kadınlarının her cümlesinden sonra, bir süredir içine girdiğim umutsuzluk ve eylemsizlik halinden nasıl büyük bir utanç duyduğumu anlatamam. Ve beraberinde hâlâ utanç duyuyor olmamın farketmediği tükenmişlik halinin getirdiği coşkuyu. Bu duyguyu benimle birlikte paylaşan başka kadınların da varlığını...

Evet, Rojava 3 yıldır kuşatma altında. Paneli gerçekleştirdiğimiz gün itibarıyla de (25 ekim) Kobanê, IŞİD saldırılarının 40. gününde.

Ama işte, yanbaşımızda kadınlar, direnişin ön saflarında destan yazıyor. Umud oluyor. Biliyorlar ki IŞİD kazanırsa en çok kadınlar kaybedecek.

Kürt, Laz, Fransız, Ermeni ya da Suriyeli, Filistinli, Nikaragualı ... Tüm dünya kadınları, erkek egemen, köleci, baskıcı, yok edici bir zihniyete karşı yenilecek. Ya da yeşerecek. Zaferle sonuçlanan bu direnişle beraber, dünyanın her yerinde, özgürlük ve barış istenen her yerde koca bir meşe gibi yeşerip dikilmeye devam edecek tüm baskıcı rejimlerin karşısına.

Bu yüzden,
Selam olsun umudu yeryüzüne indiren tüm kızkardeşlere...

1- ÖDÜLÜN AMACI

Ödülün amacı, yaşamda ve hukukta devrimci duruşun, adaletsizliğe karşı mücadelenin simgelerinden olan Halit Çelenk'in hukuk mücadelesi ve eserleri doğrultusunda, toplumsal ilişkiler ile hukuk arasında bağlantı kuran 'yayın, tez, veya diğer eserler' üretilmesini teşvik etmektir.

2- ESER KONUSU

Eser konusu serbesttir. Değerlendirmede; Halit Çelenk'in yaşamı, eserleri, mesleki ve yaşam mücadelesi, fikirleri ile hukuk ve/veya hukuk/toplumsal ilişkiler bağlantısının kurulması esas alınır.

3- ESER VE KATILIMCI

A) Yarışmaya 1 Ocak 2012 ile 1 Ocak 2015 arasında basılmış veya henüz basılmamış yukarıda belirtilen amaç ve konulu yayın, tez, veya her türlü diğer eserler katılabilir. Katılımcılar yalnız bir eser ile yarışmaya başvuru yapabilir. Son başvuru tarihi 1 Şubat 2015'tir.

B) Katılımcılar hukukçu olacağı gibi farklı disiplinlerden gelen herkes olabilir. Eserin, hukuk alanında ya da diğer alanlar ile hukuk alanı arasında bağlantı kurarak, bilimsel özgünlüğe sahip olması, akademik yazım ve etik kurallarına uygun olması gerekmektedir. Eserin, (A4) kağıda bilgisayarla, 14 punto büyüklüğünde, Times New Roman ve 1,5 satır aralığı ile yazılması gerekmektedir. Bir (A4) sayfayı geçmemek üzere, katılımcının (ortak çalışmalarında tüm katılımcıların) adı ve soyadını, özgeçmişini, eserin oluşturulduğu tarihi, katılımcının iletişim adresini (telefon ya da e-posta adresi ile birlikte) içeren bilgiler, eserle birlikte ayrıca gönderilmelidir. Eserin yayınevi tarafından Seçici Kurula iletilmesi

durumunda eser sahibinin, birden fazla yazarlı ve/veya derleme eser olması durumunda yazarların tümünün 'yarışmaya katılıma ilişkin olurlarının' yazılı olduğu muvafakat belgesinin gönderilmesi zorunludur.

C) Yukarıda belirtilen kurallara uygun olarak hazırlanmış eserler, biri (1) Word programıyla CD'de kopyalanmış, dört yazılı nüsha biçiminde, 1 Şubat 2015 tarihine kadar, kargo yoluyla 'HALİT ÇELENK HUKUK ÖDÜLÜ Göreme Sokak No:8/4 Cinnah Caddesi Kavaklıdere Ankara' adresine iletilmelidir.

4- ÖDÜL VE ÖDÜL TÖRENİ

Ödül töreni 5 Mayıs 2015'te yapılacaktır. Ödülü kazanana çalışmalarında teşvik amaçlı bir bilgisayar hediye edilecektir.

SEÇİCİ VE DÜZENLEYİCİ KURUL

Prof. Dr. Rona Aybay • Prof. Dr. Korkut Boratav
Prof. Dr. Ali Murat Özdemir • Dr. İlker Kılıç
Av. Erşen Sansal • Av. Başar Yaltı • Av. Barış Aybay
Serpil Çelenk Güvenç • Av. Bilgütay H. Durna
Ali Rıza Aydın • Av. Özlem Şen Abay

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'NİN KATKILARIYLA

www.halitcelenk.org bilgi@halitcelenk.org halitcelenk hukukodulu@gmail.com
www.facebook.com/halitcelenk hukukodulu www.twitter.com/halitcelenkodul

2014 Dünya Felsefe Günü Mesajı “Makul Şüpheler”

Ioanna Kuçuradi - Türkiye Felsefe Kurumu Başkanı

Dünya Felsefe Günü bu yıl 20 Kasım 2014 Perşembe günü kutlanacak.

Bu “Gün”ü kutlamak için, son günlerde ülkemizin gündeminde olan bir konuyla ilgili bir kavram üzerinde durmak istiyorum: “makul şüpheler” üzerinde.

‘Makul şüpheler’ bağlamında ‘makul’ teriminin, iki şey arasında olması muhtemel, ama olup olmadığı henüz belli olmayan bir bağlantı dile getirmek için; ama aynı zamanda, iki şey arasında bir bağlantı olduğunu iddia etmek için kullanıldığını görüyoruz.

‘Makul’ teriminden ‘akla yatar’ olma, en geniş anlamıyla ‘akıl’dan da insansal bir yetenek olan bağlantı kurma yeteneği anlaşılırsa; ‘makul şüpheler’, bir olay ile olayın geçtiği yerdeki bir ya da birkaç bulgu arasında bir bağlantı olabileceğini düşünmektir. Bu durumda, düşünülen

muhtemel bağlantı sınanır, yani bulgu veri (“delil”) haline getirilerek, kurulan bağlantı doğrulanır veya böyle bir bağlantının olmadığı, başka bir deyişle bulgunun o olayla ilgisi olmadığı görülür.

Burada bilgisel bakımdan yapılan, dolaylı bir saptama/ bir tespittir: bir bulgu veri haline getirilir. Böylece bu bağlantının saptanması sonucu bulgu delil olarak kullanılabilir ve “delilden sanığa” gidilebilir.

Eğer bu bilgisel yol izlenmeden, bir olay ile bir bulgunun rastlantısal birlikteliğinden hareket edilerek, o olay ile bulgu arasında bir bağlantı olduğu iddia edilirse; rastlantısal bir bulgu veri ya da delil olarak kabul edilmiş olur, onunla da bu bağlantı iddiası kanıtlanmaya çalışılır. Bu, duruma “dışarıdan” bakanlara “makul” görülebilen, ama mevcut olmayan/uydurulan bir bağlantıdır. Ve bu uydurulan bağlantı birçok insana pahalıya mal olur.

Birinci durumda, mevcut olan iki şey arasında mevcut bir bağlantının saptanmasıyla; ikinci durumda ise mevcut iki şey, ama aralarında mevcut olmayan bir bağlantı iddiasıyla karşı karşıyayız. Ne var ki, her iki şekilde kurulan bağlantılar, “dışarıdan” bakan birçok insana ‘makul’ görülebilir. İlgili oldukları tek duruma bakılmadan ele alındıklarında, uydurulan bağlantılar da kendi başlarına “makul” sayılabilir. Bu da, farklı insanların ‘makul’ olandan farklı şeyler anlamalarıyla birlikte, “makul şüpheler”i kaypak bir terim haline getiren ana nedenlerden biri oluyor.

Bu düşüncelerle, felsefe bilgisinin yaşamımız için önemini farkında olan herkesin Felsefe Günü kutlar, bu bilgiyi etkili kılmaya çalışanlara başarılar dilerim.

AKP'nin Talibanı IŞİD (mi)?

Aydın Şimşek

AKP'nin bugün IŞİD karşısında takınmış olduğu tutum; Pakistan'ın Taliban'a aşk halini hatırlatıyor.. Diktatör Ziya ül Hak döneminde ABD ve Suudi Arabistan'ın teşviki ile Pakistan İstihbarat Servisi'nin Afganistan'da Sovyetlere karşı mücahitleri desteklemesi, Pakistan nüfusunun “devşirme cihatçılarla” radikalleştirilmesine neden oldu.

Afgan mülteciler (3 milyon kişi) Pakistan'a akın etti. Pakistan Başbakanı Benazir Butto'nun sıkı bir şekilde hemhal olduğu Deobandi hareketinin stratejisi ise (hayali diyelim) dünya çapında halifelik ilan etmekte. Pek çok Afgan mülteci Deobandi medreselerinde eğitim gördü. Pakistan Başbakanı Benazir Butto bu medreselerde eğitim alan binlerce öğrenciden milisler kurdurup, Afganistan'ın Kandahar bölgesine gönderdi.

Deobandi'nin medreseli öğrencileri (Taliban), Afganistan'ı ele geçirip, liderleri Molla Ömer'i halife ilan ettiler. Bu hareketin 1. evresi sayılır. Hareketin gelişmesi kendi sınırlarını aştı ve Pakistan'da Şii'lere amansız saldırılar başladı. Bu da hareketin 2. evresidir. Cihatçı radikallerin ve onların kontrolündeki para akışı Afganistan'dan Pakistan'a döndü. Ülkede var olan örgütler kontrolden çıktı. Bu da hareketin 3. evresidir.

Toplumsal fay hatlarının karşı karşıya gelmesi ve iç savaş algısının güçlendiği bir iklimde, öyle görünüyor ki; Türkiye 2. evreye girdi. İstanbul da Şii Camii'ne ve topluluğuna yönelik saldırı (lar), Ömerli'de piknik adı altında yapılan toplu namaz seansları, bazı bölgelerde imamların IŞİD'e eleman gönderdiği iddiaları söz konusu.

Türkiye kendi vatandaşları ve dünya kamuoyu nazarında IŞİD'e sponsor olmadığını anlatmakla meşgul. Türkiye'de köklü, cihatçı bir yapılanmanın, Sünni radikallerin toplumun derinliklerine kök salmasının emareleri var. AKP ateşle oynuyor. Türkiye, tıpkı Pakistan'da olduğu gibi mezhepçi bir şiddetin esiri olabilir. Pakistan nüfusu nasıl ki devşirme cihatçılarla radikalleştirildi; IŞİD Türkiye'ye sığınan 1.3 milyon Suriyeli sığınmacı içinde “cihatçı devşirmelerle” temas kurabilir. Bu durum Türkiye toplumsal fay hatlarının karşı karşıya gelmesine neden olur. IŞİD'in bir Türkiye şebekesi var ve bu şebeke varlığını devam ettirir ve bozulmazsa Suriye ve Irak savaşından dönen Türkiye doğumlu unsurların güçlendirilmesi söz konusu olabilir.

Benazir Butto “cihatçı devşirme” unsurlardan aldığı vekâletle Afganistan'da kendisine muhtaç “müşteri” bir devlet oluşturmanın bedellerini çok ağır ödedi. AKP dış politika alanında (Irak, Suriye, Mısır, Libya, İran vb) Sünni /mezhepçi dış politikayı eksen alarak, kendisini “Sünni Devşirme Cihatçılar” dan koruyamayacağını bilmeli. AKP akli, IŞİD'le PYD ve PKK'nin ayrılaştırılarak “terörist”leştirilmesi, sokakları terörize ediyor. PKK'yi “tedhişçi” gören bu akıl, örgütün lideriyle müzakere yürütüyor. Hem Kürt Özgürlük Hareketi'ne “terörist” diyeceksin, hem de onunla sorunu çözmek için müzakere edeceksin! Temcit pilavı bir retorikle karşı karşıyayız. IŞİD'e terörist demek sorunu nasıl ki çözmiyorsa, Kürt

Hareketi'ni “tedhişçi”likle itham etmek de sonunu çözmüyor. AKP Kobane'nin Kürt Özgürlük Hareketi ve Kürt halkı için önemini gözardı etmiş, bu durum, devlete mesafeli olan Kürt yurttaşların barış sürecine, AKP'ye ve Ankara'nın merkezi aklına yönelik tepkisine neden oluyor/ olmuştur.

Suriyeli sığınmacılarla Türkiye'ye sokulan “cihatçı devşirmelerle” hücreler kurduğu düşünülen IŞİD'in, cihatçı saldırı olasılığı Türkiye'yi IŞİD karşısında hareketsiz bırakıyor. AKP'nin farklı yer ve zamanda farklı guruplara destek vermesi, Kürt sorununa bakışı, PYD karşıtlığı ve İslamcılık parametreleriyle ilgilidir. Örneğin, IŞİD'e karşı desteklediği Selefî Ahrar el-Şam'ın liderini ÖSO (Özgür Suriye Ordusu) ile müzakere yapması için Ankara'ya çağırdı. ÖSO'nun lideri zaten Türkiye'de yaşıyordu. Dışişleri Bakanlığıyla ilişkiliydi.

Esad ve YPG ile savaşan radikal İslamcı Faruk ve Tevhid Tugayları ve Sukur Ahrar el-Şam'ın ve Selefî Ahrar-el Şam'ın Türkiye'yle ilişkilerini sosyal medyadan izlemek mümkün.

Türkiye YPG'ye karşı savaşan IŞİD dahil tüm güçlere sağlık hizmeti, lojistik destek sundu, sınır geçişlerini kolaylaştırdı. Serakani'de (Resulayn) Kürtlere karşı savaşan Ahfad el-Resul grubu Türkiye'den destekle Urfa'da kuruldu. Bu durum Serakani çatışmasında Kürtlere Araplar arasında büyük kırılmanın nedeni oldu. Yine Halep'de YPG ile radikal İslamcı Faruk ve Tevhid Tugaylarıyla yaşanan çatışmalar Arap-Kürt çatışmasına neden oldu. Bir gerçeği tüm dünya AKP'ye teslim ediyor. Bu gerçek şu; Türkiye Suriye'deki etnik ve dini çatışmanın derinleşmesinde önemli rol oynadı.

Seleflerin toplumsal desteğinin ve güçlenmesinin arkasında siyasi ve iktisadi amaçları temelinde birlikte davranan Katar, Kuveyt, Suudi Arabistan ve Türkiye var. Bu durum gerçeğin bir yüzü. Diğer yüzü ise; kanlı mezhepçi savaşa ve eşitsiz dünya düzenine karşı Rojava ciddi bir alternatif olma potansiyelini taşıyor. Vaat ediyor. Demokratik, özgüce dayanan, çoğulcu ve özerk bir model halkları sarmalıyor. Dini ve etnik çatışmalara dini ve etnik eşitlik temelinde bir zemin sunuyor, Rojava. Erdoğan'ın liderliğindeki İslamcı siyasi hareket olarak AKP, 1970' te Milli Görüş Hareketi'nin Mısır ve Pakistanda “devletin toplumu İslamileştirmesi” doğrultusundaki uygulamalarını temel alıyor. Bu durumuyla AKP, “devleti” değil “toplumu” temel alan, (devlet merkezli değil, toplum merkezli) kendi memba-ı Halidi Nakşibendiliği'ne de ters düşmektedir.

Rejim nazarında kabule şayan olmak adına, milliyetçiliğe de batan AKP, müzakere ve barış görüşmelerine kendi Kürt'üne “bir şey vermeden kurtulmak” şeklindeki

bir zihin dünyası ile yaklaşıyor. Sadece çatışmanın durdurulması üzerine kurulu bir bezirgânlık söz konusu. Cumhurbaşkanı Erdoğan-Davutoğlu (Erdoğan'ın taklidi!) –AKP çatışma üzerine kurulu bir siyasi hat ile tüm demokratik talepleri ve kendisi gibi düşünmeyenleri “paralel” ve “darbe” ile tanımlıyor. Dini hareketler ve IŞİD bahsinde sözün özü: IŞİD'in AKP'nin Taliban'ı olduğunu gösteren gelişmeler ve iddialar söz konusu. Eğer Türkiye IŞİD bahsinde kendi sokağını ve muhitini temizleyemez ise; Pakistanlaşma tehlikesiyle karşı karşıyadır. AKP ve Türkiye Suriye iç savaşına müdahalesi, Pakistan'ın Afgan iç savaşına etki etmek için Taliban'ı desteklemesine benziyor. Pakistan'ın sponsorluğundaki Taliban ve onun cihatçılığı Afganistan ile sınırlı kalmadı. Bugün için IŞİD - AKP ve Türkiye ilişkisinde bir “geri tepme” potansiyelinden söz edilebilir. Ülke meselesinde sözün özü: AKP kendine ve kesimine özgürlük alanı açıyor, farklı kesimlerin taleplerini dikkate almıyor. Toplumsal fay hatlarını karşı karşıya getiren yönelim içinde. Cumhuriyetin defolu yanlarına sarılan bir hükümet söz konusu. Kemalizm'e intibak ettikleri söylenebilir. Herkesin paralelci ve iç-dış düşman edilmesi, Kürtleri anlamayan ve barış bahsinde savaşan ve çatışmacı bir dil kullanan (gelişmeler barış adamı olamayacağını gösteriyor, Erdoğan'ın) toplumu umutsuzluğa iten, Alevilerin talepleri karşısında da (pek çok kesimlerin talepleri konusunda) “müzelik” açılımlar ve tutum sergiliyor AKP. Toplu maden ölümlerinde cenazesini toprağa veren insanlar, her ölüm de AKP 'yi de mezara gömüyor. Bu durumu «kibir»inden ötürü göremeyen/ görmek istemeyen bir hükümet var karşımızda. Doğanın tahribi ve talanı söz konusu. Kendi içinden çıkmadığı seçim sandıklarına dahi tahammül edemeyen, kendinden başkasına itibarı olmayan bir AKP ve onun hükümeti, toplumda bir arada yaşama umudunu zayıflatıyor. Kendisi için istediği hakları yurttaşlarından esirgeyen, yaşanan olaylarda yanlış teşhislerle yanlış tedavilere yönelen, yetkilerin tek elde toplandığı, medyayı, polis teşkilatını, bürokrasiyi ve kanunların uygulandığı kurumların tamamını kontrol etmek isteyen, 21 yy'da padişahî otoriter bir durumla karşı karşıya Türkiye. AKP, Polis Devleti ve Korku Cumhuriyeti kurma yönünde ilerliyor. Eğer her “şer”de bir hayır (kötü durumdan iyi bir durum) varsa; bu gelişmeler AKP için “sonun başlangıcı” niteliğindedir.

SOLFASOL FORUM 1

SOLFASOL FORUM 2

KOLAYLAŞTIRICILAR
TÜM KONUŞMALARINI
YAKIP EDİYORDU

ARKADA PÜR DİKKAT DİNLIYORDUK
KONUŞULANLARI

FİSKİYE
VANTİLATÖR
MATBAA BORG

BİR YANDAN NOTLAR
ALDIK

BİZ ŞİMDİ
YAN YANA
GEBİYOR VE
GÖĞALİYORUZ

İLK OTURUMUN İLK
BÖLÜMÜNÜ ŞİRLİE
KAPATTIK

YEMEK MOLASI...
AGIZ

SİBEL VE ZEYNEP
ÖZLEN OTURUMUNUN
KOLAYLAŞTIRICILARI

KATILIM DAHA DA
ARTTI

ÇOK
YORULDUM,
DAHA NE KADAR
SÜRSEK?

BEKLENEN KONUK
GÖKÇER TAİNİSTİĞİ
NİHAİYET GELDİ

BİRAZ DA
ELEŞTİRSENE

KİM KİM,
DİL KÖTÜ,
İÇERİK KÖTÜ,
TASARIM KÖTÜ,

ANA AKIM İNSANI
SEN DE

ADINI NEFİN KOYDU,
'ANA AKIM İNSANI'NI HEPİMİZ
ÇOK SEVDİK

AYDAN ÇELİK'İN YENİ
LOGO ÖNERİSİ

GAZETE Mİ
BERGİ Mİ
DEVE Mİ, KUŞ MUY?

SOLFASOL'DU
NASIL BÜYÜYÜRÜZ?

GÖKÇER
BİZİ BİRAZ
KISKANIYOR MU
ACABA?

DOĞRU
DOZDA,
DOĞRU
SIKLIKTA

MİMAR VE
PLANCILARIN
ÇIKARTTIĞI BİR
GAZETE GİBİ ALGILADIM
İLK BASTA
(NEDEN ACABA?)

İKİNCİ OTURUMUN
KOLAYLAŞTIRICILARI
BERİVAN VE SÜMEYRA

DİĞER İKİ
KOLAYLAŞTIRICI
AYHAN ÇELİK'TEN

DOĞAÇLAMA
İYİYDİ, PLANLAYINCA
PAPARAZZİ GİBİ
OLDUM

SOLFASOL
MAHALLESİNE
GİTTİK, 'YERLİ
TURİSTLER GELMİŞ'
DEBİLER

İKİNCİ OTURUMDA YİNE
SAYI ARTTI, BUNDAN
SONRA HEP İKİNCİ
OTURUMDAN BAŞLAMAYA
KARAR VERDİK

SOLFASOL'DU
OKUMAKTA ÇOK
ZORLANIYORUM

NİYE Kİ

HOCAM
YOKLAMA
ALUYORUZ

BİR KENT
GAZETESİ
OLMANIN ÖTESİNDE
VE ÜSTÜNDE
SOLFASOL

BİR GÜZEL
TARAFI DA
MORUKLARDAN
YARARLANMAŞINI
BİLMESİ

HEYECAN
DUYDUM, BAYAĞI
TOPARLANACAK
GİBİ

ADETTENDİR, BİR
VIDEO İLE BAŞLADI
ASİKEĞİ SUNUMU

YENİ TANITTIĞIMIZ
ASSA'DAN ONUR BENZER
TECRÜBELERİNİ
PAYLAŞTI BİZLERLE

SABİTA
KOYLAĞI,
GÖZALTIĞI
OLDU

BİDDEN NE
SÖTİYORUNUZ?

KENDİSİ
İÇİN BİA GAY
SÖTİYORAK...

Mamak'ta Kış Çok Sert Gececek Kalın Giyinmek Lazım

Mesut Demir

Mamak toplumsal tarihimizin hafızasında, genel olarak Türkiye gündeminde ve Ankaralının gündelik yaşamında değişik şekillerde sıkça yer almıştır.

Her türkünün bir hikayesi, her hikayenin bir türküsü vardır elbet ve bir çok yer ile ilgili türküler yazılmıştır. Şüphesiz hiçbir türkü "Mamak Türküsü" adıyla bilinen o türkü kadar yaygınlaşmamıştır. "Mamak Türküsü" Kemal Burkay'ın "Tutsaklar" adlı şiiridir. Kemal Burkay 1971 yılında Mamak askeri cezaevinde hükümlüken yazmış ve 1975 yılında "Dersim" adıyla yayımlanan kitapta yer almıştır. Birkaç yıl sonra "Yeni Türkü" tarafından bestelenmiş. Her ne kadar "Buğdayın Türküsü" adlı albümde "Sonbahardan Çizgiler" adıyla yer alsada herkes tarafından Mamak Türküsü olarak bilinmektedir.

12 Mart 1971 askeri muhtırası ve 12 Eylül faşist darbesi ile yoğunlaşan baskı ortamının en önemli simgelerinden biri Mamak Askeri Cezaevi'dir. Görüş kapılarında mahkumların yakınlarına, içerisinde siyasi mahkumlara uygulanan işkencelerle toplumsal hafızaya kazınmıştır Mamak.

Mamak bir asker ocağıdır aynı zamanda. Toplumun her kesiminin bir tanıdığı yolu askerlik nedeniyle Mamak'a düşmüş ve burada yaşadıkları acı-tatlı anılarla gittikleri yere taşınmıştır Mamak.

Mamak, bir yandan da çöplüğüdür Ankara'nın... Ankara'nın kuruluşuna kadar dayanan Mamak'ın bu sorunu "Mamak, Ankara'nın çöplüğü olmayacak" kampanyalarına rağmen çözülemedi. Eski çöplük üzerine kurulan mahallede zaman zaman çıkan kötü kokular ile hissettirirken kendini, yeni çöplük ultra modern yapısına rağmen geceleri yoğunlaşan kokusuyla hissettirir kendisini.

Bir de Mamak'ın kömür depoları vardı gecekondulu yaşamın ayrılmaz bir parçası olarak... 1990'lı yıllara kadar doğalgaz tüketimi yaygınlaşmadan önce iki kömür deposu

vardı Mamak'ın. Ne diyordu Mamak Türküsünde; "Kömür deposu boşaldı işte, Mamak'a sonbahar geldi" türküsünde bu depo Askeri Cezaevinin hemen dibinde Keçikıran'da diğeri ise Natoyolu caddesinde. Gece gidilip sabaha kadar sıra beklenen yerlerdi buralar. Hurda kamyonlarla bir şekilde eve getirilen kömür komşularla birlikte taşınırdı kömürlüğe. Kömür taşıma, kopup gelinen köy yaşamının bir izi olarak imecenin yaşatıldığı bir seansa dönüşürdü.

Şimdi gecekondulu yaşam 1990 sonrası imar yoluyla epey azaldı ve önemli bir oranda dar bir alana sıkıştı. Bu dar alanı da kentsel dönüşüm adını verdikleri yerinden etme yöntemiyle yok etmek istiyorlar. Halbuki kurulduğu günden beri Mamak'a karakterini veren en önemli şeydi gecekondulu. İlk gecekondunun kurulduğu gün başlayan dayanışma ve direnme kültürü ile bezenip, yapının ayağa dikilmesiyle devam eden bir yaşama biçimiydi gecekondulu. Bu yaşama biçimi önündeki bir karış toprağa dikilen kavak ağacı ve önünde bahçe olarak karık ekilen domates, soğan, yeşil fasulye ile hayattaki yerini alırdı. Yaz akşamlarında konu komşu ile beraber bir bardak çayın paylaşıldığı bir vaha

olurdu gecekondunun önu. Önündeki küçük camekan giriş, devrimci gençlerin gece nöbetinde karanlıktaki güvenli uğrak mekanı idi.

Mamaklı olmanın temsil ettiği dayanışma duyguları, ortaklaşma ve paylaşma değerleri Mamak'ı var etmişti ilk kurulduğu günden beri.

Tabi bu değerleri nostaljik olarak sürdürmek değil gayemiz... Bugünün koşullarında ortaya çıkan değerleri toplum yararına kullanarak, insanların sağlıklı ve kaliteli kentlerde yaşamasının bir hak olduğunu kabul ederek ortaklaşmayı ve paylaşmayı yeniden var edebiliriz. Bu değerleri ancak toplumun birikimlerine bir avuç azınlığın el koymasına karşı çıkarak var edebiliriz.

Mamak'ın cezaevi, askerlik, çöplük ve kömür deposu gibi sembollerinin yerine Mamaklıların hissettikleri geçmişten bugüne yaşadığı değerlerin tekrar göz önüne çıkarılması gerekiyor.

En kaba haliyle neo-liberalizmin ve küreselleşmenin ülkemizdeki ve ortadoğudaki sosyal devletin son kalıntılarını yok etmeyi kendine misyon edinen AKP hükümeti, biat ve sadaka kültürü ile toplumu sessizleştirme çabasında... Bu yaratılan iktidara bağımlı toplum modelinin bir sonucu olarak Mamak'a tekrar sonbaharı getiren AKP'ye karşı Mamak'ın yeniden hatırlanmasının zamanıdır. Sanata saldırının ayyuka çıktığı, TÜSAK yasa tasarısının tartışıldığı bugünün koşullarında Mamak'ın gecekonduda vücut bulan dayanışma duyguları, ortaklaşma ve paylaşma değerlerini Ankara'nın son açık hava sineması "YÜCEL SINEMASI" üzerinden formüle ederek AKP sarısını Mamak'tan kazıyacak bir iradeyi yaratmak gerekiyor.

Ne dersiniz?

Var mısın?

Var mıyız?

Bundan Böyle Arabalar mı Yaşayacak Ankara'da?

Tuba Kahraman

Siyah beyaz zamanların Namazgâh tepesinden şehre bakıyorum. Ardımda İtalyan mimar Canonica'nın bronz Atatürk Heykeli tüm heybetiyle şehri bekliyor. Mağrur bir hali var heykelin. Belki de endişeli. Heykelin hemen ardında ise Arif Hikmet Koyunoğlu'nun Türk Ocağı Binası var. Şimdinin Etnografya Müzesi. Heybetli bir yapı ama en çok da kaygılı. Belli ki tek derdi sergilemek değil. Sanatsal bir kaygıdan çok, yapıldığı dönemin ideolojik kaygılarını taşıyor. Müze neredeyse boş, tek tük öğrenciler ve biz varız. Ulus, tarihi dokusu, müzeler ve Ankara Kalesi belli ki birkaç turist otobüsü dışında pek kimsenin ilgisini çekmemiş. Haksız da sayılmaz Ankaralılar. Son yıllarda başkente hatırı sayılır sayıda AVM yatırımı yapıldı. Hipermarketi, sineması, hazır yemekleri ve çeşit çeşit mağazalarıyla kompakt bir gün geçirmek varken kutsal tüketim zincirini bozmaya ne gerek var!

Müzenin boşluğuna ek olarak, dünyanın belli başlı müzelerinin bahçelerini aratmayan bir dokuya sahip bahçesinin kimsesizliği de ayrıca dikkatimi çekiyor. En çok da buna içerliyorum. Kafesinde süt kalmamış, ürünler tozlanmış. Ankara'da günü batırırken çaresiz acı kahve içiyoruz. Acı kahvenin hemen ardından Etnografya Müzesi'ne çıkan sık ve dik merdivenler adımlarımızı hizaya getiriyor. Müze, Selçuklu sivri kemerlerin aksında gördüğünüz Osmanlı yadigarı kubbe detayı, simetrik cephesi ve cephesindeki intizamlı pencere sırasıyla göz alıcı.

Müze binası I. Ulusal Mimarlık döneminin izlerini taşıyor. I. Ulusal Mimarlık dönemi, Meşrutiyet'le başlayan ve "Türklüğümüzün" temellerinin atıldığı sancılı bir dönemdi. Mimariye tezahürü de öyle oldu kuşkusuz. Millet Meclisi, oteller ve resmi daireler, geçmiş Art Nouveau unsurlarıyla harmanlanan Neo-Osmanlı tarzında inşa edildi. Ardından Cumhuriyet'le birlikte sağdan sola okumaya veda ettiğimiz gibi geçmişe ait ne varsa bir bir unutmaya ve yenilenip 'modernleşmeye' başladık. Osmanlı'ya dair ne varsa geride bırakan Cumhuriyet, İstanbul'a kuru bir vedanın hemen ardından eski taşra kenti Ankara'yı yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin idari merkezi seçti. Akabinde binalarımız da devrimin dilini konuşmaya başladı. Pek bir buyurgan oldular. Yumuşak kıvrımların yerini keskin çizgiler aldı. Azametli kütlelerinde adeta cumhuriyetin zaferini kuşandılar.

Fakat bu yazıyı bana yazdıran Ankaralıların neden bir haftasonu kahvesini de Etnografya Müzesi'nde içmediğini sorgulamak değil; hafızası silinen genç bir başkentin can çekiştiğini görmek oldu.

Ankara'da büyüdüm ben. Çocukluğum, genç kızlığım geçti sokaklarında. Kumrular'dan Kızılay'a yürüdüm, Atakule'de kumpir yedim, Seymenler Parkı'ndan Tunalı'ya defalarca gidip geldim. Haliyle Ankara'nın kimliğini oluşturan Milli Kütüphane, Atatürk Orman Çiftliği, Kale veya Ulus benim için bir yer adından çok daha fazlası oldu. Ankaralıyım ben ve pek çok İstanbullu'nun anlayamayacağı birçok sebepten dolayı Ankara'yı seviyorum. Son ziyaretimde uzun uzun vakit ayırıp gezme şansım oldu. Gezdim ve gezdikçe kayboldum, tanıyamadım.

Çoluk çocuk, tıklım tikiş AVM'lerde saatlerini geçiren aileleri gördüm.

Otoyollara ve arabalara öncelik tanıyan bir şehircilik anlayışını ve bu anlayışın ruhlarını yok ettiği mahalleleri gördüm.

Yabani ot misali canları istediği yerde bitmiş plazaları, gökdelenleri gördüm...

Tüm bunlar, Ankara inşa edilirken tasarlanan kent tasavvurundan ne kadar da uzak. Bu uzaklık bir yandan acımasızca geçmiş yok ederken, diğer yandan kendi ideolojisiyle tutarlı ve insan odaklı bir kent tasavvuru yaratmaktan bile aciz bir zihniyetin tezahürüdür. Cumhuriyet'in Anadolu'ya örnek kent seçtiği Ankara'nın kent planlaması, 1929 senesinde düzenlenen yarışmayı kazanan Alman şehir planlamacısı Hermann Jansen'e yapıldı. Böylelikle Jansen, Kemalist reform sürecini uygulama projesinin de başına getirilmiş oldu. Hermann Jansen Ankara'yı, devlet mahallesi, yabancı elçilikler ve diplomatik temsilcilikler semti, üniversiteler semti ve konut bölgelerine ayırdı. 1930'lu yılların başında Ankara'yı çepeçevre kuşatacak yeşil alan için bozkıra sayısız ağaç dikildi. Ve kent planı doğrultusunda, "Eskişehir" olarak adlandırılan tarihi kale ve etrafının dokusuna hemen hemen hiç dokunulmadı. Yine aynı dönemde Cumhuriyet ideolojisi etrafında kimlik oluşturmak amacıyla yepyeni bir heykel kültürü oluşturulmaya da başlandı. Bu döneme damgasını vurmuş birçok yapıyı halen yerli yerindeyken muhakkak bir defa da bu gözle görmek gerek.

Güncel olana, yaşayan ve üreten kısmına gelince aklıma bir yığın soru takılıyor.

Ankara bürokrasisinin hikmetinden sual olunmaz ama şehre girer girmez karşıma çıkan ve hangi bağlama oturduğu pek anlaşılmayan Ankara Kapılarının'nın serüveni nedir mesela? Yuvarlak hesapla milyon liralara yatırılan bu kapılar bilmediğimiz

bir fethin simgesi olabilir mi? Güncel olanı üretecek sanatçımız, onu algılayacak, anlamlandırarak kent sakinlerimiz yok mu ki durmadan geriye bakıyoruz.

Avrupa'nın en çok saat kulesini barındıracağı iddiasıyla Ankara'ya aşağı yukarı maliyeti 6 milyon TL'yi bulan altmışa yakın saat kulesi inşa ediliyor. Elimizden akıllı telefonlarımızı düşürmediğimiz bir çağda, Ankara'nın bunca saat kulesine gerçekten ihtiyacı var mı? Sayıları her geçen gün artan alışveriş merkezlerinin kent yaşamına sosyal ve kültürel anlamda kazandırdıklarını veya kaybettirdiklerini doğru hesaplayabiliyor muyuz? Kentin ve kentlinin mirası yeşil alanların ideolojiler uğruna çok acele imara açılmasının hikmetini, sokak ve mahallelerin yerini neden otoyolların veya alt-üst geçitlerin aldığını neden sorgulamıyoruz? Bundan böyle arabalar mı yaşayacak Ankara'da?

"Bu yatırımlar hali hazırda bir kent planına göre yapılıyor" diye düşünüyorum. Ama kent kimliğini yeniden tanımlarken yapılan müdahaleler, o kent sakinlerinin görüşleri hesaba katılsa ve verilen kararlar sorgulanabilir olsa daha doğru olmaz mı?

Mesela 2006'da Milli Kütüphane'nin hemen önündeki "Gökkuşuğu Rekreasyon Alanı" adı verilen kompleks hangi plan, proje ya da öngörülere dayanılarak yapıldı ve başarılı oldu mu? Ya da Eskişehir Yolu üzerinde senelerce süren ve yine milyon liralara mal olan "Demir Kafes" adlı çok katlı yapı, 10 yılın sonunda bitmek üzereyken 2012'de Belediye Meclisi kararıyla yıkıldı. Ve yıkıldığında hali hazırda 71 milyon TL harcanmıştı. Peki ama neden?

Ankara'ya en çok sonbahar yakışır. Seymenler Parkı'na yolu düşüp yürümüş olanlar bilir. Ankara yol yordam bilir, risk almaz. Üniversite dilile konuşur. Dingindir.

Fakat şimdilerde şehri bir telaş sarmış. Her köşesinde konut, gökdelen, alışveriş merkezi yapılıyor. Bozkırın doğasına ters bu gelişigüzel, suni telaş. Her ne kadar kabul edilmek istenmesede su sıkıntısının kapıda olduğu bugünlerde inadına yeşile boyamak lazım bu şehrin her köşesini.

Kaynakça:

"Bir Başkentin Oluşumu" Goethe Institut

Arredamento MİMARLIK, Sayı 281

Kent Karnesi Kentin Karar Alıcılarını Takip Ediyor!

Ceren Ergenç

Bu ay ve her ay Solfasol'de bu köşede Büyükşehir Belediye Meclisi kararlarını inceliyor, göze çarpan meseleleri size haber veriyoruz..

Büyükşehir Belediye Meclisi kararları uzun, sıkıcı ve anlaşılmaz. Onca işin gücün arasında kim gidecek de okuyacak - okusak da ne değişecek... Çok şey değişebilir!

Ankara'nın suyunun arsenikli olduğununun resmi belgesi kararların arasından çıktı, biliyor muydunuz? (Solfasol, Sayı: 42, Ekim 2014)

Validebağ'da cami yapabilmek için parsel numaralarını değiştirdikleri Belediye Meclisi kararlarını takip edince ortaya çıktı, biliyor muydunuz? (<http://www.diken.com.tr/uskudar-belediyesi/>)

Çankaya Belediyesi'nin Eymir'de yapılaşmaya izin vermediğini ama Çevre Bakanlığı'nın yereli atlayıp proje sürecini başlattığını belediyenin kararlarında görebilirsiniz.

Saracoğlu Mahallesi'ne olanları biliyorsunuz. Ya Varlık Mahallesi'ni bekleyen gelecektekilerden haberdar mısınız? Kent Karnesi Büyükşehir Belediye Meclisi kararlarından Varlık Mahallesi'ni takip ediyor. Solfasol'un Aralık 2014 sayısını bekleyin!

Kent Karnesi kim öyleyse?

Biz kimiz?

Bisikletliyiz, veri madencisiyiz, gezginiz, yurttaş gazeteciyiz, filmseveriz, permakültürcüyüz, okuruz, yazarız, arkadaşız... Bir süredir düzenli olarak toplanan, daha güzel bir Ankara'nın hayalini kuran bir grup gönüllü kentliyiz.

Kentlilerin yerel yönetimlere katılım mekanizmalarına ilişkin mevcut uygulamaların yetersiz ve göstermelik olduğunu düşünüyoruz. En temel mağduriyetimiz ise bilgisizlik. Yerel yönetimlerle ilgili çoğu konudan haberdar değiliz. Gerekli bilgilendirmeler yetkili merciler tarafından yapılmıyor veya yapılsa bile anlaşılır olmuyor. Bir belediye bütçesini paylaşsa bile, onu kaç kişi yorumlayabilir? Belediye Meclisi'nin ada/parsel numaraları ve teknik terimlerle dolu kararlarını okuyunca, kaç kişi nerede hangi imar değişikliğinin yapıldığını anlayabilir? Kentliler olarak halihazırdaki katılım haklarımızı biliyor muyuz? Kaçımız yığınla mevzuatı okuyup yorumlayabilir? Oylarımızla bizi temsil etme yetkisi verdiğimiz belediye meclis üyelerini takip edebiliyor muyuz, icraatlarından haberdar mıyız? Belediyeler gündemlerini neye ve kime göre belirliyor? Kente dair çoğu konuda ulaşabileceğimiz somut veri, analiz yok; fikir edinip yorum yaparken izlenimlerimiz ve kişisel algılarımızdan başka dayanak noktamız yok.

...diye yola çıktık, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi kararlarını sistematik olarak incelemeye koyulduk. Şimdiden itibaren de anladıklarımızı, keşfettiklerimizi Solfasol okuyucularıyla paylaşacağız.

Gelin ilk önce Meclisimizi tanıyalım:

30 Mart 2014 tarihinde seçilen Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 140 üyesi var (Bütünleşik Belediye Yasası uyarınca 32 yeni ilçenin eklenmesiyle Meclis nüfusu da geçen döneme göre 37 kişi arttı - Yeni ilçelerin eklenmesinin tarım arazilerinin inşaaata açılması için ne anlama geldiğini de bir başka yazıda tartışalım)

AKP'li 99, CHP'li 22, MHP'li 14, BBP'li 1 üye, 2 de bağımsız üye var. Meclis kararlarının alımında salt çoğunluk kuralı geçerli, yani 71 oyla kararlar geçebiliyor. ...YANI, bütün muhalefet partileri birleşse bile iktidar partisinin istemediği bir karar alma olasılıkları yok.

Öyleyse bu kadar Meclis üyesi ne yapıyor? Her ayın ikinci Salı'sı toplanıyor, yüzü aşkın kararı oyluyor, toplantının günlerce bitmediği oluyor. Ayın geri kalanında ne yapıyor? Bu toplantılara girecek karar önerileri için komisyon çalışmaları yapıyor. Zaten bir çok meselede dananın kuyruğu bu komisyonlarda kopuyor (dana çok büyükse Büyükşehir Belediye Başkanı'nın Meclis Komisyonları'nı atlayarak karar alma hakkı var. Evet, aynı Bütünleşik Belediye Yasası. O yasa da daha neler var neler.. Arkası yarın!)

Meclis'te 29 komisyon var, hepsinin 9'ar üyesi var. Çoğu üye birden fazla komisyonda görevli - İmar Komisyonu hariç. İmar Komisyonu üyelerinin Ankara'da işi başından aşkın olmalı...

Meclis üyeleri genelde eğitimini aldıkları ya da deneyimli oldukları konulardaki komisyondaki görev alıyorlar. Örneğin bir jeoloji mühendisi hem Çevre Komisyonu'nda, hem Yeraltı Su Kaynaklarını Koruma Komisyonu'nda görev alıyor. Eski bir muhtar hem Köyler ve Yeni Mahallelere Hizmet

Komisyonu'nda görevli, hem Kırsal Kalkınma Tarım ve Hayvancılık Komisyonu'nda.. Bir tek, İmar Komisyonu'nda tek bir mimar, iktisatçı, çevre mühendisi, şehir plancısı yok. İmar Komisyonu'nun tamamı MÜTEAHHİT. Tamamına yakını iktidar partisinden. Başkanı - ki, kendisi Ankara'nın uzun soluklu 'yerli yatırımcılarından' - üstüste üç dönemdir aynı görevde (bunun olabirliğine dair bir fikir vermesi için, mevcut Meclis üyelerinin yalnızca %18'i eski Meclis'ten devam ediyor).

Meslekler demişken, Belediye Meclisi'nde -kendi beyanlarıyla- en az 12 müteahhit, ama yalnızca birer antropolog, biyolog, eczacı, mimar, şehir planlamacısı ve veteriner var. Ayrıca, 2 iktisatçı, 6 avukat, 9 öğretmen, 2 gazeteci, 4 mali müşavir, 7 muhasebeci, 17 aile şirketi sahibi, 10 esnaf ve 2 doktor var.

140 üyenin yalnızca 14'u kadın ki bu Meclis'in tam olarak yüzde onu ediyor (Gerçi, geçen dönem Meclisi'ne göre yüzde iki oranında artış var)

Eğitim durumunda da geçen Meclis'e göre değişim var: Üniversite mezunu oranı %44.7'den %52.1'e çıkmış, üstelik yüzden onluk bir lisanüstü mezunu dilim eklenmiş. Lise mezunlarının oranı %25.2'den %20.7'ye, yüksekökol

mezunlarının oranı %15.5'den %3.5'e, ilkökol mezunlarının oranı %14.6'dan %4.2'ye düşmüş.

Meclis yaş ortalaması da geçen dönemki 53'ten bu dönem 49'a düşmüş, ama Ankara'nın yaş ortalamasının 32 olduğunu düşünecek olursak, bizi hala "büyüklerimiz" yönetiyor diyebiliriz.

Gelecek aylarda Kent Karnesi'nde...

Büyükşehir Belediye Meclisi kararlarından seçmeler.. Yeni TOKİ adresleri hangi bölgeler olacak? Adalet Sarayı ve Hal yıkılıyor mu? Varlık Mahallesi... Eymir... Buldukça ve anladıkça paylaşacağız.

Yanyana gelerek çoğalacağız. Görüşmek üzere!

* Çalışmalarımızı takip etmek için:

<https://www.facebook.com/kentkarnesi>

<https://twitter.com/kentkarnesi>

Bir de radyo programımız var! Mahalle Başkanı, Her Perşembe 22.00'de <http://radyoradyo.biz/> de...

FORUM:

EYMİR'DE YAPILAŞMA TEHDİDİ

18 Kasım Salı
19.00

Çankaya Kent Konseyi

Mithatpaşa Cad. No:52 Kat:1 (Yüksel Caddesi sonu)

Barcelona Yazıları VI

Murat Sevinç

Bar Jai-Ca

Lokanta başlıklı son yazıda konuya bir türlü girememiştim. Bu kez başaracağımı umuyorum. Dediğim gibi, yeme içme anlayışı büyük ölçüde 'atıştırma'. Yani işin tapa kısmı böyle. Yoksa başkaca lokantalar da var elbet ancak asıl popüler olan bu tarz. Ülkenin farklı yerlerinde başka tapa anlayışı varmış. Şundan eminim; Bask ile Katalan tapası farklı. Lokantalarda aynı şeyleri bulabiliyorsunuz ama Bask'ların yöntemi farklı. Allah için daha lezzetli. Aslında son derece basit bir şey yaptıkları. Türkiye'de daha ziyade kokteyller ile yemek zahmetine girmeden, sempatik ve zengin görünmenin bir yolu olarak kalabalık ev partilerinde karşılaştığımız ve 'kanepeler' tabir edilen 'şey'. Üzerinde bir kürdan vardır da neresinden tutacağımızı, sonrasında kürdanı nereye koyacağımızı bilemeyiz ya... İşte özellikle Bask tapası, bu kanepelerin irisi. Bir baget ekmeği dilimleyin, sonra her dilimin üzerinde aklınıza gelebilecek tüm et ve sebze parçacıklarını, sosla birlikte hayal edin. İrice bir kürdanı tam ortasına saplama da unutmayın.

İşte bunun en iyisi, altı yüz km. uzaklıktaki Bask bölgesinde dediler, gittik! Hayır tabii, böyle bir şımarıklık yapmadık. Aynı bu şehirdeki lokantalarda da var ve her birinin vitrini üzerinde, "Euskal" yazıyor. Bu sözcük ile vitrininde onlarca kürdan batırılmış kanepeler olan lokantalar özdeş gibi bir şey. Böyle bir şımarıklık yapmadık yapmasına da Bask bölgesine gittik gerçekten. Bir arkadaşım, iki aydır ilk kez Barça dışına çıkıp üç günde bin altı yüz km. kadar yol yaptık. Çok yorucuydu ama epeyce bir şehir ve Kuzey kırsalını da görmüş olduk. Derdim Bask milliyetçiliğinin vatanını da görmeyi, gördüm. Bilbao'dan aklımda kalan öyle milliyetçilik vs. olmadı. Zaten nasıl olsun ki? Allah için oradaki tapas çok lezzetliydi. Sonrasında öğrendim ki zaten meşhurmuş. Hatta en iyisi San Sebastian'da olurmuş. Ama yanından geçmekle birlikte buraya girecek zaman yoktu. Arabayı üç günlüğüne kiralamıştık! Aklınızda bulunsun, bir gün gelir de araba kiralarsanız sakın ama sakın otoban kullanmayın. Beni uyarmışlardı. 'Katalan otobanı çok pahalıdır', demişlerdi. Bu nedenle giderken girmedik. Ama dönüş yolunda daha ucuz olan (!) Bask otobanına girip yolu kısaltmak istedik. Yalnızca yüz elli km. civarında yoldan sonra bir gişeye geldik. Ben 'on' arkadaşım olsa olsa 'yirmi' euro tahmin etti. Gişe memuru

dalga geçer gibi 'otuz bir' Euro isteyince, cüzdanlar acı ve gergin bir gülümse ile karıştırıldı 'memura 'oluru yok mu?' bakışları atıldı; çaresizlikle ödendi ve yolun geri kalanında elbette onların E-5'i tercih edildi. Hatta arabada, uzun yolun aslında daha zevkli olduğu konusunda yaygın bir kanı oluştu! Demem o ki siz olun Türkiye otoyollarının kıymetini bilin ve yolunuz buraya düşerse aklınızdan dahi geçirmeyin. Yani, Yeni Şafak, Vakit yazarı filan olsam o an, 'otoyol dedikleri, Katolik oyunu çıktı.' başlığını atmıştım. Yol üzerinde çok güzel bir iki köy kasaba gördük. Kazancımız oldu.

Benim lokanta, asıl olarak tapacı. Rambla'dan aşağı, Kaşif Kolomb Anıtı'nın yanından sahile giderken, *Barceloneta* adlı bir semt çıkıyor karşınıza. Eski püskü, çok güzel, çok sarı, daha çok zamanında balıkçıların kalabalık aileleri ile bakla kadar evlerde yaşadığı bir semt. "Barselonacık" anlamına geliyormuş. İspanyolca bilen var bilmeyen var! Balkonlarda çamaşırlar asılı. Belediye daha önce uğraşmış bu görüntülerle, bizim Tarlabaşı'nda olduğu gibi, ama ahali direnip semt görüntüsünün değişmesine izin vermemiş, Tarlabaşı'nda olmadığı gibi... Burada her köşe başında, şehirdeki her köşe başında olduğu gibi, sürüsüne bereket lokanta var. Bir küçük mekân ile önünde iki üç masa şeklinde. Ama bana kalırsa en güzeli **Jai-Ca**.

Lokanta, beş yol ağzında. Hakikaten beş yol ağzı. Hemen her zaman, akşam geç saatte gittiğimden aynı sarı loş ışıklı bir kaldırım, benim için. Hiçbir zaman yer yok. Ama artık mekânın müdavimlerinden sayıldığımdan (!) en azından ilk günlerden farklı olarak, görünce kişi sayısını sorup hemen adımla yazıyorlar bekleme listesine. Garsonların tümü çok genç. Muhtemelen öğrenciler. En büyüğü, yirmi beştir. İlk gidişlerimde rastlantı eseri hep aynı çocuğa denk geliyordum. Akıcı İspanyolca konuşma çabama rağmen (!), olmayınca İngilizce'ye geçiyordum. Ama çocuğun yüzüme bakışı ve ısrarlı yanıtızlığı hiç değişmiyordu. Sanki Mahzun Kırmızıgül filmi seyretmiş de kendine gelmeye, yeniden dünyaya dönmeye çalışıyor gibi bir hali vardı. Sonradan anladım ki Azeri imiş! Meğer beni Türkçe konuşurken görmüş, ne diyeceğini bilemez haldeymiş. Neyse... Çat pat biraz konuştuk. Sonra her gördüğünde bir iki Türkçe laf etti afacan. Yan sokağa da bir şube açmışlar ama asıl güzel olan burası. Hani Türkiye'de altmış yetmiş yıllık esnaf lokantaları vardır ya; duvarda kurucu 'hacı baba'nın vesikalık fotoğrafının, hemen yanında hacı baba

ile şimdiki sahibin, yani oğulun birlikte çekilmiş fotoğrafının ve onların yanında, gelen meşhurlarla çekilmiş fotoların bulunduğu bir yer. Yerel mi yerel. Bilenler ve mahallenin insanları ile onların getirdikleri. Bir de benim gibi mahalleliye karışma çabasında yabancılar var sanırım.

Şimdi: Beş yol ağzı dedim ya. İşte bu yolların açıldığı birkaç metrelik minik birleşme noktası en güzel şekilde, lokantanın içinde tam köşede yer alan 'fiçinin' yanından görülebiliyor. En çok o noktayı seviyorum. Ayakta, fiçinin üzerinden atıştırmak ve oradan dışarıyı seyretmek çok zevkli. Bir tür yaşam felsefesi de olabilir bu aslında: Ayakta, hem içeride ama bir ayak dışarıda, yani her an çıkacakmış gibi atıştırmak. İyi bir şey. Manda boku gibi yayılmaktansa bir yere, her zaman gidecekmiş gibi olmak, fena değil sanırım. İşte lokantanın içinde ve aynı zamanda dışında olan bu köşe, sanırım bu yüzden de hoşuma gidiyor. Fiç'i'ye dönmek üzere, gelelim lokantanın içine.

Esnaf lokantalarının Barça şubesi sayılır kendileri. İnce, orta boy yapılı. Bir bar var, uzunca. Barın arkasında koşturan garsonlar, önünde masa bekleyen ya da orada yemeyi tercih edenler. Barın üzerinde, duvarda, muhtelif obje ve fotoğraflar. Fotoğrafların tam ortasında, tıknaz, dombili ve beyaz saçlı patronun Messi ile çekilmiş bir fotoğrafı. Bu yazıyı okuyanlardan, 'ay ne bulurlar şu futbolda' diyenler ve içlerinde bilmeyenler olabilir: Messi meşhur bir futbolcu! Lokantanın köşesinde yani benim fiçinin hemen arkasına denk gelen duvar parçasında ise onlarca küçük fotoğraf asılı. Çoğu sararmış. Hepsinde, patron ve bir diğer kişi var. Onlar kim, bilemiyorum. Bir kısmı siyasetçi tipli, takım elbiseli ve gevrek gülüşlü tipsiz herifler.

Lokantanın zemini, muhteşem iki rengin birleşmesinden oluşuyor. Siyah beyaz, karo döşenmiş. Siyah ile beyazın yan yana gelip yakışmadığı bir yer yoktur herhalde. Hele ki şu günlerde... (İşte bir siyasi mesaj daha!) Zemin ferah ve duvarlar ile birleştiği yerden, duvarın ortasına kadar olan kısım, dilimli, kahverengiye boyanmış ahşap. 1970'lerin mekânlarında, evlerinde, hele ki kahvelerinde lambri yaygındır ya, işte tam olarak öyle. Bar ile duvar arası zaten olsa olsa üç metre. Bir sıra ve toplam beş altı masa. Aradan geçmeye çalışan müşteri ve garsonlar. Beklemler, bara ulaşmaya çalışanlar, adını yazdırmışlar, 'dışarıda masa var mı?' diye soranlar... nasıl kalabalık anlatamam. Gürültüyü tahmin edersiniz. Hep bir ağızdan hançerelerini yırtarcasına konuşan onlarca insan. Birbirlerini nasıl duyuyorlar ve ne anlıyorlar hakikaten bilemiyorum. İşte bu lambrinin üzerinde yeniden duvar, üzerinde fotoğraflar. Tabii en matrak olanı, Real Madrid'e (meşhur

bir futbol takımı!) beş çektikleri maçtan, Barçalı bir oyuncunun eliyle 'beş' işareti yaptığı gazete sayfası fotoğrafı. Dükkanın orta yerinde, ince ve altın rengi yıldızlı bir sütun var. Hemen fiçinin arkasında perişan bir tuvalet. Çok ama çok dar. Yanlışlıkla arkanızı dönerek girmişseniz, klozete önünüzü dönmek için yeniden dışarı çıkmak gerekiyor, yani öyle bir darlık.

Burada, Allah'ın emri olan şeylerden yemek gerekiyor. Mesela, patates kızartması. Mahcup olmasanız diye İspanyolcasını yazmıyorum! Diyeceksiniz ki 'kızartmanın nesi matah?' Haklısınız ama bu kızartma buraya özgü. Yarım elma dilimi büyüklüğünde parçalar ve dışı kızarmış, içi yumuşak, yağ çekmemiş patates. Üzerine Katalan bayrağını çağrıştıran, ketçap mayonez ikilisi, sırayla, çizgi halinde sıkılmış. Yanına, kızartma balık. Klasik olanı, bizim hamsi-istavrit arası büyüklükte, lezzetli bir balık. Bir de bit kadar balık var; sanırım yavru balık ve çok lezzetli. Vejetaryenlerden özür dilerim ama öyle. Midyesi de güzel. Bir de yaşamımda ilk kez burada gördüğüm ve adını hatırlamadığım ince uzun bir midye var. Biraz irice ve uzunca bir dolma kalem düşünün. İşte bu kalemin üst yarısı yok ve içinde nefis, ince uzun midyemsi bir et var. Bir de sarımsaklıyorlar onu. Hepiniz meze düşünüyorsunuz, kötü oldunuz değil mi şu anda! Ya Ahtapot? Hem bizim bildiğimiz geleneksel şekilde hem de ince dilimlere halinde tereyağında pişiriyorlar. Nasıl yumuşak oluyor anlatamam,

lokum mübarek. Peki yiyip içip ne kadar ödüyorsunuz? Gayet doyurucu bir atıştırma ve bir bira için adam başı olsun olsun on beş Euro civarında.

Servis nasıl? Her yurt dışına çıkan, 'bizde servis çok iyi' diyerek döner. Haklılar. Gerçekten iyidir. Anayasacılıktan önceki mesleğim garsonluk olduğu için bilirim. İspanyollar da vahim durumda. Yavaşlar, hayli suratsızlar ve neyi ne zaman getirmeleri gerektiğini pek bilmiyorlar. Bu lokantanın garsonları da iyi servis yapmıyor. Ama o kadar yoğunlar ve öyle sevimliler ki batmıyor insana. Tabii Türkiye'de servisin, ucuz iş gücü sayesinde kalabalık olabilen garson takımları sayesinde hızlı olduğunu unutmamalı. Adam gibi sosyal devlet

Turşu Mevsiminde, Kış Çayları Arifesinde Kalecik'te

E. İrem Aki

Esat Caddesi'nde yürüyorum. Boy boy, renk renk saksıların, toprakların, torfların yerini boy boy turşu kavanozları almış bile. Yakında turşu kavanozlarının yerini kuşburnu, zencefil, kış çayları alacak. İşte biz de tam bu mevsim geçişinde kıştan önce, yaz bitiminden hemen sonra Kalecik'e gittik. Son domatesi, salatalığı, taze fasulyeyi almak için.

Bütün yaz ağız tadıyla bir domates yiyememenin burukluğuyla, Kalecik'ten domates almaya gitsek de, tek amacımız domates değildi. Bir arkadaşımızın tavsiyesi üzerine Sabit Ağaoğlu'nun butik bağ ve şarap işletmesine gitmek de planlar arasındaydı. Butik şaraphaneye giderken yolumuzu pek kolay bulamıyoruz. Önce Kalecik'in içinden geçiyoruz. Şehirde tek tük taş binalara rastlıyoruz. Ermenilerden veya Rumlardan kalmış olduğunu düşünüyoruz. Eve dönüşte internetten arama yapıyorum ve Bülent Varlık'ın *Leyleğin Güncesi* blogunda, Kalecik'te bir zamanlar Ermenilerin yaşadığı bilgisine ulaşıyorum.* "Sanki hiç yaşamamışlar" izlenimi yaratma ideolojisinin başarıyla sürdüğünü görüyoruz. Bu arada o kadar yolumuzu bulamıyoruz ki Yedi Gözlü Köprü'ye varıyoruz. Yedi Gözlü Köprü'nün tarihi için de Bülent Varlık'a başvuruyorum:

"Kalecik yakınlarındaki bir diğer önemli eser de **Develioğlu Köprüsü**. Halk tarafından "**Yedigözlü**" olarak adlandırılan Kızılırmak üzerindeki köprünün ne zaman yapıldığına dair bir kayıt bulunmamakta.

olsak muhtemelen servis yavaşlayacak anlayacağınız. Yeri gelmişken, İngiltere'de çalıştığım son lokanta meşhur bir Türk lokantası idi ve patron, müşterinin kendisini Kraliyet ailesi mensubu gibi hissederek çıkıp gitmesi gerektiğini söylerdi. Ben de, 'içkiden burnu kızarmış, bas bas bağırarak götü boklu İngiliz, neden kendisini böyle hissetsin ki?' sorusunu hiç sormadan emekli oldum ne yazık ki. Yine de buradakiler daha doğal geliyor bana. Garsonun işi yemeği masaya getirmek, mutfak ile benim aramdaki bağı kurmak. Canı sikkınsa o gün, ne diye güler yüz

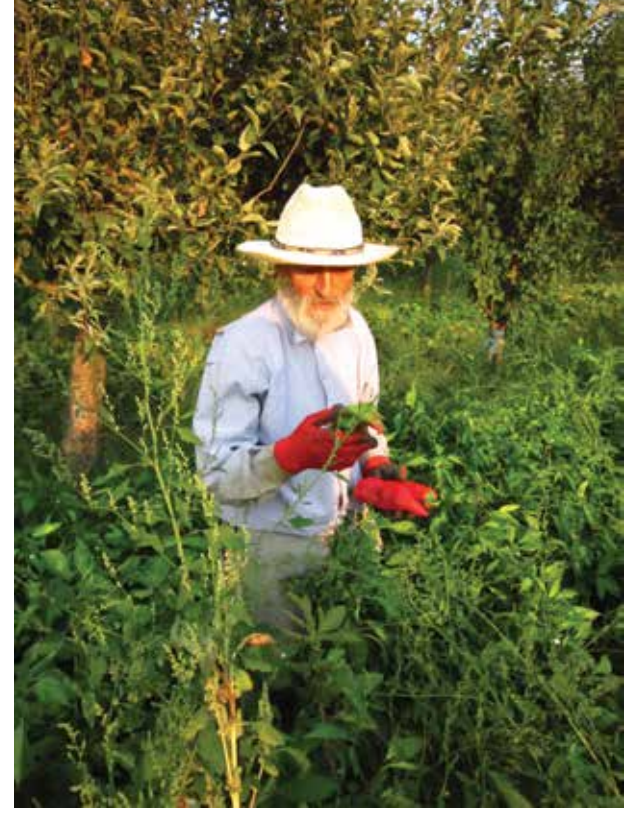
Ancak, mimari üslubundan hareket edilerek XIII. yüzyılda inşa edildiği tahmin edilmekte. Zamanın tahribatına uğrayan köprü yüz elli yıl kadar önce Dikmek köyünün ağası olan "Develioğlu" tarafından tamir edilmiş; bunun sonucu olarak da onun adıyla anılmaya başlanmış. Birkaç gözü kumla kapanmış olan 136 metre uzunluğunda ve 4 metre genişliğindeki köprü halen kullanılmakta.**

En sonunda butik şaraphaneyi buluyoruz. Sabit Ağaoğlu ve eşi Gülcihan Hanım bizi karşıyorlar. Sabit Ağaoğlu yıllarını üzüm ve bağcılık üzerine adanmış bir Hoca. Doktora tezi de Kalecik Karası üzüm çeşidi üzerineymiş. Kalecik Karası üzümünün üne kavuşmasında katkısı olan biri aynı zamanda Sabit Hoca. Aslında bu bağ ve işletme 45 yıllık bir hayalin ürünü. 45 sene sonra Sabit Hoca ve eşi Gülcihan Hanım hayallerini gerçekleştirip şarap üreten bir işletme kurmuşlar ve kızlarının adını vermişler: Tomurcukbağ.

Sabit Hoca, hazırlanmış peynir tabağı ve tadı hala damağımızda olan üzümler eşliğinde şarap üretimi hakkında bilgiler veriyor. Aynı zamanda bugün şarap üretiminin yeni çıkan düzenlemelerle ne kadar zorlaştırıldığını da anlatıyor. Sabit Hoca ve eşinin işletmesi Türkiye'nin en küçük butik şarap işletmesi. Şaraplarında, üzümün kendi mayasından başka bir maya kullanılmıyor ve meşe yerine şarabın tadını daha iyi alabilmek için çelik fiçiler kullanılıyor. Daha fazlası için işletmesi ziyaret edilebilir. Web sitesi: www.tomurcukbag.com

Tomurcukbağ'dan sonraki hedefimiz Seyit Çavuş'a uğrayıp domates almak. Ancak Kızılırmak kenarında bir mola verip çay içmek istiyoruz. Nehir kenarındaki parkta(!) piknik yapan AİLELER ve BEKARLARI görmek mümkün olsa da, nehir kenarının PİS olduğunu belirtmek gerekiyor. Tren yolu kenarına park edip çaylarımızı içiyoruz biz de. Bu moladan sonra istikamet Seyit Çavuş'un evi.

Seyit Çavuş'u da bulmak pek kolay olmuyor. Nihayet buluyoruz ve bahçesinde onu bekliyoruz. Seyit Çavuş traktörüyle çıka geliyor. Domates almak istediğimizi söylüyoruz. Önce bir oturun diyor. Bize soğuk, tatlı mı tatlı bir kavun kesiyor. Bir cerrah titizliğiyle kavunları dilimliyor. Bir de üzüm ikram ediyor. Meyvelerimizi yedikten sonra atıyor bizi traktörün sabanına... Gidiyoruz tarlalara. "Köprüye kadar buraları hep benim" dediği

tarlalara. "Biber ister misin biber?", "Patlıcan vereyim mi?", "Bak orda topla istediğin gibi salatalığı"... derken saatler geçmiş oluyor ve sebzelerimizle Ankara'ya dönüş yoluna koyuluyoruz.

Meyvelerimiz ve sebzelerimizle Kalecik'ten ayrılırken keyifliyiz keyifli olmasına da, bir üzüm cennetinde nehir kenarında şarap içmemek insanda buruk bir tat bırakıyor...

* <http://leyleginguncesi.blogspot.com.tr/2013/04/doga-kultur-ve-sarap-kalecik.html>

** <http://leyleginguncesi.blogspot.com.tr/2013/04/doga-kultur-ve-sarap-kalecik.html>

göstersin. Ama benim lokantadaki çocuklar yine de hayli mütebessim sayılır. Yavaşlıklarını da milli hasletleri sayalım... Sonuçta siesta diye bir şey uydurulmuş bir kültürden söz ediyoruz.

Dönemim fiçıya. Hem lokanta hem de dışarıdaki manzara, en güzel buradan seyrediliyor. Sarı ışıklı, balkonları çamaşırılı, beş yol ağı. Dışarıda masalar. İnsan sesi. Hemen karşı köşede genellikle sinek avlayan bir başka lokanta. Diğer yanda meyve satan bir küçük dükkan. Bugüne dek bulunduğum, penceresinden dışarı baktığım en güzel lokanta köşesi ve en bakılası 'dışarı', burası. Peki en çok kim yakışıyor bu mekâna? İki hafta öncesine dek, 'haftalar önce dışarıdaki masalardan birine, ayakkabılarını çıkarıp bacaklarını sandalyesinde toplamış, gülümseyerek karşısındakini dinleyen güzel kadın yakışıyor', derdim. İki hafta önce, fikrim değişti. Hemen fiçinin kenarında, belli ki uzun fiçı taburesi bulamamış, yorgun olduğu için oturma ihtiyacı hissedip hemen kenardaki sandalyeye sığınmış ve başı fiçiyi biraz aşmış, küt kesilmiş kızıl kahve saçlı, uzun boylu, uzun parmaklı ve çok güzel gözleri olan bir kadın oturuyordu benim fiçinin yanında. Biraz içeriye, biraz dışarıya bakabileceği bir yerde. İkisini de tam göremeyeceği bir yerde. Gerçi o köşe benimdi ama olsun... Başka biri oturacaksa ve o biri bu kadın olacaksa, otursun. Uzaktan duyabildiğim, sanki yanındakiyle Türkçe ama kırık

bir Türkçe konuşuyor gibiydi. Ya hayal görmeye başladım ya da özledim artık diye düşündüm. Bu köşeye ve lokantaya, en çok bu kadın yakışıyordu...

Ben bu yazıyı düşünürken ölüverdi. Sabahtan bu saate dek, Tuncel Kurtiz'i düşünüyorum. Dünya'nın muhtelif yerlerinde, kim bilir hangi güzel ve salaş lokantalarda, kim bilir hangi sarı kahve sokak ışıklarına bakarak ve neler neler

düşünerek, milyonlarca insana hiç kısmet olmayan ve olmayacak ne şen yemekler yemiş, ne güzel kadınlar görmüştür. Şimdi benim fiçinin kenarında, yaşamım boyunca hiç tanışmadığım bu adamı hayal ediyorum, beş yol ağzına bakarken. O köşeye en çok yakışan o güzel kadın, bir kereliğine izin versin Kurtiz'e. Yukarıdaki sözcüklerin hepsi, Kurtiz'in olsun...

Uğur Kavas: Fotoğrafın Peşinde Ankara Sevdası

Hazırlayanlar: Özlem Mengilibörü, Can Mengilibörü, Aydın Bodur

Uğur Kavas'ın kitabı, yine Ankara'ya, Ankara'da kaybolmuş bir yapıya dair.

Atış Poligonu:

"Atış Poligonu", 1930'ların ortalarında, aralarında Ankara'nın da olduğu altı kentte birden hizmete girer. Stadyum ve Hipodrom'un yer aldığı büyük kompleks içindeki poligon aslında projede yer almamaktadır. Mimar Vietti Violli tarafından plana eklenmiş ve yapım masrafları İhissarlar Genel Müdürlüğü bütçesinden karşılanmıştır. Genç Cumhuriyet'in spor ve sporcuya bakışı, sağlam ve çevik nesil yetiştirme isteği neticesinde Hipodrom, Stadyum (19 Mayıs Stadyumu) ve çevresinde yer alan spor alanları açılmıştır. Ayrıca Ankaralı'nın nefes alacağı yerler Jansen Planı'nda düşünülmüş ve Ankara'nın sıtma yatağı olan bataklık kurutularak burada 1943'te Gençlik Parkı açılmıştır. 50'lerin sonu 60'ların başlarında Selim Sırrı Tarcan Spor ve Sergi Salonu ile Cumhurbaşkanlığı Konser Salonu gibi diğer yapılar da hizmete girmiştir.

Uğur Kavas'la söyleşiye Tayfa Kitap Kafe'de başladık. Konuşmaya geçtiğimizde, yanında getirdiği, bir önceki kitabı "Atış Poligonu"nun hikayesini anlatmaya başladı; eksik olmasın bir kopyasını da imzalayarak hediye etti. Kitabın yapım süreci 10 yıldan fazla sürmüştü. Herşey, 2003'de, o zamanlar çalıştığı Başbakanlık Basın Yayın Genel Müdürlüğü foto film arşivinde kurumun ilk fotoğrafçısı olan Othmar Pferschy'nin 1936 tarihinde Atış Yeri'nin yapımı sırasındaki çektiği fotoğrafı görmesiyle başlamış. Bir türlü, fotoğraftaki Atış Yeri'nin tam yerini bulamamış. Böylelikle araştırmayla birlikte kitabın da hikayesi başlamış. Kaynak insanlara sorulmuş, arşivlere girilmiş. Dönemin gazeteleri taranmış ve Atış Poligonu'nun 1936'da, bir yıl sonra hizmete giren Paraşüt Kulesinin hemen yanındaki köşe başına yapılmış olduğu bilgisine ulaşılmış. Güzel mi güzel, dillere destan bir de bahçesi varmış. Ancak 1957 yılında Yücel-Uybadin planı olarak bilinen yeni imar planına göre Gar'ın önünden geçirilecek asfalt yola kurban edilmiş. Bahçesinden bir kısım kalmış. Bahçe yolun genişletilmesi sırasında harap edilmiş, kalan son parçası ise, önce ASK'nın su borularına, sonra da EGO otobüslerine garaj olarak hizmet vermiş ve boş kalan araziye 2012 de bu kez büyük bir kapalı spor salonu inşa edilmiş: Arena Spor Salonu.

Kızıl Ötesinden Bir Başka Ankara

Uğur Kavas'ın Ankara'ya dair, kızıl ötesine duyarlı film

kullanarak yaptığı "Bir Başka Ankara" isimli çalışmanın fotoğraflarını hatırlatıyoruz ve daha çok askeri amaçlarla kullanılan kızılötesine ilgisini soruyoruz. 1990'lı yılların ilk yarısında Reha Akçakaya'nın Ankara'da açtığı kızılötesi fotoğraf sergisinin ardından, kızılötesi fotoğrafçılığın peşine düşmüş. Türkiye'de olmayan filmleri yurtdışından getirmiş ve adeta düşler diyarındaki "Bir Başka Ankara"nın fotoğraflarını çekmiş. Ankara'ya dair çektiği kızıl-ötesi fotoğrafları bir sergi ve kitapla bizlere taşımış. Şu anda da tüm Ankaralı fotoğrafçıların tanıdığı "Ali Değer Usta"ya modifiye ettirdiği bir dijital fotoğraf makinası ile kızıl ötesi fotoğrafçılığa devam ediyormuş.

Diğer Kitapları

Çektiği fotoğrafları, sadece sergilerle değil, fotoğraf kitaplarıyla da izleyicilerine ulaştıran bir isim Uğur Kavas. "Çizgiler", "Bir Başka Ankara" 2 ciltlik "Türkiye'de Basın Fotoğrafçılığının Görsel Tarihi", "Ankara'da yok olan bir tesisin öyküsü Atış Poligonu" kitapları ile "Yıldız Albümlerinde Ankara Fotoğrafları"nı hazırlamış ve yayınlamış. Kitap basmak pahalı bir iş, hele bir de fotoğraf kitabı olursa. Önceki kitaplarında çeşitli mali desteklerle kitaplarını yaparken; "Atış Poligonu"nu tamamen kendi olanakları ile basmış. "Aslında internet yayıncılığı, baskı maliyetlerini ortadan kaldırıyor ve yayıncılığı ekonomik bir hale getirmiyor mu?" diye sorarak, internet üzerinden yayıncılığa mesafeli duruşundan söz ediyoruz. "İnternet üzerinden paylaşmaya karşı değilim ama önce kağıda basılmalı fotoğraf" diyor. Elindeki fotoğraf kitabının sayfalarına dokunarak, "Şu sayfaya dokunmak... kokusu bile bambaşka..." diye tercihini gayet net ifade ediyor.

TFMD

Tayfa Kafe'deki söyleşimizi, üyesi olduğu Türkiye Foto Muhabirleri Derneği'nin Lokal'inde sürdürmemizi teklif edince, TFMD lokaline geçiyoruz. Yolda yıllardır, derneklerine mali destek veren Vakıfbank'ın desteğini çekmesini ve duyduğu üzüntüyü anlatıyor. Kavas, çekilen fotoğrafların izleyiciye ulaştırılması için, sponsorluk kurumuna karşı olmadığını da ifade ediyor. Sponsorluğun yararları ve zararları üzerine sohbet ilerliyor. Derneğe ulaşip da koltuklara oturduğumuzda, duvardaki İstanbul Maslak'ta gece çekilmiş gökdelenlerin fotoğrafını yorumlamaya çalışıyoruz. Uğur Bey, çay ikram ediyor ve söyleşimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Yarışmalardan söz ediyoruz. Fotoğraf yarışmalarından neden çok hoşlanmadığını anlatıyor: "Yarışmaların o karakteristik yapısını algıladıktan sonra katılmaktan vazgeçtim" diyor. "Karakteristik yapısı derken?.." diye soruyoruz. "Yani" diyor "o kayırmalar var ya... biraz da yarışma enflasyonu var, yani çekenler, sen, ben, bizim oğlan ama.." diyor. "Bir de..." diyor, "konusu 'serbest' olan fotoğraf yarışması mı olurmuş... Ödül almışsın ne olacak, önemli olan bir fotoğraf dili yakalamış olmandır" diyor. Ama gerçekten yetkinliğin ölçüldüğü yarışmalarla, fotoğrafçılığı yaygınlaştırmak, sevdirmek için amatörler arasında yapılan yarışmalara bir şey diyemeyeceğini de ekliyor.

Hayat Hikayesi

Bir Ankara gazetesi olarak, "Ankara'yı severek fotoğrafıyan sizin gibiler, bizim için birer nimetsiniz" diye biraz kompliman yapıyoruz ve soruyoruz: "Bu Ankara sevgisinin nedeni eski Ankara'da doğmanız mı?" "Vardır bir etkisi" diyor. "Yahudi mahallesi... Şengül Hamamının arkasında, Havra'nın dört-beş bina ötesindeki dede evinde 1954'de doğdum, 1959'a kadar orada kaldım, ama oraları hatırlıyorum, özliyorum" diye devam ediyor; sonra Bahçelievler'e taşınmışlar, 1960 İhtilalini orada karşılamış Uğur Kavas ve 1963'de hala yaşadığı Küçükesat'a taşınmışlar. Ankara'dan uzun süreli olarak hiç uzaklaşmamış, uzaklaşmamış. "Ankarasızlığa en çok beş ay dayanabildim" diyor, Ankara dışında, hatta ABD, Kanada, Hollanda dahil yurt dışında yaşamak için eline çok fırsatlar geçmesine rağmen, Ankara'dan vazgeçememiş.

Fotoğrafçılıkla Tanışması

1968'de o zamanlar meclis bahçesinde yer alan Halkevleri'nde halk oyunları oynamaya başlamış, sonra Hoy-Tur ve Devlet Halk Dansları Topluluğu ile folklorla devam etmiş. 1977'de Sovyetler Birliği'ne yapılan yurtdışı turnelerinden birinde kendilerini fotoğraflayan Ozan Hoca (Sağdıç)'ın elindeki "Layka" fotoğraf makinasının büyüüne kapılmış. Ozan Hoca ona "Tam yerindeyiz işte, al şuradan bir Zenit makina, sen de başla" demiş. Sadece fotoğraf makinası değil, agrandisör ve diğer karanlık oda ekipmanlarını da toplamış Moskova'dan. Ankara'ya gelince arkadaşının bekar evinde ilk karanlık odasını kurmuş ve çok fotoğraf çekmiş ama çok da film yakmış. "Ama öyle öyle öğrendik, fotoğrafçılığı" diyor. AFSAD'a, fotoğrafçılığı az biraz öğrendikten sonra gitmiş, 1988'de. AFSAD'a ısınmamış, "Fotoğrafçılığın toplu yapılacağına inanmıyorum" diyor; ayrıca AFSAD'da ardi ardına açılan atölye çalışmalarının verimsizliğinden de dert yanıyor. Bir fotoğrafçının kendi dilini, üslubunu oturtmasının önemini vurguluyor. "Fotoğrafçılık tek başına, kendi kendine yapılacak bir iş/sanat, aslında" diyor. Hobisini mesleğe çevirmenin keyfiyle anlatıyor. Bir süre Kültür Bakanlığı'nda çalıştıktan sonra Çankaya Belediyesi'nde foto muhabirliği yapmış TFMD'ye de öyle üye olmuş. Çankaya Belediyesi'nden sonra, Başbakanlık BYEGM'nde başbakanlık resmi fotoğrafçısı olarak çalışmış ve sonra emekli olmuş. Sürekli basın kartı sahibi.

Ankara, hep önemli yer tutmuş Uğur Kavas'ın yaşamında. Daha fotoğraf çekmeye başlamadan önce, 1970'lerden başlayarak Ankara'ya dair "düne ait şey"ler (efemeralar) biriktirmeye başlamış. Fotoğrafçılıkla birlikte Ankara ile ilgili fotoğraflar da eklenmiş biriktirdiklerine. Sohbetin bu noktasında biriktirdiği fotoğraflardan bazılarını Solfasol sayfalarında paylaşmak üzere, söz almaya çalışıyoruz. Biraz tevazu ile, "Bana gelene kadar daha bir sürü koleksiyoncu var" diyor ama yine de seve seve kabul ediyor, hem de Ankara'nın 60'lı-70'li yıllarına ait fotoğraflardan bir dizi yapma sözü de veriyor. Seviniyoruz.

Ankara'ya dair çektiği fotoğraflardan hoş bir anısını

hikaye etmesini istiyoruz. "Ankara'ya ilişkin çektiğim fotoğraflarda hoşluktan ziyade, kaybettiklerimize dair daha çok hüznün var" diyor. Soruyu sorarken aslında aklımızdaki Seğmenler Parkındaki heykelde tasvir edilen atlı Seymen'in bayrağının ucundaymış gibi görülen uçağın fotoğrafını anlatmasını istiyoruz. "Haa hatırladım" diyerek başlıyor anlatmaya... Fotoğraf aslında 2 ayrı fotoğrafı; hem o Seymen Heykeli'nin fotoğrafı ve hem de gökyüzündeki o uçak fotoğrafı birbirlerinden farklı zaman ve yerlerde çekilmiş. Fotoğrafta sandviç baskı yöntemini kullanmış, Kavas. Biraz şaşırtıcı ama hayli de sahici bir fotoğraf! THK'dan fotoğraf ödülü almış. THK'da açılan sergide, pilotlar şaşkına dönmüş. Seymenler Parkı ve çevresinde uçuş yasağı olduğundan, fotoğrafı gören pilotların aklı almiyormuş!

Ankara Kulübü'nün Genç Üyeleri

Ankara sevdasından söz ederken, Ankara Kulübü üyeliğini soruyoruz. Ankara Atatürk Lisesinde okurken Milliyet Gazetesi'nin Halk Oyunları Yarışması'na ilk kez Ankara yöresi oyunları ile katılmaya kalkmışlar (o zamana kadar hep başka yörelerin oyunları ile katılmış ekipler!). "O sıralar seymen kıyafetini yaptırmak, bulmak çok zordu." diye anlatıyor. Gençlerin Ankara oyunlarını oynamasına kulüp yetkilileri seyirci kalmamış, kendileriyle iletişime geçmişler. Hem dans figürlerini öğretmişler, hem de giysiler için yardımcı olmuşlar. Ayrıca bu gençleri de kulübe üye kabul etmişler. "O zamanlar, kulübe üye olmak hiç de öyle kolay değildi" diye bir övünç de çıkartıyor, Uğur Hoca'm. Lisedeyken üye olduğu kulübün 42 senedir, üyesiymiş. Kulübün çalışmalarını, Çarşambaları Abidinpaşa Köşkü'ndeki "ferfeneler"i (sohbet toplantılarını [Y.N: Ankara türküsündeki geveze anlamındaki farfara'nın kökeninin ferfene'den geldiği de söylenir]), anlatıyor. Kulüp şimdi Ankara'nın tüm ilçelerine yayılmış. Mesela Yenimahalle'de yeni bir yerleşke açılmış geçenlerde. AOC'den çıkartılan yılların Merkez Lokantası da Yenimahalle'deki bu yerleşkede hizmete girecekmiş. Ama zaman içinde kulüp bünyesinden Ankaralılar Vakfı, Ankara Kültürünü Yaşatma Derneği vb.. gibi başka yapılar da çıkmış ve kulüpten ayrılanlar olmuş.. Uğur Hoca'm, büyük bir keyifle Solfasolcuları da bu yemeklere ve etkinliklere çağırıyor.

Ankara Kent Müzesi

Söz dönüp dolaşıp Altındağ Belediyesi'nin Kent Müzesi girişimine geliyor. Ulucanlar Cezaevi'nin yarı açık bölümündeki eski matbaa binası restore edilerek Kent Müzesi yapılmaya çalışılmış. Uğur Kavas, bu Kent Müzesi girişimine danışmanlık yapan isimlerden biri. Danışma kurulunda Güven Dinçer, Turan Tanyer, Erman Tamur, Sahaf Ahmet Yüksel, Mehmet Akan, Necati Kazancı, Gökçe Günel, Timur Özkan gibi isimler de varmış. Müze için binayı restore etmenin dışında, Veysel Tiryaki başkanlığında belediye, 600 bin TL gibi küçük bir fon da ayırmış. Müzede sergilenecek resim ve objeler için 200 panoluk standlar yapılmış; ayrıca koleksiyonculardan Ankara ile ilgili malzemeler tedarik edilmiş. Sergileme amacıyla danışmanlar fiili olarak görev de almış.

Kılık kıyafetinden, altın paralara, sof tezgahından türlü çeşitli sergilenecek malzemeleri toplamanın dışında, sergi başlıklarını çıkartmak, yazılarını yazmak, belgelerini toplamak ve sergilenecek duruma getirmek gibi hazırlıkları da üstlenmişler ve birçoğunu yapmışlar, bitirmişler. Bunun dışında İlkçağlar'da Ankara, Ankara Sinemaları gibi başka temalar da belirlenmiş. Aslında 27 Aralık'ta Atatürk'ün Ankara'ya gelişi gibi anlamlı bir günde müzeyi açmak istiyorlarmış ama dediğine göre "Korkarım ki yetişmeyecek"miş. Daha açılmadan çalışmaları görmek için, müzeyi ziyaret etmemizin mümkün olduğunu söylüyor. Mutlaka geleceğimizi söylüyoruz. Düzenlediği Ankara Kıyafetleri panoları için yararlandığı kaynaklardan konuşurken, Başbakanlık BYEGM tarafından prestij yayını olarak bastığı ve kendisinin yayına hazırladığı

son çalışması "Yıldız Albümleri'nde Ankara Fotoğrafları" kitabında Cevahirçiyân'ın 1895'de Ankara'da çekmiş olduğu bir fotoğrafı gösteriyor. Kitap, çok özenli çalışılmış, her şeyiyle güzel olmuş.

Sıradaki Çalışmaları

Şimdi de Ankara Paraşüt Kulesi'nin öyküsünü anlatmaya düşünüyormuş. Şaşırtıcı bir bilgi ediniyoruz: Paraşüt Kulesi, tüm dünyada iki tane imiş. Biri Ankara'da, diğeri İzmir'de! "Ama" diyorum, "hani Sovyet Rusya'dan örnek alınmamış mıydı"? "Doğru" diyor ve açıklamaya devam ediyor: Zamanın İzmir Belediye Başkanı Behçet Uz 1935'de Moskova ziyaretinde, Kültür Parkı gibi örneklerin maketlerini görmüş ve döndüğünde oradan fikir edinilmiş. İzmir'de hemen Kültür Parkı yapımına girilmiş. Parkın içinde atış poligonu, paraşüt kulesi yer alıyormuş. Ancak Ankara'da ve İzmir'de yapılan paraşüt kuleleri Mimar Bedri Tümay'ın özgün tasarımı.

Çalıştığı bir diğer proje de Ankara Seymen Kıyafetlerinin diğer yörelerle olan benzerlikleri üzerine. Balkan kıyafetleri ile özellikle Arnavutluk ve Makedonya'nın kıyafetlerinin benzerliklerini, Ankara'ya gelen muhacirleri, Muhacir Mahallesini anlatıyor. Zevkle dinliyoruz.

Yazı yayına hazırlanırken, Atılım Üniversitesi Kadriye Zaim Kütüphanesi bünyesinde kurulan ve Ankara'daki tüm üniversitelerin yapması gereken Ankara Belgeliği'ne kendi kitaplığında bulunan Ankara kitaplarını bağışlama kararını aldığını sevinerek öğreniyoruz.

Fotoğraf 48. Atış Poligonu binasının bahçe düzenlenmesi yapılırken Ankara'da inşaat sürecinde.
(Fotoğraf: Ömer Merçiy - BYEGM arşivi)

Fotoğraf 49. Atış Poligonu inşaatı bitmiş Ankara istasyon binası.
(Fotoğraf: Ömer Merçiy - BYEGM arşivi)

**AFSAD SINEMA
KISA FİLM GÖSTERİMİ**

21 KASIM 2014, CUMA
FİLM GÖSTERİMİ : 20:00
KOKTEYL : 21.00

ÇAĞDAŞ SANATLAR MERKEZİ
Kennedy Cad. No: 4
Kavaklıdere / Ankara

413
17', Yön. Zeynep Şişman

Bahar mı Geldi Anne?
3', Yön. Ufuk Duruman

Pardon!
1', Yön. Ufuk Duruman

Askıda
3', Yön. Ahmet Koçak

Besibiyerde
5', Yön. Ahmet Koçak

Sinema Keyfi
9', Yön. Koray Korkmazer

ANKARA FOTOĞRAF SANATÇILARI DERNEĞİ
BESTEKAR SOKAK 28/21 KAVAKLIDERE / ANKARA
0 312 417 21 15

2014 Yılı Ankara Tiyatrosunda Dikkat Çekenler Artaud'un Defteri

2014 yılı Ankaralı tiyatroseverler için oldukça hareketli geçti. Bolca yeni oyun, pek çok başarılı performans, yeni sahneler, yeni oluşumlar, festivaller, turne oyunları... Güzel bir yıl geride kaldı. Yılın yavaş yavaş son aylarına geldiğimiz bu günlerde, 2014 yılının öne çıkanlarına değinmemek olmazdı.

TATBİKAT SAHNESİ:

Hiç şüphe yok ki bu yıl Ankara'da Tiyatro adına en çok heyecanlandırıcı gelişme Erdal Beşikçioğlu yönetiminde Tatbikat Sahnesi'nin açılmış olması oldu. Dış sahne ve StüdyoCer ile Ankaralı izleyicilerin damağında ufak bir tat bırakan Erdal Beşikçioğlu, bu tiyatro serüvenini daha kalıcı hale getirerek yepyeni ve yıllardır özlemine duyduğumuz bir Tiyatro ile karşımıza çıktı.

Ankara'nın yıllardır özlemine duyduğu bir eksikliği giderme yolunda çok önemli bir adım attı Tatbikat Sahnesi. Zira İstanbul'a oranla Ankara'da yer alan tiyatro/sahne sayısı kıyaslanamayacak derecede az. Buna bağlı olarak da ortaya çıkan yenilikçi ve kaliteli oyun sayısı sınırlı sayıda kalıyor ve Ankara izleyicisi kaliteli, yenilikçi oyunların eksikliğini çekiyordu. Bu noktada Tatbikat Sahnesi; barındırdığı oyuncular, yönetmenler, genç tiyatrocular ile şimdiden Ankara'nın en önemli tiyatro merkezlerinden birisi haline gelmiş durumda. İçerisinde yer alan tüm isimler, tiyatroseverler için heyecanlanma nedeni.

Sahnelenen Marquis de Sade ve Mezsarsız Ölüler oyunları, çok başarılı prodüksiyonlar olarak izleyiciden tam not aldı ve şimdiden yılın en çok konuşulanları arasına girdi. Hala izlemeyenler veya tekrar izlemek isteyenler varsa oyunların temsillerine devam edeceğini belirtmekte fayda var.

MARQUIS DE SADE / QUILLS:

Ankara'da bu yılın en çok konuşulan ve en çok beğenilen oyunlarının başında geldi Marquis de Sade. Doug Wright'ın kaleme aldığı oyun İlham Yazar rejisi ve Buğra Koçtepe çevirisi ile Tatbikat Sahnesi'nde sahneleniyor. Oyun; Durukan Ordu, Zeynep Ekin Öner, Mithat Erdemli, Buğra Koçtepe gibi Ankaralı Tiyatroseverlerin yakından takip ettiği ve

beğendiği oyuncularını dinamik ve yetenekli genç oyuncu kadrosuyla birleştirerek izleyici karşısına çıktı.

İlham Yazar kendine özgü yenilikçi-çağdaş üslubu ile yine çok başarılı bir rejisi sahneye koyarken oyuncuların performansı göz dolduruyor. Kuşku yok ki oyunda en çok öne çıkan isim Durukan Ordu oldu. Ordu, günümüzde hala çok tartışılan aykırı bir figür olan Marquis de Sade'yi, yer aldığı diğer oyunlarda olduğu gibi tek kelimeyle mükemmel bir performansla sahneye taşıyor. Ayrıca oyunun müzikleri, dekor kullanımı, sahne tasarımı son derece başarılı bir çalışmanın sonucu olarak ortaya çıkarken, izleyiciyi başından sonuna kadar içine alan, bırakmayan hikayenin altmetnini doğru bir şekilde izleyiciye aktaran atmosferin temellerini oluşturuyor.

ANKARA DEVLET TİYATROSU:

Sahneleri, oyunları, oyuncularını ve pek tabii seyircisi ile diğer Devlet Tiyatroları'ndan tabiri caizse farklı bir konumda olan Ankara Devlet Tiyatrosu 2014'te de pek çok başarılı prodüksiyona imza attı. Devlet Tiyatroları ile ilgili birçok tartışma, sansür, baskı gündemdeyken, izleyicilerin oyunlara gösterdiği yüksek ilgi, Devlet Tiyatroları'nın önemini bir kez daha ortaya çıkardı. Tüm devlet tiyatroları bünyesinde yerli oyunların öne çıktığı 2014 yılında Hayvan Çiftliği, Teneke, Jerry ve Tom, Shakespeare Zorda, Çalığışu, Vanya Dayı öne çıkan Ankara Devlet Tiyatrosu oyunları olurken, bilet bulmak için geceden sıraya girmek gereken Bir Delinin Hatıra Defteri de temsillerine devam etti. Devlet Tiyatroları üzerindeki baskının iyiden iyiye belirginleştiği bugünlerde izleyicilerin, oyuncuların, çalışanların emekleri-destekleri Devlet Tiyatroları'nın ve geleneğinin devam etmesi gerekliliğini ortaya çıkarıyor.

FAHİŞ FİYATLI TURNE OYUNLARI:

2014'te pek çok turne oyunu Ankara yolcusu olarak izleyicilerle buluştu fakat fahiş bilet fiyatları bu noktada en çok dikkat çeken unsur oldu. Çok sayıda tiyatronun yer aldığı ve oyunun sahnelendiği İstanbul'a göre belki

normal sayılabilecek bu turne bilet fiyatları, özel tiyatrolar açısından 10 yıldır geriye giden ve yeni yeni kendine gelebilen rekabetsiz Ankara Tiyatrosu için hala çok yüksek bir seviyede. Bilet fiyatları konusunda elbette izlenmesi gereken bir politika olduğu açık fakat yine de pek çok izleyici fahiş fiyatlar yüzünden, izlemek istediği turne oyunlarını izleyemedi. Bu noktada ileride farklı bir uygulama gelir mi bilinmez ama fiyatların daha normal seviyeye çekilmesi gerekliliği ortada.

GENÇ TİYATROCLAR:

Bu yıl Ankara'da genç tiyatrocuların heyecanlandırıcı performansları ve girişimlerini görmek mümkün oldu. Ahmet Melih Yılmaz, Mek'an Sahne adında heyecan verici bir tiyatro ve sahneyi izleyicilerle buluştururken, Kadınlar Aşklar Şarkılar oyunundaki performansı ile kendinden çok söz ettirdi.

4 yıl önce kurulan, Ankara'nın sayılı tiyatro oluşumlarından olan Ankara Devinim Tiyatrosu da kendi konseptleriyle İyi Geceler Anne ve Satranç oyunlarını başarıyla izleyiciyle buluşturdu.

Bilkent 2014 Tiyatro mezunlarından Aytek Şayan Mezsarsız Ölüler (Tatbikat Sahnesi)'deki, Melih Efeçinar ise Kuklacı (Ritüel Sanat Merkezi) oyunundaki başarılı performansları ile göz doldurdu. Ayrıca ikilinin Koray Alper ile yer aldıkları mezuniyet oyunları Soytarlar (Bilkent MSSF) ve bölüm oyunu Çıkmaz Sokak Çocukları (Bilkent MSSF) da yine izleyiciler tarafından tam not aldı.

Burcu Özberk'in Marquis de Sade (Tatbikat Sahnesi), Başak Vural'ın Shakespeare Zorda (Ankara DT), Özgür Öztürk'ün Hayvan Çiftliği (Ankara DT) performansları da geçtiğimiz sene akılda kalanlar arasında yer aldı.

Miss Margarida Yöntemi

'Miss Margarida'nın en yüce amacı değiştirmektir. Her şeyi tepeden tırnağa değiştirmek! Her birinin kafasını değiştirmek! Kafalarınızı biraz olsun değiştirmeseydi neye yarardı Miss Margarida'nın otoritesi?'

Roberto Athayde'nin kaleme aldığı "Miss Margarida Yöntemi", modern zamanların otorite tutkusuna dair liberter bir taşlamadır. Oyun, herhangi bir okuldaki sınıfın içinde geçmektedir. Miss Margarida bütün sanrıları ile otorite-disiplin olgusunun canlı bir totemi halindedir. Athayde'nin darbe sonrası kaleme aldığı bu oyun, Avrupa'daki Nasyonal Sosyalist ideolojinin, 2. Dünya Savaşı sonrası Güney Amerika'ya kaçan Nazi subaylarıyla taşınması ile önerdiği tezlerin tam zıddı olmasındandır. Athayde, yeni dünya düzeninin getirdiği ideolojiyi en yaptırım-sal kolundan, yani eğitim sistemi üzerinden eleştirir. "Miss Margarida Yöntemi" oyununda yazarın kurguladığı oyun kişisindeki öğretmen algısı, egemen sistemin sunduğu tek tipleşiren öğretmen algısı sunumu gibi gözükür, sistemin söyletmek istediği bütün sözleri söyler; ama bu sözlerle yazarın yarattığı oyun kişisi, uyguladığı ezen-ezilen ilişkisiyle toplumsal bir eleştiri sunar. Bu eleştiriye de sistemin işleyen bir çarkı olan öğretmenin ağzından, kendine özgü oluşturulan bir yöntem olarak uyguladır: "Miss Margarida Yöntemi". Yarattığı oyun kişisi sistemin toplum üzerinde kullandığı bütün aygıtları bir eğitimcinin elinde yoğurarak, eğitim-öğretim sistemindeki sınıf

algısını toplum temsiliyetinde var eder. Aslında toplum olan bu küçük sınıftaki asıl sistem olan eğitimi, sistemin argümanları ile hareket ederken; bu argümanları, sistemin olmazsa olmaz maddeleriyle yaratılan Miss Margarida karakterinin eğitimi çizgisini olarak kullanır. Bunlar; disiplin, ezberci bilinç, otorite ile baskılandırma yönelimleridir. İşte bu noktada Miss Margarida'nın yöntemi devreye girer. Belirtilen tüm bu maddeler, Miss Margarida'nın elinde bir güç olarak lanse edilirken, aslında Miss Margarida tüm bu aygıtları toplum olarak eşitlediği sınıf aracılığıyla bir eleştiri mekanizması olarak kullanır. Miss Margarida Yöntemi oyunu açıklanan bu veriler ışığında interaktif sahneleme metodu kullanılarak rejisi geliştirilmiştir. Oyun tek perde, 55'dk dir. İyi seyirler dileriz.

KÖR SAHNE

Yazan: Roberto Athayde
Çeviren: Tomris Uyar
Yöneten: Özge Başak Arslan
Oynayan: Utku Saçak
Asiste ve Işık Tasarım: Oğul Aşkın
Teknik: Kıvanç Bozkır

Gösterim Tarihleri ve Yeri:
04-10-18-24 Kasım 2014
20:00

Eski&Yeni Cafe
İnkılap Sokak, No:6
Not: Oyuna sınırlı sayıda seyirci alınabileceğinden rezervasyon yapmak gereklidir.

Biletler oyun günü kapıdan temin edilebilecektir.
Rezervasyon ve iletişim için : 0543 246 64 56
0535 200 32 36

“boşu boşuna” Elif Aydoğdu Ağatekin Seramik Sergisi Nurul Sanat Galerisi / 16 Ekim - 8 Kasım 2014

Erhan Muratoğlu

Toprağın üzerine basıp geçiyoruz, umursamadan. Bire bin versin diye zorluyoruz. İçini oyup, zehir akıtıyoruz. Yetinmiyoruz. Üzerini örtüp, soluğunu kesip, izini silmeye çalışıyoruz. Neden?... Toprağından kopmak istemeyenleri, tutunmaya çabalayanları da savurup atıyoruz. Ne uğruna?... “Bir gecede bin ağacı toprağından söküp ötelere taşıdık” marifetiyle övünen güç delisi otoritemizle “Gidin buradan!” diyerek insan kitlelerini hayali çizgilerin bir o yanına bir bu yanına göçürüp duruyoruz. Ne için?... “boşu boşuna”

Elif Aydoğdu Ağatekin “boşu boşuna” isimli sergisindeki işlerinde “ziyan olmuş” malzemeleri topluyor, bir araya getiriyor. Seramik fırınlarının iç yalıtım malzemesi refrakterlerden hatalı oldukları için ıskartaya çıkmış seramik parçalarına, kırılmış seramik tabaklardan, fincanlardan kiremitlere kadar, mayası bir olup da farklı farklı şekil, renk ve dokuyla varolmuş nesnelere panayırını kuruyor. Ama bu hüznü panayırda, toprağından sökülüp, başka bir yere iteklenmiş ağaçlar, göç etmeye zorlanmış insanlar gibi ne kendileri buna razı oluyorlar ne de kopup geldikleri yerin kimliğini üzerlerinden silebilmek mümkün oluyor. Bir zamanlar bütünden şimdi kimbilir nerelerde kalmış, un ufak olmuş

parçalar hep o kaybolan zamanları imliyor. Yapıştırılmışlar, birbirlerinin yitik kısımlarına tutunmuşlar, birlikte ayakta durmaya çalışıyorlar.

Sanatçı nesne parçacıklarının aralarında görsel dil birliği kurarak, yeni yapılar inşa ederek, yeni anlatılar kuruyor. Kırık parçalar usul usul gene kendi hikayelerini de anlatıyorlar bir yandan. Kırıkların gizlemiyor hatta daha da vurguluyor bu kurgular. Tıpkı kendi kurduğumuz, içinde yaşadığımız ama ne yaparsak yapalım bütünleşemediğimiz fiziksel dünya gibi. Kendi kurgumuzda biz ezilen. Bizi ezen kütlelerin arasında ancak karanlık duvarlara düşen gölgeler kadar varız. Köşelere çömelmiş, sinmiş çocuk silüetleri, kulelerin arasında uçuşan, salıncakta sallanan çocukların sesleriyle “film-noir” filmlerden ürkünç çılgınlıklar... Bir seri seramik karo yüzeyine düşen gölgelerse bu coğrafyadan devlet-şiddet-felaket-sefalet anlarının fotoğraf kareleri. Nükleer bombanın güneşe eşdeğer ışığında maddesel varlıkları uçup giden insanlardan geriye kalan sadece belli belirsiz, aşırı pozlanmış, yanmış imgelerde sabitlenmiş acı içinde ifadeler.

Elif Aydoğdu Ağatekin’in sergisi büyük bir vakar ve metanetle, bir bir anlatıyor hafızasındakileri. Hafıza

parçacıkları toprağın bilebildiği en güçlü bağla, ateşle birbirine bağlanmış, alınıp uzaklara taşınmayı bekliyor.

Toprak bütün sembolik ve gizil gücüyle anlatmaya devam ediyor. Toprakta gelip toprağa dönme döngüsünü anlatıyor. Sabırla. Hafızasında tutuyor, kaybetmiyor, direniyor. İnatla.

Toprağın milyarlarca yıldır anlattıklarını nasıl ve ne zaman okuyacağız acaba?

Ankara'da Kasım Sergileri

ozgurcerencan@gazetesolfasol.com

NUROL SANAT GALERİSİ

Elif Aydoğdu Ağatekin / Boşu Boşuna
16 Ekim – 8 Kasım

Atık seramikleri kullanarak biçimlendirdiği kavramsal ve politik içerikli eserleriyle tanınan Elif Aydoğdu Ağatekin’in ilk kişisel sergisi “boşu boşuna” Nurul Sanat Galerisi Ankara’da açıldı.

Sanatçı son dönem işlerini sunduğu sergiyle; ziyan olmuş duyguları, ömürleri, doğayı, çocukluğu, savaş uğruna yitip gidenleri, rehin olmuş hayatlarımızı; yine ziyan olmuş ve atık olarak anılan seramik parçalar kullanarak biçimlendirdiği serilerini izleyicileri paylaşıyor.

CER MODERN HUB

Tomasz Boguslawski / Kişisel Poster
Sergisi
24 Ekim-14 Kasım

Çağdaş Polonya afiş sanatçısı ve afiş duayeni Tomasz Boguslawski, günlük nesnelere resimsel ilişkilerini kullanarak kinayeye dayalı afişler üretiyor. Sanatçının posterleri fotoğraf ve günlük hayat objelerinin harmanı ile kendini gösteriyor. Krzysztof Dydo sergide yer alan afişlerin resimsel kalitelere vurgu yaparak, bilgisayar ortamında yaratılmayacaklarını belirtiyor.

SİYAH BEYAZ İdil İlkin / Geoid

31 Ekim – 25 Kasım

Eserlerinde endüstriyel tasarım objelerini gerçek işlevlerinden ayırarak onlara yeni bir anlam yükleyen, bu anlam ile onları var olan işlevlerinden farklı bir metaya dönüştüren sanatçının ikinci kişisel sergisi olan “Geoid” Siyah Beyaz ve Galerist işbirliğiyle Ankaralı sanatseverler ile buluşuyor.

GALERİ NEV

Nevhiz Tanyeli/ Uyuyan Güzel
24 Ekim – 29 Kasım

Nevhiz Tanyeli’nin resim macerasına başından bu yana tanıklık etmemizi sağlayacak biçimde düzenlenen sergi, sanatçının öğrencilik yıllarından bugüne (1964-2004) tuvallerine, kâğıt eserlerine hatta kimi zaman eskizlerine yer veriyor. Tanyeli’nin güven vermek ile tedirgin etmek, korumak ile tehdit etmek arasındaki sonsuz boyutta seyir eden eserlerinde, insan bedeni eleştirel bir kimliğe bürünüyor. Belli belirsiz mekânlar içinde ince ince akan, uzayan, kimi zaman kırılan çizgiler ile renklerin oluşturduğu dünya, hem hayalin, hem bilincin derinliklerinden çıkarak kuruluyor.

ATLAS SANAT GALERİSİ

İstifler / Ercan Sağlam
21 Ekim – 5 Aralık

Ercan Sağlam’ın “İstifler” başlığı altında sergilenen son dönem çalışmaları çok parçalı, renkli ahşap heykellerden ve onlara eşlik eden bir grup renkli baskiresimden oluşuyor. Her biri kendi kaidesinde yükselen ve temelde geometrik birim-yapıların çoğalmasıyla, iç içe ve üst üste yığılmasıyla oluşan formlar, çoğu zaman belirsiz jestlerle boşluğa açılıyor. Denge arayışlarında yer yer burgulara, sarmallara, yer yer fraktallara, kaligrafiye yaklaşan “istif” formlar; iç ve dışı, eksik ve fazlayı, kopuş ve sürekliliği birbirine dönüştürürken, bu yolla görsel beğenimiz ve birikimimiz içinde yeni patikalar açmayı deniyor.

CERMODERN

Bir Dünya Hikâyesi / Osman Dinç
9 Eylül – 9 Aralık

Bir Dünya Hikâyesi adlı sergi, Osman Dinç’in 1995’ten bu yana, Ankara’da ürettiği heykelleri sunuyor. Sergi ayrıca Fransa’da yaşayan sanatçının 1980’den bu yana üretmiş olduğu fotoğraflara kapsamlı bir şekilde yer veriyor. Polonya’da köleliğin kaldırılmasının 150. yıl dönümü vesilesiyle hazırlanan Köklere Dönüş sergisi, Łukasz Ronduda’nın (Varşova Modern Sanat Müzesi) küratörlüğünde gerçekleşiyor.

FİRÇA SANAT GALERİSİ

Ali Osman Coşkun / Anafor ve “Makul Şüpheler”
7 Kasım – 27 Kasım

Yarın, Edebiyat Dostları ve Red dergilerinde desenler çizip yazılar yazan; kitap resimleyen ve afiş çalışmaları olan Ali Osman Coşkun sergide farklı tekniklerle ürettiği resimleri ile Ankaralı sanatseverlerle buluşuyor. Sergi manifestosundan kısa bir alıntı şöyle:

“Goebbels’in ‘kültür lafını duyduğumda tabancamı arıyorum’ sözünün günümüzde ayıp kaçacağını öğrenmiş bulunan siyaseten doğru Kültür Bakanı Ö. Çelik, aynı Goebbels’in yalan teorisinin sağlamlığına (“yalan atın, mutlaka inanan çıkacaktır”) güveniyor olmalı ki, polisin ‘makul şüpheler’ ile davranmasında ya da bütün makul olmayan davranışları karşısında bizden esirgediği ‘demokratlığı’ kültür alanına boca ediyor: “Kültürel hayatın üzerinde ideolojik baskı devam ediyor”muş... Ve: “Türkiye’nin demokratikleşmemiş alanlarının başında kültür-sanat mahallesi” gelmekteymiş!”

ARAF KAFE BAR

3 Kasım
Erdal Demir / Derkenar Demo Sergi

Erdal Demir’in sergi metni şöyle: “Müdevimlik ile ilişkilendiğim barda geçmişten gelen merhaba’nın gelişip yetkinleşmesiyle, tanışıklık sohbetlerinden eylemsel fikir birliklerine dönüşen Kabahatler Atölyesi’nin fikir-eylem pratiğinde ortaya çıkan bu sergi, içinde bulunduğu kolektif üretim bilincinin parçasıdır. Sergi 2012’de başlamış olduğum Temrin resimleri ve şahidi olduğum gezi sürecinin belleğini taşıyan Misketimde Kan Sesleri resimlerinin demo seçkisinden oluşmaktadır. Bu haliyle piyasa koşulları içinde anlamın ötelendiği bürokratikleşmiş sanat profesyonelliğinin dışındadır. Cemal Süreya’nın Hırsız da bilmiyor çaldığını dediği günümüzde.”

SOLKASOL

KENT

ATÖLYESİ

SolKaSol Kent Atölyesi, fotoğrafı bir araç olarak kullanıp Ankara'yı ve Ankara insan(lar)ını anlamayı ve anlatmayı amaçlıyor. Kentin sorunlarını olduğu kadar, kent sakinlerinin, yani bizlerin kenti nasıl değiştirdiğimizi ve bu süreçte nasıl değiştiğimizi de merak edenlerin bir araya geleceği bir atölye olacak.

Her atölye periyodunda bir kavram ya da olguyu konu edinip, bu konunun kenti (Ankara), toplumun ve bizlerin belleğindeki izdüşümleri açığa çıkarılmaya çalışılacak. 4 haftalık atölye sürecinde üretilen fotoğraflar, ortak bir seçki ve kurgu aşamasından sonra Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi Solfasol'de yayımlanacak.

SolKaSol Kent Atölyesi #1'in konusu: Su. Kent ve su ilişkisi. Kentin su kaynakları, suyun nasıl dağıtıldığı, şebeke suyunda yaşanan sorunlar. Önümüzdeki yılların en büyük problemlerinden biri olarak görülen içme suyu sıkıntısının gündeme gelmesi/gündeme gelmesinin engellenmesi... Dünyadaki temiz su sıkıntısı çerçevesinde su savaşları öngörüsü... ve benzeri üst ve alt başlıklardan beslenip

-fakat içlerinde de boğulmadan-suyla ilgili kafamıza takılanları kendimizce anlama ve anlatma çabası göstereceğiz.

Atölye başlangıç tarihi 6 Aralık 2014 Cumartesi

Atölye ücreti 200 TL+KDV (Bu atölyenin amacı hem fotoğraf ile kenti sorgulama pratiği edinebilmek hem de bu vesileyle Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi Solfasol'e destek sağlamaktır. Bu nedenle atölye ücreti aynı zamanda atölye katılımcılarının gazetesine "destekçi abone" olmalarını sağlayacaktır. Yani atölye ücretinin yarısı Solfasol'e destekçi üye olmanız için kullanılacaktır. Eğer atölyeye katılacak kişiler halihazırda Solfasol destekçisi/üyesi ise, başka bir arkadaşlarına destekçi abonelik hediye edebilirler.)

Atölye kontenjanı 8 kişiyle sınırlı. Atölye sürecinde katılımcılarla ortak bir uygulama çalışması gerçekleşmeyecek. Katılımcılar atölye konusunu kendileri veya isterlerse aralarında grup oluşturarak çalışabilecekler.

Bilgi Kitabevi Kapandı

Akın Atauz -

Kepenkler inmiş, orasının eskiden kitap satan bir yer olduğuna dair bir işaret bile kalmamış. Zaten bir levhası da yoktu galiba. Önündeki boşluk, Sakarya Caddesi'nin keşmekeşi içinde cep telefonu konuşmak isteyenler için uygun bir aralık yaratmış. Bunun gibi olayların, bir kent hayatı içinde normal sayılması gerektiğini düşünebiliriz. Öyledir de... Bizimle ilgisi ne olursa olsun, kentin bileşenleri, kent için önemli olan bazı şeyler, önce önemsizleşerek, sonra da büsbütün yitip giderek yok olurlar. Doğal olarak her şeye olduğu gibi, kentlere, onların bazı parçalarına, bileşenlerine, işlevlerine de aynı şey olabilir: Tamamen yitip- gitmek ve unutulmak.

Bilgi Kitabevi için, onun kapanması ve bu kentin sahnesinden sessizce çekilip gitmesi nedeniyle, üzülme ya da sevinme gerekmiyor. Ama üzerinde yine de düşünmek gerek: Ankara'da bir kitapçı dükkanı daha kapandı. (yenileri açılıyor mu ki?)

Kapanan bu kitapçı dükkanı, Ankara'nın tarihinde, sanırım 60, ya da 55 yıldan beri kitap satan bir yerdi.

Bilgi kitabevi, kendisini yaşatmak için gerektiğini düşündüğü ticari her önlemleri yıllardır denediği halde, yine de bitti.

Peki, bu ne anlama geliyor? Kendisini yenileyememiş, işlevi kalmamış ya da işlevinin değeri kalmamış, her şey gibi, o da yavaş yavaş ölmekten başka ne yapabiliirdi? Bütün bu köhnemiş ve hemşerilerinin bugünkü ihtiyaçlarıyla ilgisi kalmamış her şey gibi, yaşasaydı ne olacaktı, ya da yapay teneffüsle yaşatılmaya çalışılıyorsa, daha mı iyi olacaktı? Kent böyle işlevi kalmamış, bugünün insanının yabancı olan dükkanlarla mı dolsaydı? Ya da, dergi-kitap okuyanın zaten çok az olduğu bir ülkede, bilgisayar, internet ve marifetli telefonlardan sonra, kağıt israfına son veren teknolojiler karşısında, dünyanın bütün kentlerinde, kağıt kitapçı dükkanları nostaljisi üzerinde hala durmanın ne anlamı var? Bu soruların bir tek yanıtı olabileceğini sanmıyorum. Zaten yok da.

Ancak yine de, bilgi Kitabevi'nin kapanması üzerinde durmak ve düşünmek zorundayız.

"Nostaljik" olduğumuz için değil.

Teknolojik gelişmelere karşı olduğumuz, ya da olunması gerektiğini düşündüğümüz için değil.

Kentlerin hiç değişmeden ve donmuş gibi durmasını beğendiğimiz ya da savunduğumuz için değil.

Kentsel değişimlerin hepsine karşı olduğumuz için değil. Kentlerin geleceğinin mutlaka bir plana göre belirlenmesi ve bu plan öngörmüyorsa, kitapçı dükkanlarının ölmeyeceği ve yapay da olsa yaşatılacağı bir düzen özlediğimiz için de değil. Ama yine de, Bilgi Kitabevi'nin kapanması üzerine, serinkanlı bir biçimde düşünmeliyiz.

Neden?

Öncelikle kentte neler olup-bitiyor, bunları izliyor, görüyor, değerlendiriyor olma kapasitemizi korumak için. Bilgi Kitabevi'ne ne olduğunu ve neden olduğunu düşünmek, aynı zamanda biraz da Sakarya Sokağı'na ne olduğunu düşünmek gibidir. Sakarya Sokağı'na ne olduğunu ve bu sokaktaki dönüşümlerin nedenlerini -negatif ve pozitif etkilerini anlamak, biraz da Kızılay'ın yaya bölgesinde, hatta Ankara'nın hala en önemli kent merkezlerinden biri sayabileceğimiz Kızılay'a ne olduğunu ve olacağını düşünmek gibidir. Kızılay'a ne olduğunu düşünmek de, Yenışehir'in veya başka bir bakımdan Ankara'nın 1940'larla 1990 arasındaki 50 yılda oluşan çok "istisnai" (özel ve ayrı/ kural dışı nitelikteki) sosyal tarihini yaratmış olan hemşerilere, onların içinde yaşamakta veya terk etmekte oldukları mekanların başına gelenleri anlatmaya çalışmak, ya da bunları yorumlamak gibidir. Küçük bir kitapçı dükkanın (belki de doğal olan) ölümünü, hemen böyle ölçek büyütterek ve kentin en önemli sorunlarına bağlayarak, "solcu" bir taktik izlemiyorum. Bunları, olayın gereğinden fazla önemsenmesini istediğim için de yazmıyorum.

Sadece, gidene görmek, yerine geleni görmek ve bunlar arasındaki farkları da görmek, bunlar üzerinde düşünerek, Kızılay kent merkezindeki mekansal ve toplumsal (bunun içinde ekonomik olan da, politik olan da, kültürel olan, vb de var elbette) değişmeyi, gidişatı değerlendirebilmek için ipuçları yakalamak istediğim için yazıyorum. Kentin bu biçimde değişmesi, düşünülebilecek tek değişme biçimi mi olduğundan mıdır? Kendiliğinden olarak ne oluyorsa, sadece o olabilirdi demek mi bu? Ancak bu değerlendirmeyi, nüfusu 4,5-5 milyon olmuş, batıya doğru en azından iki koridor boyunca olağanüstü büyümüş ve aldığı göçle toplumsal yapısı (ve kentsel bilgisi/ kentleşme gelenekleri), Bilgi Kitabevi'nin kurulduğu yıllardan çok farklı hale gelmiş bir Ankara için yapmalıyız bu irdelemeyi. Bu gelişme eğilimlerinin

geleceği, Ankara ve onun mekanlarının geleceği için yapmalıyız.

Bilgi Kitabevi ile aramda pek çok kişisel bağ var elbette. Bu yer, benim için özel anlamlar taşıyor gerçekten. Ama bunların ne önemi var? Geçmiş zaman güzelleşmesinin ne gereği var zaten? Kent sürekli olarak, her gün/ her an, hem kendiliğinden, yani hemşerilerinin bireysel iradeleri ve etkileşimi ile hem de, yöneticilerinin doğru veya aptalca (ya da çıkarıcı) kararlarıyla, değişiyor mu zaten? Bütün bu değişimler karşısında bir birey olarak ne gücümüz/ ne etkimiz olabilir ki? Hiç.

İşte, tam da bu nedenle, Bilgi Kitabevi'nin kapanmış olması üzerine düşünmek gerekir diyorum. Düşünürsek ne olacak? "Bilgi Kitabevi geri mi gelecek?" diyebilirsiniz. Elbette gelmeyecek. (Zaten, gelmesini istiyor muyuz ki?) Ama biz, birer birer ve sonra belki yakın çevremizdeki bir grup insanla birlikte, Ankara'daki değişimleri görüyor, anlıyor, değerlendirebiliyoruz ve eleştirebiliyorsak, geleceğe doğru bu değişimin yönünün ne olması gerektiği, ya da olabileceği konusunda düşüncelerimiz oluşuyorsa, bu çabadan, yeterli veya yetersiz bir güç, bir enerji doğar diye düşünüyorum. İşte tam da bu nedenle Bilgi Kitabevi'nin kapandığını haber veriyor ve bu olgu üzerinde düşünmenizi öneriyorum. Sonra da, bu bölük-pörçük düşünceler üzerinde konuşalım burada, Solfasol'da ya da internet sitesinde veya toplantılarımızda. Ve diyelim ki, Ankaralı sıradan yurttaşlar olarak, Bilgi Kitabevi'nin kapanmış olması (sorunu şu ya da bu ölçekte ele aldığımızda), bizce şu anlamlara gelebilir ve biz bu gidişattan, şu nedenlerle endişe duyuyoruz ve alternatif olarak, kentin merkezindeki değişmelerin oluşması/ yönlendirilmesi/ etkilenmesi için yapabileceklerimizi/ yapılabilecekleri şöyle sıralıyoruz:

.....

.....

Yazdıklarımın bu noktasına geldiğinizde, belki şöyle düşüneceksiniz: Biz (ya da bizim gibi olan geçmişteki birçok insan/ örgüt) zaten 50 yıldır bunu yapmıyor muyuz?

Evet, yapıyoruz ama bir-iki farkla: Bunu, simgesel bir bina (Yeni Sahne gibi) yıkılırken ve anlık bir tepki olarak yapıyoruz genellikle.

Oysa bu öneri, sıradan bir durum için bile ve süreklileştirilmiş, mümkünse azıcık sistemleştirilmiş olarak ve içinde bulunduğumuz mevcut (politik, ekonomik vb dahil) toplumsal durumunu dikkate alarak yapmak gerektiğini hatırlatmak istiyor sadece...

30 Ekim 2014

Uçan Süpürgeler

Fahri Aksırt

Quidditch'i ilk duyduğumda takım oyuncularından olan arkadaşım Okan'a birkaç kez tekrarlatmışım. Oyun kurallarından biraz bahsetmesini istediğimde bildiğim sporlara hiç benzemediği, sıradışı bir oyun olduğu anlaşılıyordu. Düzenli antrenmanlar yaptıklarını belirten Okan "Bir gün antrenmana gelebilirsin" deyince bu fırsatı kaçırmak istemedim.

Bir pazar günü ODTÜ'nün yolunu tuttum ve M.E.T.U. Unicorns takımı kaptanı Can Kaytaç, Hippogriffs takımı kaptanı Ekin Berkyürek, G.O.Q. Dementors takımı kaptanı Aşkın Uludoğan, Türquid Derneği Başkanı Alper Erişen'le antrenman öncesi bu ilginç spor üzerine sohbet ettik. Onlar Türkiye'de bu spor dalında ilk kurulan takımlar ve birlikte antrenman yapıyorlar. Türquid Derneği Başkanı Alper Erişen de aynı zamanda Türkiye'nin ilk ve tek hakemi olma özelliğini taşıyor. İsimlerini Harry Potter kitaplarındaki karakterlerden alan bu takımların yanı sıra İTÜ'de de bir takımın kurulduğunu ve birçok üniversitede de kurulma aşamasında olan takımların olduğu bilgisini veriyorlar.

Wikipedia'da yazan büyücülerin sporu bilgisi doğrultusunda sorduğum ilk soruya aldığım cevap hayal kırıcıydı. Meğer hiçbirisi büyücü değilmiş. :) Harry Potter filmindeki Quidditch değil Muggle Quidditch miş bu alan. Bu sporun diğer sporlardan ayrılan en ilginç tarafı ise eşitlikçi (cinsiyet eşitliğine dikkat eden) bir spor olması. Sahadaki altı oyuncudan (arayıcı dışındaki) en fazla dördü aynı cinsiyetten

olabiliyor. Üstelik bu konuda kimlikte ne yazdığı değil kişinin cinsiyet konusunda kendisini nasıl tanımladığı esas. Forma numaralarının eksisi sonsuz ile artı sonsuz arasında seçilebiliyor olmasıyla da diğer sporlardan ayrılıyor.

Dünyada ilk kez 2005 yılında Harry Potter kitaplarından esinlenilerek Amerika'da oynanan bu spor, Türkiye'de ise bu yılın Mart ayında oynamaya başlamış. Bir hayli ilginç olan kuruluş hikayesini M.E.T.U. Unicorns takımı kaptanı Can Kaytaç'dan dinledim. Bilim Kurgu ve Fantezi topluluğunda hiç spor yapmayan bir arkadaşlarını spor yapmaya ikna etme çabaları sırasında "Şu sporu yapmaz mısın? Bu sporu yapmaz mısın?" derken, "Quidditch yapmaz mısın?" sorusuna "Yaparım" cevabı gelmesiyle başlıyor her şey. Kasım ayında geçen bu konuşmadan sonra, Mart ayında bu sporu yapmaya başlamışlar.

Bugünlerde Fransa'da düzenlenecek uluslararası bir turnuvaya hazırlanan oyuncular hayli heyecanlılar. Bu takımların oyuncularından oluşturulacak takım, bir nevi Türkiye'nin milli takımı sayılıyor. Sayılıyor diyorum çünkü henüz bakanlık tarafından resmi bir spor olarak tanınmıyor. Ancak bu sporu yapanlar Türquid Derneği adı altında birleşmek için gün sayıyorlar.

Oyun kurallarından da biraz bahsedeyim, belki kafanızda canlanır.

Quidditch süpürgeler üzerinde oynanan bir spor. Her bir takımında yedi oyuncu bulunuyor ve bunların birisi tutucu, ikisi vurucu, üçü kovalayıcı ve biri de arayıcı.

1 tutucu: Çemberden 'Quaffle'ın geçmesini engellemeye çalışıyor. Kendi tutucu bölgesinden çıktığında ise kovalayıcı görevi görüyor. (Bir nevi kaleci.)

2 vurucu: 'Bludger'ları kullanıp rakip takımın oyuncularını süpürgelemeden düşürerek, oyun planlarını uygulamalarını engellemeye çalışıyorlar.

3 kovalayıcı: Topu (Quaffle) çemberlerden geçirmeye çalışıyor. Eğer top çemberden geçerse, Quaffle'i yollayan kovalayıcının takımı 10 puan kazanıyor.

1 arayıcı: Altın 'Snitch'i arıyor ve yakalamaya çalışıyor (Snitch oyunu bitiren ve takıma ekstra 30 puan kazandıran bir top. Snitch yakalanmadığı takdirde oyun bitmiyor).

Oyun ortalama 15 ila 30 dakika kadar sürüyor. Altı çember, üç top ve oyuncu sayısı kadar süpürgele oynanan bir oyun. Amaç, Quaffle denen topu üç çemberin birinden geçirecek sayı kazanmak ve snitch denen topu yakalayıp maçı bitirmek. Bludgerlar (diğer iki top) ise karşı takım oyuncularını vurarak yavaşlatmak, taktiklerini bozmak için kullanılıyor. Bu toplar tarafından vurulan oyuncular süpürgelerinden düşmüş sayılıyor ve gidip çembere dokunduktan sonra tekrar süpürgelerinin üzerine binerek oyuna katılabiliyorlar.

Başta karmaşık, kimin nereye koştuğu ve topların neden havada uçtuğu kafa karıştırıcı da, biraz izleyince daha anlaşılır ve eğlenceli hale gelen bir spor. Bu üç takımın her Pazar saat 14.00'te antrenmanları var. Eğer yolunuz ODTÜ'ye düşerse siz de bu güler yüzlü, spor yaparken de eğlenebilen insanları görebilir; bu ilginç sporun meraklı seyircilerinden biri olabilirsiniz.

Levent Cantek Ankara Hikayeleri Anlatıyor

Söyleşi: Özge Akkoyunlu

1873 ve 1866,1869,1880...

Levent Cantek'le 14 Ekim'de Ankara Mimarlar Derneği'nde bir söyleşi yapıldı. Levent Cantek, grafik roman ve Ankara üzerine....

Levent Cantek Ankara hikayeleri anlatıyor... Dumankara 1916 yangının ardından giderek sönümlenen bir dönemin Ankarasında geçer. Geçmişten günümüze kadar gelen 21 hikayede, kentin arka sokakları, kale arkası, yoksulluk içinde geçen hayatlarla Ankara'nın görünmeyen yüzü anlatılır.

Emanet Şehir, 1940'lı yılların Ankarasında geçer. Romanda Cumhuriyetin ilk yıllarındaki parlak günlerini geride bırakmış kent, bir anti-kahramanın gözünden anlatılır.

Levent Cantek'in Ankara üçlemesi 'Uzak Şehir' ile tamamlanacak. Şimdilerde hazırlanan bu üçüncü grafik roman, 2013 yılı Şubat ve Haziran'ı arasında gerçekleşen "Gezi Olayları" nı anlatacak. Mekan ise Mamak-Tuzluca'yır.

Levent Cantek yazıyor, Berat Pekmezci çiziyor ve tabii kocaman bir ekipleri var. Levent Cantek, yıllarca duymaktan bıkip usandığı Ankara- İstanbul kıyaslamalarına bir son vermek üzere doğup büyüdüğü kente, Ankara'ya dair birşeyler yapmanın sorumluluğuyula başlamış ilk romanı 'Dumankara'yı yazmaya.

Kendisi aileden Ankaralı, çocukluğunda haftanın 7 günü, okul saatleri dışında ve hafta sonları, Ulus'ta dikiş makinesi tamircisinde çalışmış. Bunun nedeni babasının kendisini bir meslek edindirme konusundaki kararlılığı. Bu yıllar boyunca geçen ağır ve yoğun çalışma dönemi Cantek'e bugün Ankara romanlarını yazdıran derin kaynak. Levent Cantek, iletişim yayınlarında Türkçe edebiyat editörü olarak çalışıyor.

Peki grafik roman ne?

Bir nevi kitabı konuşur kılmak...

Levent Cantek 'edebiyatta karşılaşabileceğiniz bir derinliği ben burada anlatmak istiyorum ve çabuk bitsin istiyorum diyor.'

Ve ekliyor, 'Grafik romanda anti-kahraman var, müktedir kahraman yok.'

Kent tarihi çalışması yaptınız mı romanda? Mekanları nasıl seçtiniz?

'1950 nin Ankarası, dönemin mekanlarını ona göre seçtim. Bu tür çalışmalarda dönemin kıyafetlerine kadar çizere aktarmak zorundasınız. Karaktere uygun mekanları seçmek çok zor değil. Bir görsel arşivim var blogumda da görünür (derinhakikatler. blogspot. com.tr) Bu fotoğraf arşivi sürekli besliyorum. Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde 12 yıl çalıştım, orada sürekli notlar alarak 1940' lı yılların gazetelerini okudum.'

Peki çizerler nereden?

Çizerlerin yüzde sekseni Ankaralı değil ben onlara fotoğraflar gönderdim, hikayenin geçtiği her yere Berat Pekmezci'yi götürdüm.

Çizileri harekete geçirmeyi düşünüyor musunuz?

Animasyon çok farklı bir iş, belki daha sonra bunu deneriz. Blogumda kitapların küçük tanıtım filmleri var. Sinema çok pahalı birşey, Fatih Akın ve Ferzan Özpetek'in yapımcısı ile tanışınca film yapmaktan vazgeçtim, kısa film yaparım belki.

Emanet Şehir ve Dumankara'nın teaser denilen tanıtım filmlerine izlemek isterseniz aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

http://emanetsehir.com/post/81672098071/teaser

http://dumankara.com/

SOLFASOL
Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi
Kasım 2014
43. Sayı
Ayda Bir Yayımlanır.

Editörler
Mehmet Onur Yılmaz
Murat Dirican
Tanju Gündüzalp

Gönüllü Alan Editörleri
Haber: Aydın Bodur, Efecan Tan, Özge Altınyayla
Kültür-Sanat: Sibel Durak, Özgür Ceren Can
Spor: Kübra Ceviz

Web Sayfası: Can Mengilibörü, Onur Mat

Yayına Hazırlayanlar
A. Şebnem Soysal, Akin Atauz, Aktan Acar, Arif Şentek, Aydan Çelik, Aydan Özkil, Ayhan Çelik, Besim C. Zirh, Birol Özdemir, Buse Kaynakaya, Cemre Kutluay, Dijle Kılınç, Deniz Gümüşel, Ebru Baysal, Emine Onaran İncirlioğlu, Emrah Kırmısoy, Emre B. Altınok, Engin Aygün, Enver Arcak, Erhan Muratoğlu, Eren Aksoyoglu, Ezgi Koman, Fahri Aksırt, Gözdem Üner Tubay, Gülistan Aydoğdu, Hülya Demirdirek, Mehmet Öz, Mert Seymen Renkmen, Nermin Atılkan, Nur Yılmazlar, Özge Akkoyunlu, Özlem Mengilibörü, Özsel Bebeli, Selcan Kula, Selda Bancı, Selda Tuncer, Sine Çelik, Sümeyra Ertürk, Tuğba Dirican, Umut Güner, Umut Koşan, Vedat Gün, Zeynep Alica, Zeynep Ö. Yılmaz

Katkı Verenler
A. Akin Akyol, Ahmet Çiniçi, Ahmet Say, Alper Fidaner, Alper Şen, Aydan Balamir, Aydın Şimşek, Aysegül Çelik, Berivan Eriş, Burcu Ballıktaş, Burcu Cura, Burcu Öztürk, Burçak Karaman Uysal, Bülent Atamer, Celal Musaoğlu, Ceren Ergenç, Ceyhan Temürçü, Demet Gülçiçek, Deniz Enli, Dilem Koçak, Doğan Mirza, E. İrem Akı, Eloise Dhuy, Erhan Akça, Faruk Şahin, Ferdan Ergüt, Funda Şenol Cantek, Gamze Güzen, Gizem Gürer, Gökçen Taner, Gökçer Tahincioğlu, Hüsnü Öndül, Kemal Özdi, M. Ali Çetinkaya, M. Atakan Foça, M. İhsan Doğan, Mahir Ünsal Eriş, Melike Kuş, Mert Anıl Eren, Mesut Demir, Mithat Sancar, Murat Meriç, Murat Sevinç, Murat Tangal, Necati Koçak, Nefin Pera, Nihal Poyraz Temürçü, Nuran Talu, Olcay Koşan, Ozan Küçükusta, Özge Çağlar, Özgür Cengiz, Özgür Yalçın, Özhan Değirmencioğlu, Rabia Ç. Çavdar, Remzi Altunpolat, Ruşen Ö. Özcan, S. Erdem Türközü, Sebati Ladikli, Selçuk Atalay, Sema Alpan Atamer, Serdar Gülsöken, Sevinç Başköy, Sinan Yusufoglu, Şehnaz Azcan, T. Tolga Özçelik, Tuba Kahraman, Ufuk Altınay, Yaşar Seyman, Yusuf Arslantaş, Zeynep Yağmur

Teşekkürler
Gezici Festival, Ioanna Kuçuradı, ka atölye, Kent Karnesi, Levent Cantek, Türkiye Barolar Birliği, Uğur Kavas, Yırca Köylüleri

Logo Tasarım
Aydan Çelik

Grafik Tasarım
Aktan Acar, Çağrı Ürünay, Ezgi Koman, Gülru Höyük, Volkan Uysal

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet Onur Yılmaz

Yayın İdare Merkezi
Büklüm Sokak No:44/4
06680 Kavaklıdere / ANKARA
Tel - Faks: 0 312 437 76 41
bilgi@gazetesolfasol.com

Abonelik için
www.gazetesolfasol.com
abone@gazetesolfasol.com
0 536 956 64 26 - 0 533 653 32 75

İstanbul Temsilcisi
Alper Şen (0 537 683 94 70)

Basım Yeri
Rehber Ofset Matbaacılık
Can Berkay Şahin
Eti Mah. Ali Suavi Sok. No:1/28 Maltepe / Ankara
Tel:0 312 3240041-71 Fax: 0 312 3240071
rehberofset@hotmail.com

Basım Tarihi
11.11.2014
ISSN: 1301-8655
Yerel Süreli Yayın
4.000 Adet Basılmıştır

SOLFASOL

Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi

Ekmek Bulamıyorlarsa Gaz Bombası Yesinler

Birgün Gazetesi'nden Onur Erdem'in haberine göre Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 yılında bir buçuk milyondan fazla gaz ve ses-ışık bombası almayı hedefliyor. Türkiye'de her 50 kişiye bir fişek düşecek

Son iki yılda yaptığı hamlelerle dünyanın en büyük göz yaşartıcı gaz alıcılarından biri haline gelen Türkiye 2015'te bir buçuk milyondan fazla gaz fişegi almayı hedefliyor. Fişeklerin bir kısmı havada parçalara ayrılıp 50 metre çapında bir alana dağılıp daha fazla insanı bir kerede gaza boğabilecek, toplam maliyetleri yaklaşık 50 milyon TL olacak.

GEZİ'NİN 12 KATI GAZ

Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Dairesi Başkanı Arif Çankal'ın 20 Ekim'de imzaladığı teknik şartnamelere göre polis güçlerinin 2015'teki mühimmat ihtiyacı 1 milyon 431 bin 615 adet göz yaşartıcı gaz fişegi, 77 bin 400 ses-ışık fişegi ve 5 bin sis el bombası olarak belirlendi. Polis güçleri Gezi eylemlerinde üç haftada 130 bin gaz fişegi kullanmıştı. 2015 için alınacak gazlar Gezi'de kullanılan gaz miktarının yaklaşık 12 katına denk geliyor.

Gaz fişeklerinin fiyatı üreticiden üreticiye göre değişse de ortalama 11-17 dolar aralığında. Türkiye bu gazlar için toplam 40-60 milyon TL arası bir para ödeyecek. Yeni gaz fişeklerinin dört farklı tipi olacak. Farklı tiplere göre alınacak gaz fişegi miktarları ise şöyle:

>> 600 bin adet Tip-1 37/38 milimetrelik göz yaşartıcı gaz fişegi: İçindeki CS oranı yüzde 20 ile 25 arasında olacak. Kimyasal madde miktarı (CS, yakıcı madde ve diğer kimyasallar) en az 90 gram olacak. Fişek en az 120 metre mesafeye atılabilecek.
>> 57 bin 300 adet Tip-1/A beş odacıklı 37/38 milimetrelik göz yaşartıcı gaz fişegi: İçinde beş ayrı gaz odacığı bulunacak. Bu odacıklar fişek ateşlendikten sonra ayrılıp birbirlerinden bağımsız olarak içerisindeki gazı yayma özelliğine sahip. Odacıklar fişekten ayrıldıktan sonra 50 metrelik alan içinde dağılıma gösterecek. İçindeki CS oranı yüzde 20 ile 25 arasında, kimyasal madde miktarı en az 80 gram olacak, 75 metre uzağa atılabilecek.

>> 374 bin 315 adet Tip-1/B üç odacıklı 37/38 milimetrelik göz yaşartıcı gaz fişegi: İçinde üç ayrı gaz odacığı bulunacak. Fişek ateşlenince birbirinden ayrılacak bu odacıklar 40 metrelik bir alana yayılacak. İçindeki CS oranı yüzde 20 ile 25 arasında, kimyasal madde miktarı en az 80 gram olacak, 75 metre uzağa atılabilecek.

>> 400 bin adet Tip-2 40 milimetrelik gaz fişegi: İçindeki CS oranı yüzde 20-25 arasında olacak, yakıcı ve kimyasal madde toplamı

en az 90 gram olacak, 120 metre mesafeye atılabilecek. Bu fişeklerin ortak özellikleri ise şöyle: 2-3 saniye içinde gaz yaymaya başlayacak, 20-35 saniye arasında bütün içeriğini salacak olmaları. Fişeklerin toplam ağırlığı en fazla 250 gram olacak. Yere yedi metre yükseklikten çarptırılıp kullanılabilir. Kovanın dışı alüminyum veya aynı sertlikteki bir malzemeden olacak, ısıya dayanacak.

>> 77 bin 400 Tip-4 ses-ışık fişegi: 3-5 gram arasında patlayıcı içerecek. Fişek patladığında 170-180 desibel ses, 5-8 milyon mum ışığı parlaklığına sahip olacak. Atıldıktan sonra 2-3 saniye içinde patlayacak. Ağırlığı en fazla 220 gram olacak. Fişekler -25 derece ile 50 derece arasında çalışabilir özellikte olacak.

>> 5 bin sis el bombası: İçinde beyaz renkli yoğun duman perdesi oluşturabilecek terephthalic acid (TPA) veya 9-10 antrakinin olacak. 1-3 saniye içinde gaz yaymaya başlayıp 30-55 saniye arasında gazı salacak. En fazla 400 gram olacak, -25 ile 50 derece arasında çalışabilecek. Raf ömrü 5 yıl olacak.

Alım görüşmeleri başladı

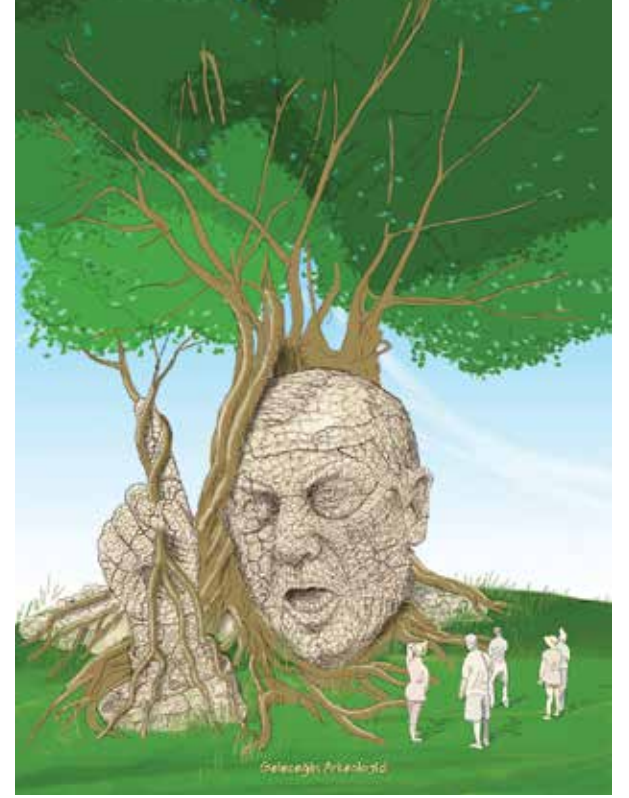
>> Emniyet Genel Müdürlüğü ve ithalat-ihracat firmaları ekim sonunda imzalanan şartnamelerin ardından kimyasal silah üreticisi şirketlerle ilişkiye geçerek gaz tedariki için görüşmeler yapmaya başladı. İlk aşamada tedarikin yaklaşık 500 bininin Güney Kore'deki Daekwang Kimyasal Şirketi'nden yapılması planlanıyor. Sene içindeki ek alımlarla birlikte sayının iki milyona kadar çıkması da mümkün. Diğer alımların ise Brezilya'daki Condor, ABD'deki NonLethal Technologies, Çin'deki Hubei NanXing Chemical ve Norinco'dan yapılması gündemde. Koreli Daekwang'ın Türkiye ve Bahreyn gibi ülkelere kimyasal gaz satışı 2013 yılında Kore kamuoyunda tepki yaratmıştı. Bahreynli bir sivil toplum heyetinin Kore'ye ziyareti sonrasında konu Kore meclisine taşınmış ve sevkiyatlar iptal edilmişti. Bu yüzden Daekwang ve Türkiye'deki ithalat partnerlerinin tepki çekmemek için sevkiyatı üçüncü bir ülke üzerinden yapmayı planladığı iddia ediliyor.

Ne yapılabilir?

>> Şirketlerin Türkiye, Bahreyn gibi baskıcı rejimlere gaz satışı, kendi ülkelerinde her zaman tartışma yaratıyor. Kore gibi ülkelerde bu tarz silah ve mühimmatların ihracatı özel izinlere bağlı. Bahreynlilerin yürüttüğü kampanyayla Kore Savunma Alımları Programı Müdürlüğü artık Bahreyn'e gaz satışına izin vermiyor. Benzer bir kampanya Türkiye için de yürütülebilir. Göz yaşartıcı gaz ihracatçısı ülkelerdeki tedarikçilerin gaz satışını engellemek için toplu e-posta kampanyaları örgütleyebilirsiniz. Uluslararası kimyasal gaz üreticilerinin Türkiye'ye gaz satmasını engellemek için sayfanın sonundaki adreslere şu örnek metini e-posta olarak gönderebilirsiniz:

"Günümüzden 100-150 yıl sonra, kaçak sarayın olduğu yerde:"

Geleceğin Arkeolojisi - Erhan Muratoğlu

Örnek metin:

To whom it may concern,

I have learned that the Turkish police forces are planning to buy around 1.5 million tear gas canisters from different vendors: Daekwang in Korea, Condor in Brazil and NonLethal Technologies in USA. As you most probably are aware, international news media has covered the chemical assault of Turkish police forces against protesters since 2013. Use of toxic chemical agents by the Turkish Police is indiscriminate, inhumane, and medically unacceptable because of lasting health repercussions. Besides its a well documented fact that despite contrary instructions, police forces directly aim the crowds with their anti-riot guns. According to Turkish Doctors Union report, during the 2013 Gezi protests in two weeks about ten thousand people are injured, 35 persons who were hit with canisters at 5 meter range lie in intensive care with fractured skulls while 12 others have lost their eyes. Police shot 14 year old Berkin Elvan with a tear gas canister. He remained 269 in comma and died on 11 March 2014. Please stop export of OC or CS gases and other such agents to Turkey.

If your company or country continues to export these items you will be held liable in international law suits for providing grounds to intentional abuse and misuse of these agents by Turkish police forces. Please do heed this call and stop providing Turkey with crowd control agents until perpetrators of excessive or improper use of force are held accountable in Turkey.

I'm sure that you will prevent your products from being misused for ruining or taking away peaceful young demonstrators lives.

Yours sincerely,

Adresler

* Kore Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı: FAKS: +82-2-2100-7999 E-posta: - web@mofa.go.kr

* Kore Savunma Alımları Programı Müdürlüğü: FAKS : +82-2-773-7587 E-posta : ncbkr@korea.kr

* Kore Türkiye Büyükelçiliği: FAKS: 0 312 468 2279 E-posta: turkey@mofat.go.kr

* Kore Silah İhracatı Karşıtı Kampanya: E-posta: wzeropeace@gmail.com

* Brezilya CONDOR Kimyasal Gaz Şirketi: Fax: + 55 21 2524-7337 E-posta : comercial@welsor.com.br, info@condornaletal.com.br

* Brezilya Ankara Büyükelçiliği: E-posta: brasemb@brasembancara.org

* ABD Türkiye Büyükelçiliği: E-posta: webmasterankara@state.gov

* ABD NonLethal Technologies: E-posta: sales@nonlethaltechnologies.com, nlt@nonlethaltechnologies.com

